

Jaarverslag 2021

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij

Samen vooruit!

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Kerncijfers	4
Verslag van de Raad van Bestuur	5
Verslag van de Raad van Commissarissen	33
Jaarrekening 2021	41
Geconsolideerde balans per 31 december 2021	42
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021	44
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	46
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening	47
Toelichting op geconsolideerde balans per 31 december 2021	57
Toelichting op geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021	75
Enkelvoudige balans per 31 december 2021	84
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021	86
Enkelvoudig kasstroomoverzicht	88
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021	89
Toelichting op enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021	97
Overige gegevens	105
Statutaire regeling van de winstbestemming	105
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	106

Voorwoord

2021 is voor de mobiliteitsbranche opnieuw geen gemakkelijk jaar geweest. Voor het tweede opeenvolgende jaar hield het coronavirus de hele maatschappij in de greep. Als gevolg daarvan kreeg de automotive sector te maken met een groot chiptekort dat leveringsproblemen bij nieuwe auto's veroorzaakte wat vervolgens voor een sterke toename in de vraag naar occasions zorgde. Tegelijkertijd zagen we gelukkig dat veel mobiliteitsbedrijven toch een prima resultaat wisten te behalen.

Bovemij is er voor en door de branche. En dus hebben wij ons vanaf het begin van de coronacrisis ingespannen om een bijdrage te leveren om de branche, onze klanten, zo goed mogelijk te steunen. Dat deden we afgelopen jaar onder andere door met een vierde coronasteunpakket te komen waarmee we onze trouwe klanten een korting op de premie hebben gegeven ter waarde van € 6 miljoen euro. We zijn heel blij dat we op die manier een deel van ons buitengewone resultaat aan de branche hebben kunnen teruggeven en daarmee een helpende hand hebben kunnen zijn. We bestaan van en voor de branche en zijn er dan ook voor onze klanten.

Maar naast de coronacrisis kennen mobiliteitsbedrijven ook andere stevige uitdagingen. Denk aan schaalvergroting, aan de verschuiving van bezit naar gebruik, aan de opkomst van het elektrisch rijden en aan de steeds verder gaande digitalisering en het daardoor veranderende klantgedrag. Het is daarnaast ook in andere branches te zien dat de coronapandemie de online business heeft versneld wat ook voor nieuwe cyberrisico's zorgt.

Wij willen onze klanten helpen om optimaal in te spelen op deze uitdagende marktveranderingen. Online speelt een steeds grotere rol in het aankoopproces van consumenten. Bovemij NV speelt daarop in met haar consumentenplatform viaBOVAG.nl en zakelijke platform viaBovemij.nl, waarmee het de verbinding legt tussen consumenten en mobiliteitsbedrijven.

Om ervoor te zorgen dat onze bestaande verzekeringsproducten en -diensten kunnen worden aangesloten op beide platforms, hebben we afgelopen jaar een rationalisatieslag in ons verzekeringspakket doorgevoerd. In 2022 vervangen we daarbij ons zakelijke verzekerings-softwarepakket. Zo kunnen we een voorspelbare en betrouwbare klantbediening garanderen.

Ook hebben we afgelopen jaar de focus op de mobiliteitsbranche verder aangescherpt. Dat deden we met onze klanttotalstrategie, waarbij we één gezamenlijke aanpak vanuit onze verschillende disciplines hanteren. En door een aantal bedrijfsactiviteiten die geen directe link met de mobiliteitsmarkt hebben bewust af te bouwen.

Samen met onze klanten, BOVAG-leden, BOVAG, partners, certificaathouders en alle medewerkers van Bovemij helpen we de mobiliteitsbranche vooruit!

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij

Pieter van der Burg & Ageeth Bakker

Kerncijfers

(in duizenden euro's)

		2021	2020	2019	2018	2017
Brutopremies						
Ongevallen en ziekte		37.583	56.911	58.516	86.832	91.877
Motorrijtuigen aansprakelijkheid		125.178	119.787	117.991	109.110	105.417
Casco		166.095	163.661	145.814	137.079	129.040
Brand en andere schade aan goederen		19.196	21.477	23.603	22.654	22.707
Overige branches		18.436	15.919	20.568	19.970	19.966
Totaal brutopremies		366.488	377.755	366.492	375.645	369.007
In procenten ten opzichte van 2017		99,3%	102,4%	99,3%	101,8%	100,0%
Verdiende premies eigen rekening						
	[A]	340.992	342.064	339.983	355.545	351.231
Schade eigen rekening in verhouding tot [A]	[B]	53,6%	51,1%	62,0%	69,6%	68,6%
Acquisitiekosten in verhouding tot [A]	[C]	15,0%	13,8%	15,1%	16,0%	17,0%
Beheers- en personeelskosten in verhouding tot [A]	[D]	12,0%	14,9%	15,7%	10,9%	9,9%
Combined ratio		80,6%	79,8%	92,8%	96,5%	95,5%
Resultaat voor belastingen						
		83.226	69.827	39.720	4.032	29.606
Resultaat na belastingen						
	[E]	60.809	51.521	30.192	4.359	22.694
Eigen vermogen						
	[F]	193.833	175.347	163.817	137.486	150.641
Rentabiliteit eigen vermogen $[(E) / (F)]$		31,4%	29,4%	18,4%	3,2%	15,1%
Toegekend dividend		48.843	42.475	9.391	3.862	17.514
SCR Ratio		212%	205%	187%	176%	190%
Technische voorzieningen						
		410.862	411.899	412.008	401.944	378.026
Beleggingen en liquiditeiten						
	[G]	530.521	505.155	468.916	365.220	325.268
Resultaat beleggingen	[H]	21.919	6.593	15.236	1.087	14.031
Gemiddeld rendement op beleggingen $[(H) / (G)]$		4,2%	1,4%	3,7%	0,3%	4,8%

Verslag van de Raad van Bestuur

Missie, visie, kernwaarden

Onze missie

Wij helpen de mobiliteitsbranche succesvol ondernemen.

Dat doen we met behulp van producten voor het mobiliteitsbedrijf én door oplossingen te bieden die branche en consument dichterbij elkaar brengen. Van verzekeringen tot financieringen, van data tot online platforms.

Onze visie

Wij bestaan voor en door de mobiliteitsbranche. Door mobiliteitsbedrijven persoonlijk en digitaal te verbinden met mobiliteitsconsumenten versterken we de branche en houden we iedereen vertrouwd en betrouwbaar onderweg.

Onze kernwaarden

De aanpak van Bovemij kenmerkt zich door de volgende kernwaarden:

Vertrouwen

Vertrouwen is een katalysator die ervoor zorgt dat we samen verder komen. We werken open en transparant, komen onze beloftes na en werken samen aan de meest betrouwbare producten en diensten. Vertrouwen versterkt de verbinding.

Verbinding

Om echt samen te werken aan duurzame, langetermijnoplossingen is het belangrijk dat we elkaar zien en de verbinding met elkaar aangaan. Want alleen ga je snel, maar samen kom je verder.

Vooruitgang

We willen, denken en doen vooruit. Want stilstand is achteruitgang. En: the only way is up! We bewegen mee, met onze klanten en de veranderende wereld. We zien kansen en werken proactief.

Zo gaan we 'Samen vooruit!'

Terugblik op 2021

2021 was het jaar waarin we ons fundament verder verstevigden waardoor we in de komende jaren de stappen kunnen zetten die we willen zetten. Het was het jaar waarin we startten met de uitvoering van onze digitaliseringsstrategie. En het jaar waarin we viaBOVAG.nl nog verder uitbouwden en live gingen met ons zakelijke portaal viaBovemij.nl.

We willen onze klanten kunnen blijven helpen bij de uitdagingen waar zij voor staan. De investeringen die we doen, zorgen ervoor dat de omzet en de marge voor de branche en onze klanten behouden blijft. En dat Bovemij ook in de verdere toekomst haar leidende positie in de branche kan blijven vervullen.

Financieel resultaat

In 2021 behaalden we voor het derde jaar op rij we het hoogste resultaat in de geschiedenis van Bovemij. Een aanzienlijk deel van deze stijging werd behaald door lagere schadelasten voortkomend uit minder verkeer. Om onze zakelijke klanten zo goed mogelijk bij te staan, kwamen we in de zomer met een vierde coronasteunpakket. Al onze klanten die in 2021 een zakelijk schadeverzekeringspakket (garagepolis of wagenparkverzekering) bij Bovemij afnamen, ontvingen een eenmalige restitutie op de jaarpremie. In totaal gaven we mobiliteitsbedrijven daardoor bijna 6 miljoen euro terug.

Versteviging fundament

In 2021 hebben we onze organisatie klaar gemaakt om onze digitaliseringsstrategie ten uitvoer te kunnen brengen.

Om ervoor te zorgen dat de bestaande producten en diensten kunnen worden aangesloten op onze platforms viaBovemij.nl en viaBOVAG.nl, digitaliseren we onze overige bedrijfsonderdelen. Daarvoor hebben we een rationalisatieslag in ons verzekeringspakket doorgevoerd. In 2022 vervangen we daarbij ons zakelijke verzekerings-softwarepakket. Zo kunnen we een voorspelbare en betrouwbare klantbediening garanderen.

En we voerden een nieuwe topstructuur in, waardoor we nu zowel een centraal databedrijf (Data & Analytics) als een centraal technologiebedrijf (Tech & Change) binnen Bovemij hebben. Binnen de platformorganisatie (viaBovemij.nl, viaBOVAG.nl, Data & Analytics, Tech & Change en Marketing) voeren we het agile werken in: we gaan in kleine stapjes ontwikkelen, in nauwe samenwerking met onze klanten.

Technologyplatform

Ook zetten we een technologyplatform neer. De verschillende technologieën die we binnen ons bedrijf hadden, brachten we in 2021 samen, zodat er één technologielaag ontstond wat zorgt voor een schaalbare en veilige infrastructuur. We kunnen alles wat we doen gemakkelijk met elkaar verbinden, kunnen naadloos met elkaar samenwerken en alles gebeurt op een betrouwbare en voorspelbare manier. Belangrijk onderdeel van onze infrastructuur is een informatiebeveiligingsbeleid dat past bij de omvang van Bovemij. In 2021 hebben we dat herijkt en vastgesteld, in 2022 verhogen we het niveau van informatiebeveiliging nog verder.

Dataplatform

De platforms viaBovemij.nl en viaBOVAG.nl en de andere bedrijfsonderdelen zoals Verzekeringen en Financieringen worden sinds 2021 ondersteund door een dataplatform dat als voedingsbron en als kennishub voor alle onderdelen binnen Bovemij en voor onze klanten werkt.

Overige ontwikkelingen

Compliancedossier

In 2018 werd Bovemij door een eigen medewerker geïnformeerd over mogelijke compliance-issues. De toenmalige Raad van Commissarissen liet een externe deskundige partij een uitgebreid onderzoek uitvoeren en meldde de bevindingen van dat onderzoek in 2019 bij toezichthouders AFM en DNB, de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie. Deze hebben alle hun eigen onderzoek ingesteld. Bovemij heeft altijd constructief meegewerkt aan de onderzoeken en doet dat nog steeds. Over deze zogeheten legacy issues uit de periode 2014 tot 2019 is zowel door de AFM als door de DNB inmiddels een rapport opgemaakt.

In februari 2022 heeft Bovemij van de AFM een voorgenomen besluit ontvangen tot het opleggen van een boete voor het overtreden van het provisieverbod bij een casus in de periode 2014 tot 2019. De komende periode presenteert Bovemij haar zienswijze aan de AFM. DNB heeft haar onderzoek afgerond en wettelijke overtredingen op het gebied van compliance vastgesteld bij de schadeverzekeraar in de periode 2014 tot 2018. Of DNB daarvoor een sanctie oplegt is niet bekend.

De overtreding van de complianceregele bij het verzekeringsbedrijf is ook in 2019 al door de Raad van Commissarissen erkend op basis van een zelf geïnitieerd onderzoek door de externe deskundige, dat in 2019 met AFM en DNB is gedeeld. Mede op basis van de bevindingen is toen een groot aantal verbetermaatregelen geïnitieerd, die allemaal zijn geïmplementeerd. De DNB bevestigt in haar rapport dat zij deze maatregelen in opzet voldoende vindt.

Over het in 2020 gestarte onderzoek door de Belastingdienst naar deze legacy issues is op dit moment geen update. De Raad van Commissarissen heeft in 2019 ook melding gedaan bij het Openbaar Ministerie; ook hierover is verder geen update te geven.

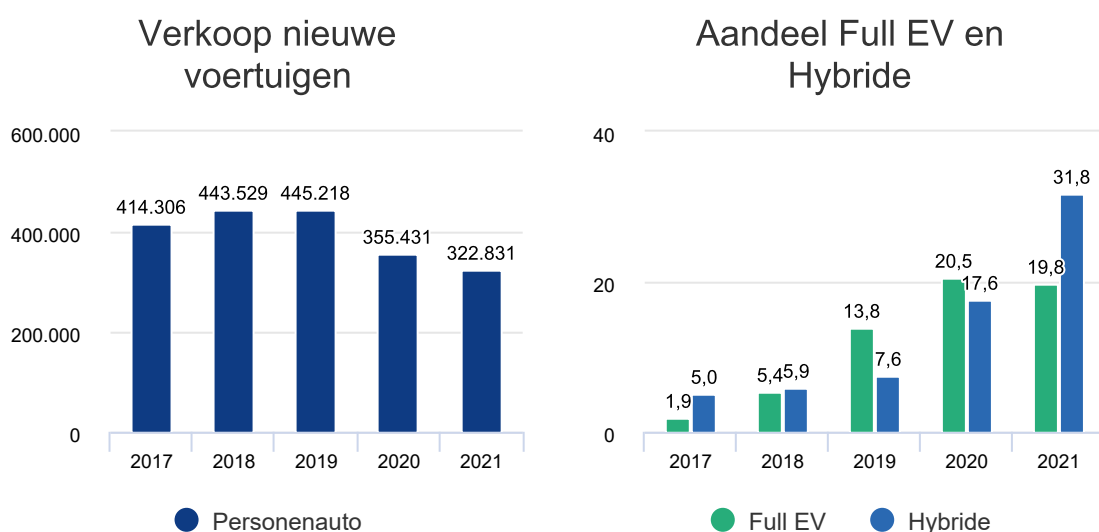
Markontwikkelingen

Corona heeft in 2021 onze samenleving en de manier waarop we samenwerkten met klanten en collega's gedomineerd. Een deel van de mobiliteitsmarkt is zwaar getroffen door het wegvallen van een aanzienlijk deel van de omzet, zoals in de zakelijke en leasemarkt en bij de verkopen van nieuwe personenwagens. Andere sectoren profiteren juist van de nieuwe situatie, zoals te zien is in de zeer grote vraag naar occasions en de recordverkopen van campers, caravans en e-bikes. 2021 was dan ook een jaar met een wisselend beeld in de mobiliteitsbranche.

Auto's

De verkoop van nieuwe voertuigen blijft moeilijk, zo blijkt uit de cijfers: in 2021 werden 9 procent minder nieuwe personenwagens verkocht. Dat heeft te maken met de aanhoudende chiptekorten die beschikbare productiecapaciteit beperken, maar ook met de coronamaatregelen en lockdowns die het contact met de consument belemmeren.

Wat we in 2021 ook zagen is dat er in de automotive markt een omslag plaatsvond: een steeds groter aandeel van de nieuwe auto's op de weg – inmiddels meer dan de helft – bestaat namelijk uit hybride en vol-elektrische voertuigen (1 op 2). Deze auto's zijn uitgerust met geavanceerdere hulp- en rijsystemen, vaak in combinatie met een aantrekkelijk all-in financieel maand tarief. Slechts 1 op de 5 nieuwe auto's staat nog op naam van een privépersoon.

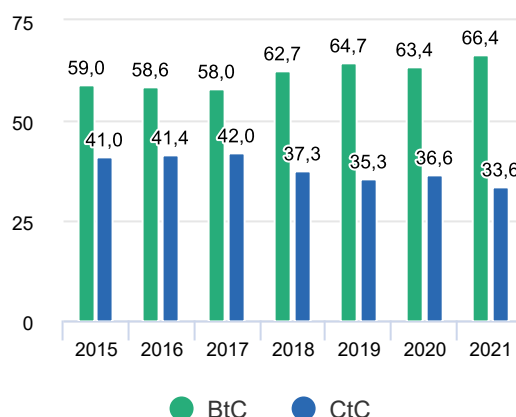

De occasionauto blijkt populairder dan ooit. En ook in 2021 heeft de consument een steeds sterkere voorkeur voor het autobedrijf (B2C): de handel tussen consumenten onderling (C2C) daalt al jaren. Deze trends bieden autobedrijven in de mobiliteitsbranche volop omzetkansen. Maar er zijn uitdagingen op het gebied van inkoop en voorraad: vanwege dalende nieuwverkopen zal de occasionschaarste de komende jaren toenemen.

Verkoop gebruikte voertuigen per kanaal

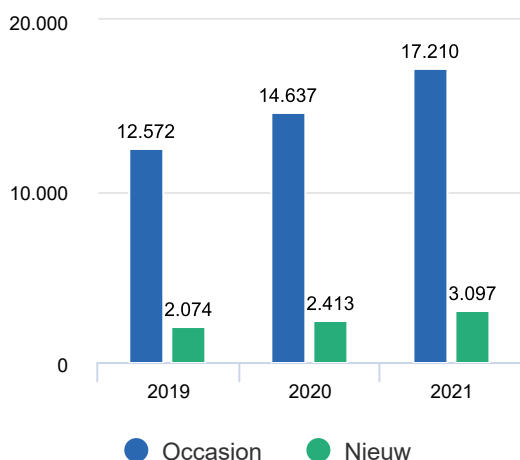
Verhouding occasionverkoop

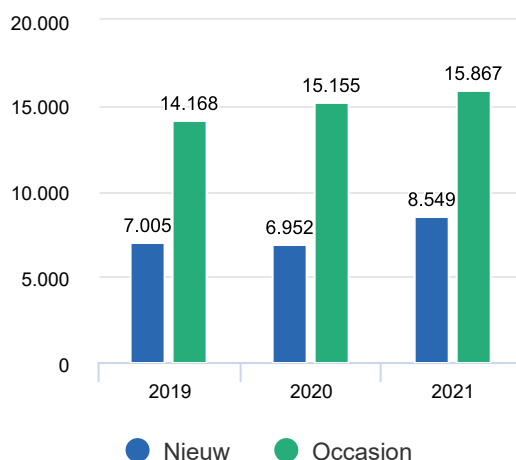
Fiets en overige branches

Ook de fiets- en caravan & camperbranche ging het goed in 2021. Na 2020 blijkt ook 2021 opnieuw een recordjaar in verkopen.

Camperverkoop

Caravanverkoop

Ontwikkelingen in de mobiliteitsmarkt

Wat zijn nu de grootste veranderingen die op onze branche afkomen? Afgaande op onze eigen cijfers zien we de volgende vijf belangrijke ontwikkelingen in de komende jaren:

1. Een groener, veiliger, en onderhoudsruimer wagenpark begint te ontstaan.

De elektrificatie zet stevig door dankzij het klimaatakkoord en de investeringen van de auto-industrie. Op autobedrijf loopt ons land momenteel zelfs voorop in Europa: in 2020 was 1 op elke 5 nieuwe auto een volledig elektrisch (FEV), afgelopen jaar was 1 op elke 3 nieuwe auto's een hybride (deels elektrisch). De penetratie en impact ervan verschillen per merk en ook per autobedrijf. Een dealer richt zich vooral op het jongere segment (1-6 jaar); in 2025 rijdt 1 op de 10 klanten in zijn park volledig elektrisch. FEV-voertuigen bevatten ook steeds meer ADAS-systemen (rij-ondersteuning) die minder maar duurder onderhoud nodig hebben. Volledig elektrische voertuigen zijn verbonden met hun omgeving, waardoor ze op afstand worden gecontroleerd. Door deze ontwikkelingen staat het huidige verdienmodel onder druk.

2. De consument was al online georiënteerd, corona heeft dit versneld en verduidelijkt.

In 2021 winkelden en vergaderden we steeds meer online. Succes in deze digitale transitie is dan ook voor het autobedrijf essentieel. Je online prestatie en informatie over de consument en voertuig zijn essentieel voor offline showroomresultaat. Ook de digitale veiligheid van een bedrijf wordt steeds essentiëler.

3. De auto als privé bezit verliest al jaren steeds meer terrein.

Private lease, short lease en vele Mobility as a Service (Maas)-concepten passen uitstekend bij de nieuwe Full EV voertuigen en de online consument.

4. De keten blijft volop in beweging.

Er ontstaan steeds grotere (inter)nationaal denkende dealerholdings, waardoor een steeds sterkere concentratie ontstaat. Importeurs voegen ook hun merkorganisaties samen en zoeken naar een ander samenwerkingsmodel. Nieuwe - vaak Full EV - importeurs (die feitelijk geen importeur zijn maar zogenaamde 'superagents' van de OEM in een direct verkoopmodel - leggen de nadruk op hun online bedrijfsmodel en zien Nederland als een belangrijk EU-land vanwege de hoge elektrificatiecijfers. Deze concentratie zien we ook in de leasector; de omvangrijke leasevloot en remarketing ervan wordt tevens de komende jaren steeds belangrijker voor de sector. Ook zien we de traditionele verticale rolverdelingen (de importeur, dealer, lease) vervagen door samenwerkingen en integraties.

5. Naast deze steeds grotere spelers zijn er toch volop kansen in de markt voor de wat kleinere bedrijven met een regionale focus, de local hero.

Uit cijfers van de European Automobile Manufacturers Association blijkt dat Nederland van de oudste wagenparken van Europa heeft; het personenautopark is in Nederland gemiddeld 11,0 jaar oud. Dat verouderende wagenpark groeit de komende jaren rustig door; we importeren ook steeds meer auto's vanwege de occasionschaarste. De occasionmarkt blijft dus interessant en er rijden naast de nieuwe elektrische auto's nog steeds negen miljoen auto's rond die frequent onderhoud nodig hebben. In de universele markt zie je ook de voordelen van samenwerken; aansluiten bij een formule wordt steeds aantrekkelijker en biedt toegang tot kennis, tooling en bijvoorbeeld middelen.

Conclusies

We zien ook de komende jaren de druk op onze branche toenemen door consumententrends, (internationale) marktontwikkelingen en bedrijfsmatige uitdagingen. Het is onze overtuiging dat de verbinding met de consument hierbij een cruciale factor speelt. Die klant verdient namelijk alle aandacht. Hij wil met een gerust hart zijn vervoer regelen, of het nu om een auto, een fiets of een camper gaat. Maar steeds vaker ziet hij door de bomen het bos niet meer. Daarom zoekt hij bedrijven die hij kan vertrouwen en waar hij blind op kan bouwen.

We zien dan ook voldoende kansen voor mobiliteitsbedrijven. Wel zien we door deze trends wel enkele kritieke succesfactoren. De toegang tot financiële middelen, kennis, technologie, data, de relaties met en kennis over de consument worden steeds belangrijker. Dit bepaalt het succes in de markt.

Strategie

Er verandert veel in de wereld van mobiliteit. En er is ook al heel veel veranderd. Bedrijven en consumenten gaan anders om met hun mobiliteitsvragen. Het landschap binnen de mobiliteitsbranche is veranderd door nieuwe toetreders, door concentratie bij mobiliteitsbedrijven en de opkomst van andere soorten verkoopkanalen (zoals ons eigen [viaBOVAG.nl](#)) waardoor de verkoop via showrooms aanzienlijk afneemt. Er is een grote druk op de marge van mobiliteitsbedrijven. En klanten hebben door de digitalisering andere en hogere verwachtingen van leveranciers.

We bewegen als Bovemij met de veranderingen mee om ervoor te zorgen dat we van toegevoegde waarde voor de mobiliteitsbranche kunnen blijven. Het is ons groepsbrede doel om bedrijven in de mobiliteitsbranche succesvol te helpen ondernemen. Dat doen we door mobiliteitsbedrijven te verbinden met consumenten. De verschillende organisatieonderdelen dragen daar op hun eigen manier aan bij.

Ambitie

Het organisatieonderdeel Verzekeringen van Bovemij wil in 2025 de toonaangevende risicoadviseur voor mobiliteitsbedrijven, hun medewerkers en hun klanten zijn. De risicoadviseur van de mobiliteitsbranche die voorop loopt op het gebied van innovatieve mobiliteitsproducten. Die haar klanten door en door kent en hen daardoor bij al hun risico's proactief met passende oplossingen bij kan staan. Met relevante, brede en digitale dienstverlening die zich onderscheidt door haar kwaliteit, doordat we gebruik maken van kennis over en data uit de mobiliteitsbranche. Dienstverlening die gepersonaliseerd is en digitaal ondersteund wordt om de klant én onze backoffice zoveel mogelijk gemak te kunnen bieden. En die we snel aan kunnen passen aan veranderende wensen.

Als vanzelfsprekend zullen de proposities en de klantbediening van onze verzekeringstak naadloos samen gaan met de overige bedrijfsonderdelen en met onze portalen [viaBovemij.nl](#) en [viaBOVAG.nl](#), waardoor we klanten echte totaaloplossingen kunnen bieden. Op [viaBovemij.nl](#) kan onze zakelijke klant terecht voor allerlei diensten en producten die hem helpen in zijn ondernemerschap, zoals een uit te voeren risicoscan van zijn bedrijf en de bijpassende afdekking door verzekeringen om zijn risico's op te kunnen vangen. En op ons mobiliteitsplatform [viaBOVAG.nl](#) zullen we verzekeringen bieden die ervoor moeten zorgen dat onze consumenten altijd mobiel zijn.

Om in 2025 het bedrijf te zijn dat we willen zijn, zullen we grote stappen moeten zetten:

- We willen adviseur voor (bedrijfs)risico's worden. Echt naast onze klanten staan en hen helpen bij de beheersing van hun risico's.
- Verkoop van autoverzekeringen zal steeds meer via [viaBOVAG.nl](#) plaatsvinden.
- We leggen steeds meer focus op het gebruik van onze platforms [viaBovemij.nl](#) en [viaBOVAG.nl](#).
- We zullen duidelijke keuzes maken welke producten en diensten passend zijn. Dit houdt in dat we kritisch krijgen naar de huidige producten.
- We maken een duidelijke selectie voor intermediairs en volmachten die passen bij onze mobiliteitsstrategie.

Om deze nieuwe strategie tot een succes te maken, gaan we aan de slag op de volgende gebieden:

- We investeren in digitalisering, data, nieuwe vormen van klantbediening en infrastructuur;
- We verbeteren onze kostenefficiëntie, door productrationalisatie en verbetering van processen;
- We zorgen voor een wendbare en flexibele organisatie, met betrokken en (data)gedreven medewerkers met passende competenties en een digitale mindset.

Duurzaam ondernemen

Duurzaamheid is een breed begrip en eigenlijk een combinatie van meerdere aspecten. Het betekent ‘het goede doen’ voor mens, milieu, maatschappij en dier. Ofwel het beschermen van de aarde, het behouden van natuurlijke grondstoffen, het voorkomen van vervuiling en verspilling en het respectvol omgaan met mensen en dieren.

Bovemij onderkent het belang van duurzaamheid en voelt zich verantwoordelijk hiernaar te handelen. Vanuit dit uitgangspunt is in 2021 een proces gestart om duurzaamheid hoger te prioriteren in de organisatie. Door het gezamenlijk vaststellen van ambities, doelen, acties en verantwoordelijken wil Bovemij duurzaamheid ook daadwerkelijk borgen in de organisatie. Daartoe is een werkgroep in het leven geroepen. Bij de totstandkoming van het ambitiedocument duurzaamheid dat eind 2021 is opgeleverd zijn diverse interne en externe stakeholders betrokken, onder wie klanten, de medewerkers van Bovemij, samenwerkingspartners en duurzaamheidsexperts.

Achtergrond

De definitie van duurzaamheid is erg breed. Als men spreekt over duurzaamheid, dan spreekt men van ‘voorzien in de behoeftes van de huidige generatie, zonder de voorziening van behoeftes van volgende generaties in gevaar te brengen’ (Our Common Future van de commissie Brundtland, WCED, 1987). Alle behoeftes van de mens worden hier in meegenomen. Dus ook de behoefte aan voedsel, schoon drinkwater, voldoende beweging, een prettige leefomgeving en meer.

Deze brede definitie van duurzaamheid is ook terug te vinden in de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Deze doelen zijn een gedeelde blauwdruk voor vrede en welvaart voor mens en planeet, nu en in de toekomst. Door doelen te stellen kan er actief worden toegewerkt naar het bereiken ervan. Daarnaast geven de doelen houvast om focus aan te brengen. Daar waar invloed uit te oefenen valt, draagt iedereen (individueel en organisaties) op zijn of haar eigen manier bij. Want als alles belangrijk is, is niets meer belangrijk. De keuze voor specifieke doelen geeft richting en focus.

Ondanks de houvast die de SDG's bieden, blijft duurzaamheid vaak nog abstract. Het concreet maken van de invloed die de organisatie heeft, start met het in kaart brengen van het speelveld. Duurzaamheid (en de ambitie) heeft betrekking op zowel de interne organisatie als het externe speelveld.

De interne organisatie omvat activiteiten die direct binnen het bereik van de eigen organisatie liggen (zoals het energieverbruik) en de eigen medewerkers (zoals duurzame inzetbaarheid). Het hoofddoel is het verduurzamen van de eigen organisatie. Het externe speelveld ligt buiten de organisatie. Hierbij is aandacht voor de klant, keten, samenwerkingspartners (denk aan leveranciers) en de maatschappij.

Materialiteit

Zoals eerder aangegeven kan niet alles belangrijk zijn. Het aanbrengen van prioritering in duurzaamheidsthema's ondersteunt een organisatie bij het daadwerkelijk aan de slag gaan met thematiek waar de meeste impact behaald kan worden. Dit wordt ook wel materialiteit genoemd. De significantie (of materialiteit) wordt bepaald op basis van twee factoren:

1. De mate van impact die de (verandering van) onderwerpen teweeg brengt op verschillende factoren buiten de organisatie;
2. De mate van enthousiasme en ambitie binnen de organisatie.

De materiële speerpunten vormen de basis voor een haalbare duurzaamheidsstrategie. Voor die thema's die materieel zijn bevonden, worden doelstellingen bepaald.

Duurzaamheidsambitie van Bovemij

Bovemij beweegt naar een duurzame strategie. Voordat specifieke doelen en acties worden vastgelegd, is het belangrijk om terug te gaan naar de kern. Waarom doet Bovemij dit? Wat drijft de organisatie om zich in te zetten voor een betere wereld?

Why

De wereld staat voor grote uitdagingen en daar waar wij invloed kunnen hebben, moeten wij onze verantwoordelijkheid in nemen. De uitdagingen in onze branche zijn groot, de positieve impact die we samen kunnen maken daarmee ook.

Wij willen met Bovemij een positieve bijdrage leveren aan de transitie van de mobiliteitsbranche. Wij zien dat de uitdagingen op het gebied van klimaat, biodiversiteit, energietransitie, gezondheid en welzijn enorm zijn. Hierin hebben wij een verantwoordelijkheid en wij willen deze verantwoordelijkheid ook nemen richting onze medewerkers, onze directe omgeving en de branche waarin wij opereren.

Duurzaamheid is geen randvoorwaarde meer, maar raakt de kern van ons bedrijf. Het is onlosmakelijk verbonden met onze gehele bedrijfsvoering. Wij willen onze klanten helpen succesvol te ondernemen, en daar maakt duurzaamheid een integraal onderdeel van uit.

How?

We doen het stap voor stap. We beginnen dichtbij huis: onze eigen organisatie. En gaan dan steeds een stapje verder door de mensen om ons heen mee te nemen: onze collega's, ondernemers, samenwerkingspartners en klanten. Zo willen we een positieve bijdrage leveren aan de transitie van de mobiliteitsbranche door samen duurzaam vooruit te gaan.

What?

Wij hebben doelstellingen geformuleerd op zes thema's waarop wij een positieve impact willen en kunnen maken.

Naar een long list van relevante organisatiethema's

Vanuit de brede, wereldse thema's omtrent duurzaamheid is gewerkt aan het definiëren van organisatiespecifieke thema's voor Bovemij. De thema's vanuit de SDG's en het Global Reporting Initiative zijn teruggebracht naar thema's toepasbaar op Bovemij. Deze thema's zijn aangevuld met suggesties vanuit de organisatie zelf, van externe stakeholders en experts én door te onderzoeken hoe soortgelijke bedrijven met duurzaamheid omgaan. De longlist aan relevante organisatiethema's is geplot in de materialiteitsmatrix, wat geresulteerd heeft in de materiele thema's (op dit moment) voor Bovemij.

Materiele thema's voor Bovemij gelinkt aan de Sustainable Development Goals

Op basis van de materialiteitsmatrix is gekozen voor de zes thema's waar veel enthousiasme voor is en waarmee Bovemij zoveel mogelijk impact kan hebben.

1. Duurzame producten en diensten met aandacht voor het ondersteunen van klanten met duurzaamheid en het creëren van bewustwording bij klanten
2. Samenwerkingspartners, met aandacht voor het actief opzoeken van samenwerkingen en het creëren van bewustwording bij leveranciers
3. Duurzaam beleggen
4. Werkgeluk met aandacht voor opleiding en ontwikkeling, inclusiviteit en diversiteit en gezondheid en levensstijl
5. Aandacht voor milieu met aandacht voor duurzame energie, duurzaam grondstof- en materiaalgebruik en duurzame mobiliteit van medewerkers
6. Maatschappelijke betrokkenheid

NB: Bovenstaande volgorde betreft geen onderlinge prioritering van de thema's. Het zijn alle materiele thema's waar Bovemij de komende jaren mee aan de slag gaat.

De werkgroep Duurzaamheid heeft een eerste opzet voor de doelstelling per materieel thema gemaakt, zodat de nog aan te stellen thematrekkers in 2022 direct aan de slag kunnen.

Doorkijk

We zijn blij dat we als organisatie in 2021 veel stappen hebben gezet in het vormen van een visie op het gebied van duurzaamheid en het formuleren van duurzaamheidsdoelstellingen. Niet alle activiteiten zijn nieuw; veel hangt nauw samen met wat Bovemij op dit moment al doet en in de toekomst op een duurzame manier gaat doen. Het gaat daarbij vooral om het formaliseren van huidige patronen en de overgang van 'toevallig duurzaam' naar 'structureel duurzaam'.

Om voldoende tempo binnen de thema's te behouden, wordt een thematrekker per materieel thema aangesteld. De thematrekker voelt zich verantwoordelijk om doelstellingen vast te stellen en bijbehorende acties in gang te zetten. Ook vormt de thematrekker het algemeen aanspreekpunt voor het thema.

De uitwerking en opvolging van de materiele thema's wordt zo veel mogelijk binnen bestaande overlegstructuren belegd. Het zijn geen parallelle stromen, maar dienen de in gang gezette digitale transitie van Bovemij te versterken. Om de samenhang tussen de verschillende onderdelen te borgen, wordt invulling gegeven aan de rol van Sustainability Officer, die over voldoende kennis, mandaat en enthousiasme beschikt om duurzaamheid verder door te voeren in de organisatie. De Sustainability Officer is samen met de thematrekkers verantwoordelijk voor de kwartaalrapportage Duurzaamheid en een jaarlijkse review van de Materialiteitsmatrix.

Slotwoord

Het ambitiedocument duurzaamheid vormt de basis voor alle stappen die we komende jaren op duurzaamheidsgebied gaan zetten. Het zal ervoor zorgen dat we niet meer toevallig aan duurzaamheid doen, maar structureel. We doen dat stap voor stap en zullen steeds een stapje verder zetten. Zo willen we een positieve bijdrage leveren aan de transitie van de mobiliteitsbranche door samen duurzaam vooruit te gaan.

Governance

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is een naamloze vennootschap, gevestigd te Nijmegen en maakt onderdeel uit van de groep bedrijven die onder gezamenlijke leiding van Bovemij N.V. opereren. N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij staat als verzekeringsbedrijf onder toezicht van DNB.

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een eigen onafhankelijke statutaire directie die zelfstandig tot besluitvorming bevoegd is.

De voorzitter van het directieteam en de CFRO – die tevens de CFRO van Bovemij N.V. is – vormen de tweehoofdige statutaire directie van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij wordt operationeel aangestuurd door een directieteam, waarbij ieder directielid zijn eigen primaire verantwoordelijkheden in de totale portefeuille heeft.

De voorzitter van de directie van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft net als de CFRO zitting in de directieraad. De directieraad wordt gevormd door de directievoorzitters van de Bovemij bedrijfsonderdelen, interne diensten en de leden van de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. In de directieraad worden de strategische/tactische vraagstukken en de bedrijfsonderdeel overstijgende zaken besproken en vindt de integrale besturing van Bovemij plaats.

Statutaire directie

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij wordt statutair bestuurd door een statutaire directie die bestaat uit de voorzitter van het directieteam (Pieter van der Burg) en de CFRO van Bovemij N.V. (Ageeth Bakker), die als verbindende schakel met de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. optreedt.

	M.G. (Ageeth) Bakker	P.J. (Pieter) van der Burg
Geslacht	Vrouw	Man
Leeftijd	51	64
Nationaliteit	Nederlandse	Nederlandse
In functie	1 november 2019	1 april 2020
Relevante nevenfuncties	Commissaris Coöperatie Eno U.A. Bestuurslid Stichting Administratie Kantoor Bovemij	Commissaris Onderling Verzekerd U.A.

Ageeth Bakker

Pieter van der Burg

De leden van de statutaire directie zijn op geschiktheid getoetst door De Nederlandsche Bank en hebben een moreel-ethische verklaring ondertekend en een belofte conform de Regeling eed of belofte financiële sector afgelegd. Hiermee zweren en beloven zij onder andere dat zij:

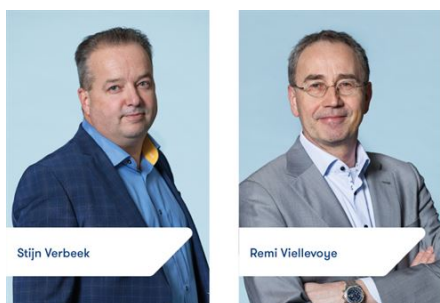
- naar eer en geweten, zorgvuldig, deskundig en integer en volgens relevante wet- en regelgeving, codes en reglementen zullen handelen;
- een zorgvuldige afweging zullen maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn en dat zij in die afweging het belang van de klant centraal stellen;

- ervoor zullen zorgen dat de medewerkers van Bovemij hun functies integer en zorgvuldig uitoefenen.

Directieteam

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij wordt operationeel aangestuurd door het directieteam en bestuurd door een eigen statutaire directie. Ieder lid van het directieteam heeft een aantal primaire aandachtsgebieden. Het directieteam bestaat, naast de statutaire directie, uit de volgende leden:

- Stijn Verbeek – Directeur Distributie & Productmanagement
- Remi Viellevoije – Directeur Operatie

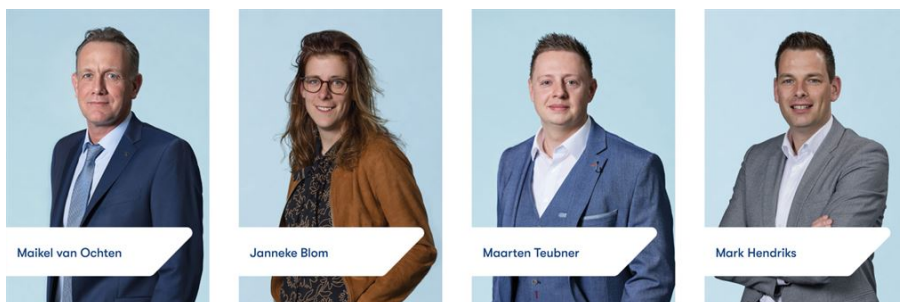
Het directieteam werkt aan de hand van een directiereglement dat is vastgesteld door de Raad van Commissarissen, die toezicht houdt op het door de statutaire directie gevoerde beleid. Het directieteam wordt ondersteund door Mark Hendriks als secretaris van de directie (en van de Raad van Commissarissen).

Sleutelfuncties

In een professionele organisatie waar hard wordt gewerkt aan de realisatie van (strategische) doelen is het van groot belang dat ook intern kritisch gekeken wordt naar de wijze waarop dit wordt gedaan. Intern en extern toezicht spelen daarbij een grote rol. In het bijzonder wordt dit ingevuld door de tweedelijns sleutelfuncties Risk Management, Actuarialaats en Compliance, en de derdelijns sleutelfunctie Internal Audit. Deze functies dragen bij aan de kwaliteit van de organisatie en toetsen alle volgens wet- en regelgeving benodigde facetten van onze bedrijfsvoering. Ook rapporteren zij hierover, zowel intern (aan de statutaire directie en Raad van Commissarissen) als extern (aan De Nederlandsche Bank). Het is van belang dat deze functies voor alle onderdelen van het bedrijf goed zijn ingevuld en ook voldoende zichtbaar zijn. Om die reden wordt, overeenkomstig de ingezette lijn, doorlopend gewerkt aan de verdere versteviging van deze functies waar dit nodig mocht worden geacht. Vanaf 1 januari 2021 wordt de actuariële sleutelfunctie ingevuld door Triple A - Risk Finance Certification B.V.

De sleutelfuncties en de secretarispost worden vervuld door de volgende collega's:

- Maikel van Ochten - Compliance Officer
- Janneke Blom - Risk Officer
- Maarten Teubner - Internal Auditor
- Mark Hendriks - Bestuurssecretaris

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft als hoofdtaak het houden van toezicht, meer in het bijzonder ten aanzien van het bestuur, de financiering, de strategie, de beheerste en integere bedrijfsvoering, het risicomanagement, compliance en de overige risico's van de onderneming. In het verslag van de Raad van Commissarissen, legt de Raad van Commissarissen verantwoording af over het in 2021 gevoerde toezicht. De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij wordt gevormd door:

- Arjen Dorland (voorzitter) - per 23 april 2021
- Amba Zeggen (lid) – per 19 juni 2018
- Erno Kleijnenberg (lid) – per 20 april 2018

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij staat rechtstreeks onder toezicht van De Nederlandsche Bank. Om de belangen van het verzekeringsbedrijf als onderdeel van Bovemij groep te waarborgen, heeft N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij een eigen Raad van Commissarissen die toezicht houdt op de gang van zaken van het verzekeringsbedrijf. De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is aan de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V. verbonden door een gemeenschappelijke, onafhankelijke voorzitter die beide Raden van Commissarissen voorziet.

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij werkt aan de hand van een reglement en vergadert tenminste vier keer per jaar in het bijzijn van het bestuur en tenminste een keer per jaar afzonderlijk. Leden van de Raad van Commissarissen worden voor een periode van maximaal vier jaar benoemd door de Algemene Vergadering, op voordracht van de Raad van Commissarissen. Commissarissen kunnen eenmalig voor een tweede termijn van vier jaar (of korter) worden herbenoemd. De betrouwbaarheid en geschiktheid van commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij worden getoetst door De Nederlandsche Bank.

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een omvang van drie leden en laat zich door de, als voorbereidende adviesorganen ingestelde, Audit en Risk Commissie en Nominatie en Remuneratie Commissie adviseren op specifieke gebieden.

Beide commissies bestaan uit leden van de Raad van Commissarissen en vergaderen over relevante onderwerpen in aanwezigheid van verantwoordelijke medewerkers en bestuurders van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

De Nominatie en Remuneratie Commissie vergadert tenminste twee keer per jaar. De Audit en Risk Commissie vergadert tenminste vier keer per jaar.

De leden van de Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij hebben een eed of belofte conform de Regeling eed of belofte financiële sector afgelegd. Hiermee zweren en beloven zij onder andere dat zij:

- hun functie integer en zorgvuldig uitoefenen;
- een zorgvuldige afweging zullen maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn en dat zij in die afweging het belang van de klant centraal stellen;
- zich zullen gedragen naar de wetten, reglementen en gedragscodes die op hen van toepassing zijn.

Risicomanagement

Een systematische aanpak met duidelijke rollen

In het kader van de strategische transformatie heeft SVM haar risicomanagementbeleid geüpdatet. Inherent hieraan zijn de bestaande risico's en de risicobereidheid, op basis van externe ontwikkelingen, de interne (bedrijfs-)activiteiten en de aangescherpte doelstellingen, geëvalueerd.

SVM definieert een risico als een onzekere gebeurtenis welke invloed kan hebben op het vermogen van de organisatie om haar doelstellingen te realiseren. Ons risicomanagementsysteem in combinatie met het zogenoemde 'Three Lines of Defense'-model, zorgt dat wij in onze dagelijkse werkzaamheden verantwoorde en onderbouwde risico-afwegingen kunnen maken.

In 2021 is er verder ingezet op het aantoonbaar en gestructureerd identificeren van de bedrijfsrisico's en de beheersing ervan. Hierbij hebben wij de grenzen (risicobereidheid en tolerantie) toegepast op de risico's die wij bereid zijn te accepteren en houden we ons aan wet- en regelgeving.

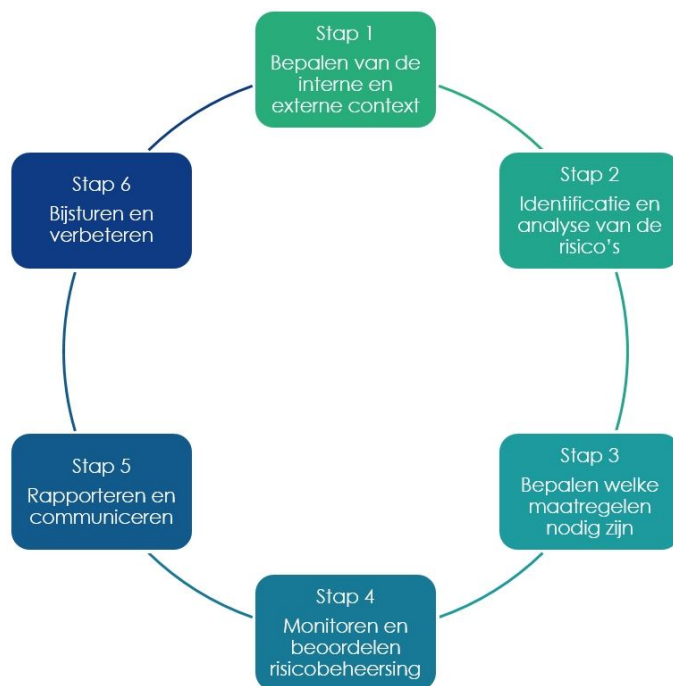
Risicomanagementsysteem

Voor SVM is het van belang om de strategie en lange termijn organisatiedoelstellingen te realiseren en daarmee te voldoen aan de toenemende verwachtingen van klanten en eisen vanuit toezichthouders. Het risicomanagementsysteem van SVM is onlosmakelijk verbonden met de strategie en besturing van de organisatie. Het risicomanagementsysteem van SVM is ingericht op basis van artikel 258 Solvency II Verordening 2015/35/EU.

Het risicomanagementsysteem beschrijft de wijze waarop en waarmee SVM haar risico's identificeert, meet, beheerst en rapporteert. Het bestaat onder meer uit verantwoordelijkheden, eigenaarschap, procedures, risicobereidheid, risicostrategie, risicomanagementproces, rapportages en rapportageprocessen. Dit is nodig om op individueel en geaggregeerd niveau de risico's waaraan de organisatie blootstaat of blootgesteld kan worden, alsook de onderlinge afhankelijkheden en relaties daartussen, voortdurend te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en erover te kunnen rapporteren.

Risicomanagementproces

SVM hanteert een risicomanagementproces om systematisch en gestructureerd de risico's in kaart te brengen om ze te kunnen beheersen. Het proces is in 2020 aangescherpt om de aansluiting met de organisatie te kunnen borgen. De stappen zijn duidelijker gedefinieerd en de stap waarin de interne en externe context bepaald wordt is expliciet opgenomen. Op deze manier wordt er een duidelijkere nadruk gelegd op de wijzigende omstandigheden in de organisatie. Ook is het bepalen van de beheersingsmaatregelen in lijn met de risicohouding en -bereidheid opgenomen en is het monitoren en beoordelen van de risicobeheersing toegevoegd om de nadruk op de versterkte interne controle te leggen.

Risicoprofiel

Over 2021 heeft SVM haar risicoprofiel bijgewerkt overeenstemmend met het geüpdate risicomanagementbeleid. Het risicoprofiel van SVM bestaat uit een viertal hoofd risico's en onderliggende sub-rijsico's. Hoewel dit allemaal risico's zijn die impact kunnen hebben op het behalen van de doelstellingen van SVM, zijn niet alle risico's even groot.

Strategisch- en ondernemingsrisico	Financiële risico's	Operationeel risico	Compliance risico
Risicobereidheid: Gelimiteerd	Risicobereidheid: Gematigd	Risicobereidheid: Gematigd	Risicobereidheid: Laag
Risicohouding: Flexibel	Risicohouding: Voorzichtig	Risicohouding: Voorzichtig	Risicohouding: Minimalistisch
Organisatie risico's: - Productaanbod/distributie risico (Inclusief kwaliteit van product) - Kapitaalpositie (solvabiliteit) - Transformatie/changerisico - Onvermogen gekwalificeerd personeel werven, opleiden, behouden en leiden. (Resource management) - Cultuur en gedrag Omgevingsrisico's: - Technologisch risico - Concurrentierisico - Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen (Informatie) technologie - Politieke ontwikkelingen - Mobiliteit sector (daarbinnen BOVAG leden)	- Marktrisico - Rente- en kasstroomrisico - Aandelen- en vastgoedrisico - Valutarisico - Spreadrisico - Liquiditeits- en concentratierisico - Verzekeringstechnisch- en reserveringsrisico - Premie- en voorzieningsrisico - Catastroferisico - Vervalsrisico - Langdurig AO - Tegenpartij(krediet)risico - Liquiditeitsrisico	- Falende of tekortschietende ICT - Falende of tekortschietende (keten) processen - Uitbestedingsrisico - Cyber risico - Data risico - Productdistributierisico - Continuïteitsrisico (BCM) - Rapportage- en managementinformatie risico - Menselijke fouten	- Integriteitsrisico - Witwassen financiële middelen en terrorisme financiering - Omzeiling sanctiewetgeving - Handel met voorkennis - Verduistering, omkoping/corruptie (Schijn van) Belangenverstremgeling - Interne en externe fraude - Ontduiking of ontwikkeling van fiscale regelgeving - Markmanipulatie (handel met voorkennis) - Maatschappelijk onbetamelijk gedrag - Geschiktheid en betrouwbaarheid personeel - Juridisch risico - Overtreden van, omzeilen of handelen in strijd met interne regels en wet- en regelgeving.
Gevolgen			
Risico's kunnen leiden tot financiële schade, reputatieschade, fysieke schade, juridisch schade, verlies productiviteit, verminderde verkoop, verlies integriteit en/of data verlies			

1. Strategische risico's

Strategische risico's betreffen het risico dat organisatiedoelstellingen niet worden gerealiseerd en/ of dat de organisatie niet afdoende reageert op veranderingen in/buiten het bedrijfsklimaat of veranderingen die verband houden met bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijk, politiek, maatschappelijk verantwoord ondernemen, fusies, overnames, klimaat- en technologische ontwikkelingen. Dit zijn risico's die uitsluitend verlies met zich meebrengen of tot een neutraal (bedrijf)resultaat leiden.

2. Financiële en (her) verzekeringstechnische risico's

Het financiële risico verwijst naar het vermogen van SVM om activa passiva adequaat te beheren en voldoende inkomsten te genereren om de bedrijfskosten te dekken. Dit risico wordt veelal beïnvloed door verliezen of ongunstige veranderingen in de financiële status van de organisatie als gevolg van veranderingen in de financiële markten.

Het verzekeringstechnische risico is het potentieel voor financieel verlies dat SVM kan ondervinden wanneer zij door middel van een polis dekking afgeeft aan een individu of organisatie. Dit kan resulteren in verliezen of ongunstige veranderingen in de waarde van de technische voorzieningen door verkeerde inschatting van de prijsstelling en/of aannames met betrekking tot de voorziening.

Beleid	Gevoeligheid	Impact op 31-12-2021	Impact 31-12-2020
Bovemij accepteert voor een deel van de beleggingsportefeuille aandelenrisico, conform het door de Raad van Bestuur vastgestelde beleggingsbeleid.	Conform Solvency II-specificaties wordt een stressscenario met een aandelenschok van 39% gehanteerd om de gevoeligheid van het resultaat bij een verandering van de waarde van de aandelenportefeuille aan te duiden.	Op de marktwaarde van de aandelen bedraagt deze gevoeligheid € 23,8 miljoen.	Op de marktwaarde van de aandelen bedraagt deze gevoeligheid € 18,3 miljoen.
Bovemij belegt in vastgoed voor eigen gebruik en uit beleggingsdoeleinden in overige terreinen en gebouwen. Daarmee accepteert Bovemij het risico voor waardedalingen op de vastgoedmarkt.	Conform Solvency II-specificaties wordt een stressscenario met een vastgoedschok van 25% gehanteerd om de gevoeligheid van het resultaat bij een verandering van de waarde van de vastgoedportefeuille aan te duiden.	Op de marktwaarde van het vastgoed bedraagt deze gevoeligheid € 17,3 miljoen.	Op de marktwaarde van het vastgoed bedraagt deze gevoeligheid € 16,1 miljoen.
Binnen haar beleggingsportefeuille belegt Bovemij in hypotheek. Hiermee is het resultaat van Bovemij gevoelig voor bewegingen in de marktrente.	De gevoeligheid hiervan is berekend aan de hand van een stressscenario van een stijging van de marktrente van 1% voor alle looptijden.	Op de marktwaarde van de hypotheekportefeuille bedraagt deze gevoeligheid € 6,3 miljoen.	Op de marktwaarde van de hypotheekportefeuille bedraagt deze gevoeligheid € 6,7 miljoen.

3. Operationele risico's

SVM verstaat onder het operationeel risico de mogelijke verliezen die zich voordoen als gevolg van ontoereikend of niet goed functioneren van interne processen of systemen, door menselijke fouten, crimineel handelen of externe gebeurtenissen en risico's die verband houden met zaken zoals het voorkomen van fraude en criminaliteit, personeel IT/infrastructuur, bedrijfsbescherming, projecten en programma's, bedrijfsprocessen, derden (uitbestedingsrisico's) en distributie;

4. Compliance risico's

SVM loopt het risico op reputatieschade of bestaande of toekomstige bedreigingen van vermogen of resultaat als gevolg van een ontoereikende naleving van wet- en regelgeving, alsmede het niet naleven van waarden, normen en (toezichts)regels. Het niet naleven kan resulteren in juridische of bestuurlijke sancties, substantiële financiële verliezen of reputatieschade. De risicobereidheid voor compliance risico's is laag. SVM is avers als het op compliance risico's aankomt en het is daarom een kerndoelstelling om deze risico's te vermijden.

Het compliancebeleid beschrijft hoe het compliance risico wordt beheerst. SVM heeft een gedragscode die medewerkers handvatten biedt om integer te handelen. De Compliance Officer inventariseert de belangrijkste wet- en regelgeving die op SVM van toepassing is en monitort en rapporteert ieder kwartaal over de wijze waarop SVM aan deze wet- en regelgeving, maar ook aan de interne gedragscode, voldoet en rapporteert eventuele incidenten. Daarnaast voert Bovemij periodiek een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit om inzicht te krijgen in de beheersing van integriteitsrisico's. In 2021 is de

SIRA opnieuw opgesteld, als eerste stap in het opstellen van ons integriteitsbeleid. Aanvullend beleid en regelingen zijn beschikbaar voor specifieke compliance-onderdelen zoals privacy, mededinging, voorwetenschap en de klokkenluidersregeling. Tegelijkertijd heeft Bovemij ingezet op de zogenoemde “lerende organisatie” om te borgen dat incidenten, zoals hetgeen in 2018 plaats had gevonden, zo goed mogelijk worden voorkomen. Het leerproces ziet er met behulp van de SIRA toe op de elementen: ‘inbedden van structuur’, ‘toezien op een gewenste cultuur’, ‘duidelijkheid over compliance verantwoordelijkheden en taken’ en een gerichte ‘compliance strategie’, waaronder begrepen een herbeoordeling van de risicobereidheid.

Klimaatrisico's

Klimaatverandering heeft in toenemende mate impact op de maatschappij. Ook voor SVM zijn de veranderingen op de markt en de financiële gevolgen zichtbaarder geworden. Naast klimaatverandering besteed SVM ook steeds meer aandacht aan het thema duurzaamheid. Binnen de ORSA van SVM is over 2021 voor het eerst een specifiek scenario opgenomen met betrekking tot de impact van klimaatrisico's en de beheersing hiervan. In dit scenario resulteert de maatschappelijke aandacht voor klimaat en duurzaamheid in gewijzigde opvattingen ten opzichte van bedrijven, vastgoed en mobiliteit: vervuilende bedrijven verliezen koerswaarde op de aandelenbeurs, het huidige vastgoed daalt in waarde of behoeft extra duurzaamheidsinvesteringen, en het autogebruik neemt af doordat mensen meer voor meer duurzame mobiliteitsoplossingen kiezen.

ORSA en Risicomanagementrapportage

Own Risk Solvency Assessment

In 2021 heeft SVM opnieuw de jaarlijkse Own Risk Solvency Assessment (hierna ‘ORSA’) uitgevoerd. Hiervoor is een (toekomstgerichte) analyse en beoordeling uitgevoerd op de toereikendheid van het kapitaal (solvabiliteit), gebaseerd op het basisscenario en de risicoanalyse voor de verschillende stress-scenario's. Doel van de ORSA is om aan de hand van een geïntegreerde risico-inventarisatie aan te geven welke risico's SVM onderkent en wat de invloed daarvan is op de kapitaalpositie en daarmee de solvabiliteit van SVM.

Voor SVM heeft Covid-19 onder meer effect gehad op de schade-ontwikkeling (positief) en het beleggingsresultaat (negatief), waarbij mede als gevolg van een snel herstel van de financiële markten de resultaten over 2021 tot nu toe beter uitvallen dan de prognoses. Op basis van de lager uitgevallen schadelast en het betere beleggingsresultaat, heeft SVM meerdere steunacties uitgezet voor het ondersteunen van de mobiliteitsbranche gedurende de pandemie. Om de bedrijfsmatige klanten tijdens de coronacrisis bij te staan, heeft Bovemij, waaronder SVM, in 2020 drie steunpakketten voor de mobiliteitsbranche in het leven geroepen. Ook in 2021 is hiermee doorgegaan. Zo hebben bijvoorbeeld alle klanten die in 2021 een zakelijk schadeverzekeringspakket (garagepolis of wagenparkverzekering) bij SVM afnamen, een eenmalige (extra) restitutie op de jaarpremie ontvangen.

- Verschillende gevolgen door COVID-19 en de politieke maatregelen waren gedurende 2021 voor SVM zichtbaar:
- Dalende waarde van aandelen (met daaropvolgend herstel)
- Toename in het aantal schademeldingen binnen de verzuimverzekeringsportefeuille
- Afnamen claims van motorvoertuigen
- Aangepaste bedrijfsvoering (thuiswerken)
- Via het Risico Comité zijn zowel de specifieke COVID-19 risico's, scenario's als de beheersmaatregelen (managementacties) tenminste maandelijks gemonitord. Daar waar nodig heeft een extra Risico Comité plaatsgevonden.

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse in de ORSA heeft SVM over 2021 haar scenario's uitgebreid met het operationeel, pandemie en klimaat/duurzaamheidsscenario. Hiertoe zijn de volgende stressscenario's doorgerekend:

- Scenario 1a: Financiële crisis
 - Schokken op beleggingen in aandelen, vastgoed, hypotheek plus een downgrade van banken in 2022.

- Scenario 1B: BFM-lening
 - Schok op spread BFM lening en afschrijving op R/C-verhouding met BFM in 2022.
- Scenario 1C Combinatie marktrisico
 - Combinatie van 1a en 1b
- Scenario 2: Catastrofe
 - Catastrofe in 2022, deels boven de limiet van de ingekochte herverzekering, inclusief een downgrade van de herverzekeraars
- Scenario 3: Krimpemde markt
 - Langjarige afname van het premievolume in combinatie met een stijgende kosten- en schaderatio.
- Scenario 4: Operationeel
 - Optreden van groot operationeel incident in 2022, met als gevolg eenmalige kosten en extra doorlopende kosten, aangevuld met langjarige premie-afname.
- Scenario 5: Pandemie
 - Pandemie-uitbraak in 2022, met als gevolg toenemende schaderatio's op de inkomensportefeuilles en stijging van interne kosten, en afschrijvingen op debiteuren
- Scenario 6: Klimaat en duurzaamheid
 - In dit scenario is vooral aandacht voor de transitierisico's behorende bij klimaatgerelateerde risico's. Fysieke risico's (bijvoorbeeld een grote schadelast als gevolg van extreme weeromstandigheden of een plotselinge afwaardering van bedrijven als gevolg van klimaatverandering) worden onder andere uitgevoerde scenario's geschaard, met name het scenario met de Natuurcatastrofe.
- Scenario 7: Combinatiescenario
 - Combinatie van 1c en 3.
- Eind 2020, eveneens startpunt 2021, is de solvabiliteitsratio 205% wat betuigt als een solide Solvency II kapitaalpositie. De samenstelling van SVM's risicoprofiel (gebaseerd op de verschillende strategische risico's en de classificatie ervan) is gedurende 2021 grotendeels ongewijzigd gebleven.

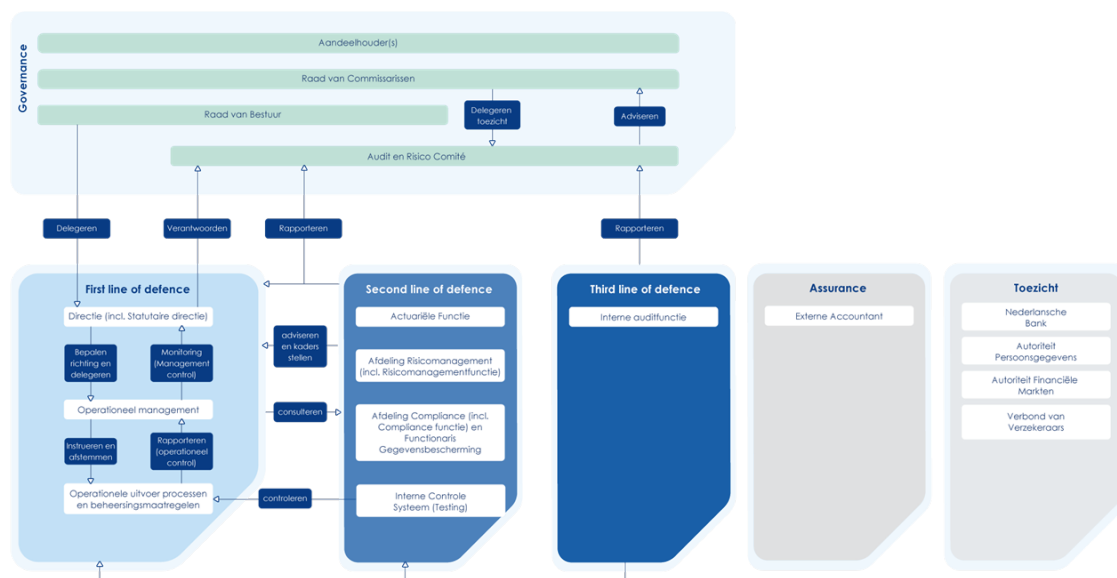
Risicomanagementrapportage

SVM heeft verschillende mechanismes ingericht om enerzijds te weten of dat zij haar risico's beheerst en anderzijds in staat is om over haar risicobeheersing te kunnen rapporteren in het kader van transparantie. De 2e lijn rapporteert ieder kwartaal onafhankelijk en objectief over de risicobeheersing en de risicomanagementactiviteiten ter verhoging van de risicomanagementvolwassenheid.

Op kwartaalbasis heeft SVM in 2021 het risicoprofiel gemonitord en gemeten in de vorm van risico indicatoren (KRI's) om te beoordelen of SVM geen risico's loopt die haar risicobereidheid overstijgen.

Risicomanagementorganisatie

SVM hanteert het zogenoemde “Three Lines of Defence” model (3LoD). Het 3LoD-model beoogt een efficiënte beheersing van risico's door duidelijkheid te geven over de verschillende verantwoordelijkheden ten aanzien van risicomanagement binnen de organisatie. Door een optimale inrichting van de 3LoD streeft SVM ernaar de risico's zo goed mogelijk te beheersen.

De organisatie is als eerste lijn primair verantwoordelijk voor risicomanagement. De statutaire directie is eindverantwoordelijk voor alle risicomanagement activiteiten binnen SVM. De Statutaire Directie SVM, Directie SVM en (senior) management is verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering van risicomanagement en voor het waarborgen van risicobewustzijn, integriteit en ethisch gedrag binnen SVM.

De risicomanagementfunctie, actuariële functie, compliance functie en de functionaris gegevens bescherming zijn zogenoemde sleutelfuncties in het beheersysteem en zijn als tweede lijn gescheiden van de operationele eerstelijns (management)activiteiten. De primaire doelstelling van de zogenoemde sleutelfuncties is het beoordelen van en rapporteren over de doeltreffendheid van het risicomanagementsysteem van de onderneming (binnen hun verantwoordelijkheidsgebieden).

De scheiding (en soms ook overlap) tussen degenen die het operationele werk uitvoeren (1ste lijn) en degenen die het risicomanagementproces, de controle moeten verzorgen (2^e lijn) en audits (3^e lijn) moeten zo goed mogelijk worden geborgd. Hoewel een 2^e lijn sleutelfunctionaris verantwoordelijk is voor het faciliteren en coördineren van een goed werkend risicomanagementsysteem, blijft de 1ste lijn eindverantwoordelijk voor de individuele risico's en de effectiviteit van de beheersmaatregelen.

Kapitaal en dividendbeleid

SVM wil haar financiële verplichtingen op korte en lange termijn nakomen richting haar klanten en haar aandeelhouders. Een gezonde kapitaalpositie is hiervoor een randvoorwaarde. In het kapitaal- en dividendbeleid zijn de belangrijkste beleidsuitgangspunten opgenomen voor de beheersing van de kapitaalpositie en voor het uitkeren van dividend.

Kapitaalmanagement is bij SVM gebaseerd op het wettelijke kader, economische grondslagen en uitgangspunten vanuit de aandeelhouders bezien. Het wettelijke kader wordt bepaald door Dutch GAAP, Solvency II, Richtlijn Kapitaalvereisten, en de verordening Kapitaalvereisten. Het kapitaalmanagement is onderdeel en het fundament van het groepsbeleid en het kapitaal- en dividendbeleid van SVM.

SVM beschikt eind 2021 over een solide Solvency II kapitaalpositie met een solvabiliteitsratio van 212%. Zie hoofdstuk 6 voor het totaaloverzicht van de SVM kapitaalpositie.

De voorwaarden voor de reguliere dividenduitkering zijn afhankelijk van de solvabiliteitsratio na dividenduitkering in relatie tot de solvabiliteit- en kapitaalmanagementstrategie en risicobereidheid van SVM en van het operationeel resultaat na belastingen over het betreffende en afgesloten boekjaar. Samengevat is het beleid dat geen dividend wordt uitgekeerd indien dusdanig (te verwachten) ontwikkelingen zijn dat dit de solvabiliteitspositie jegens haar klanten in gevaar brengt. Zodoende wordt in principe een dividenduitkering van maximaal 30% van het operationeel netto resultaat na belastingen gedaan indien de solvabiliteitsratio per einde boekjaar minimaal boven het vereiste niveau van 150% laat zien. Bij een solvabiliteitsgrens boven de bovengrens van 175% kan SVM het hiervoor genoemde dividend vermeerderen met het kapitaal boven de bovengrens.

Gedurende het jaar is de Statutaire Directie van SVM bij een SCR-ratio boven de intern vastgestelde bovengrens van 175% bevoegd tot het doen van een voorstel tot uitkering van interim dividend, waarbij de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteitsratio op korte en middellange termijn in de overwegingen bij het voorstel wordt meegenomen. Het voorstel kan na goedkeuring van de Raad van Commissarissen van SVM door de aandeelhoudersvergadering worden vastgesteld.

Financiële resultaten

Resultaten nog steeds sterk beïnvloed door coronapandemie

Het resultaat na belastingen van Bovemij bedraagt € 63,7 miljoen in 2021 en is daarmee € 12,2 miljoen hoger als het resultaat na belastingen in 2020 van € 51,5 miljoen.

De resultaten van Bovemij worden in 2021 nog steeds positief beïnvloed door de coronapandemie. Dit uit zich met name in het technisch resultaat uit verzekeringen dat in 2021 € 66,2 miljoen bedraagt en daarmee net als het vorig boekjaar op een bijzonder hoog niveau ligt (2020: € 69,2 miljoen). Dit wordt in grote mate veroorzaakt doordat het wegverkeer op een lager niveau ligt als gevolg van de genomen maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, waardoor er in 2020 en 2021 minder schades worden gemeld.

De wereldwijde beurzen stegen, zeker de eerste 9 maanden in 2021, bijna onafgebroken, terwijl 2020 nog een relatief zwak beursjaar was door de economische onzekerheid als gevolg van de coronapandemie. Hierdoor steeg het beleggingsresultaat naar € 21,9 miljoen en kwam daarmee € 15,3 miljoen hoger uit dan het beleggingsresultaat in 2020 (€ 6,6 miljoen). Daarnaast hebben we een positieve herwaardering op onze vastgoedportefeuille gerealiseerd; met name voor onze woningportefeuille hebben we geprofiteerd van de waardestijgingen in de Nederlandse huizenmarkt.

In de andere baten en lasten zijn in 2020 en 2021 de verwachte kosten voor de afkoop van de pensioenindexatie voor inactieven opgenomen en is in 2020 het verkoopresultaat, dat is gerealiseerd bij de verkoop van Bovemij Services B.V., opgenomen.

Verdere afbouw niet-strategische portefeuilles

De bruto geboekte premie van Bovemij is in 2021 met € 11,3 miljoen (3,0%) gedaald naar € 366,5 miljoen (2020: € 377,8 miljoen). De daling ligt in lijn met de strategie om verzekeringsrisico's in de niet-strategische portefeuilles af te bouwen en te focussen op de portefeuilles die een directe link met het BOVAG-netwerk hebben. De afbouw van niet-strategische portefeuilles is met name terug te zien in een daling van de premie in de volmachten- en inkomensportefeuille. De premie in de zakelijke en de particuliere auto- en tweewielerportefeuilles nam in 2021 met 3,6% toe.

Laag schadepercentage

Als gevolg van het afgenomen wegverkeer door de genomen maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, daalde het netto schadepercentage in 2020 naar een historisch laag niveau van 51,1%. In 2021 nam het netto schadepercentage met 2,5 procentpunt toe naar 53,6%, maar nog altijd ruim onder de schadepercentages in de periode voor de coronapandemie. De toename van het schadepercentage is waarneembaar in de verschillende verzekeringsbranches, met uitzondering van de schade cijfers van de ongevallen- en ziekteverzekeringen waar het schadepercentage in 2021 op een lager niveau ligt als in 2020.

Verbetering bedrijfskosten

De bedrijfskosten – bestaande uit interne beheers- en personeelskosten en aan externen afgedragen acquisitiekosten – dalen in 2021 met € 5,8 miljoen naar € 92,2 miljoen en dalen als percentage van de netto verdiende premie naar 27,0% (2020: 28,7%). De daling in beheers- en personeelskosten ten opzichte van 2020 wordt mede gerealiseerd doordat de kosten van de groep die niet aan specifieke bedrijfsonderdelen zijn toe te rekenen, niet langer aan deze bedrijfsonderdelen worden toegerekend. De acquisitiekosten als percentage van de netto verdiende premie nemen in 2021 toe naar 15,0% (2020: 13,8%).

Zeer goed beleggingsresultaat

Het beleggingsresultaat is in 2021 uitgekomen op € 21,9 miljoen en is daarmee € 15,3 miljoen hoger dan het beleggingsresultaat in 2020 van € 6,6 miljoen. De verbetering van het beleggingsresultaat wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de ontwikkeling in de aandelenportefeuille van Bovemij. Gedragen door de ontwikkeling van de wereldwijde beurskoersen, behaalde Bovemij in 2021 een resultaat van € 14,2 miljoen op de aandelenportefeuille (2020: € 0,3 miljoen). Binnen de beperkte risicobereidheid op beleggingsrisico's heeft Bovemij het afgelopen jaar een positie in Nederlandse staatsobligaties aangekocht om zo de nog altijd ruim aanwezige liquiditeiten af te bouwen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, uitgedrukt als percentage van het beschikbaar eigen vermogen afgezet tegen het minimaal benodigde vermogen berekend onder Solvency II, is ultimo 2021 toegenomen naar 212% (2020: 205%).

De verbetering van de solvabiliteit is het gevolg van het buitengewoon goede resultaat in 2021, waardoor het beschikbaar eigen vermogen eind 2021 naar € 231,9 miljoen is toegenomen (2020: € 210,2 miljoen). Het minimaal benodigde vermogen bedraagt eind 2021 € 109,4 miljoen (2020: € 102,6 miljoen).

Kasstroomoverzicht

De kasstroom uit operationele activiteiten van Bovemij bedroeg in 2021 € 52,5 miljoen positief. Doordat Bovemij van deze positieve kasstroom € 26,5 miljoen gebruikt voor de uitbreiding van beleggingen in hypotheekfondsen en Bovemij in 2021 € 42,5 miljoen dividend uitkeerde, namen de liquide middelen in 2021 met € 16,5 miljoen af.

Bestuurdersverklaring

Bestuurders verklaren, voor zover hen bekend, dat:

- De jaarrekening, zoals opgenomen in dit verslag, geeft een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst over het boekjaar van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- Het bestuursverslag, zoals opgenomen in dit verslag, geeft een getrouw beeld omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen. In het bestuursverslag zijn de wezenlijke risico's waarmee Bovemij wordt geconfronteerd, beschreven.
- het verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis; en
- in het verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld die relevant zijn ter zake van de verwachting van continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

Voor deze verklaring maakt het bestuur gebruik van het interne controlesysteem dat is gebaseerd op het three lines of defense model en is beschreven in het hoofdstuk Risicomanagement als onderdeel van het bestuursverslag. De effectieve werking hiervan in 2021 is door het bestuur vastgesteld, mede op basis van de werkzaamheden en rapportages van de Internal Audit Functie. Voor de beoordeling of het is gerechtvaardigd om de financiële verslaggeving op going concern basis op te stellen, baseert het bestuur zich op de intern opgestelde meerjarenprognose en de in 2021 uitgevoerde ORSA.

Verslag van de Raad van Commissarissen

Terugblik op 2021

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft als hoofdtaak het houden van toezicht, meer in het bijzonder ten aanzien van het bestuur, de financiering, de strategie, de beheerste en integere bedrijfsvoering, het risicomanagement, compliance en de overige risico's van de onderneming.

Thema's Raad van Commissarissen afgelopen jaar

Belangrijke onderwerpen voor de Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij in 2021 waren:

- de verdere optimalisatie van risicobeheersing en datakwaliteit;
- de voortdurende impact van de Corona pandemie;
- het realiseren van het eerste fundament voor de strategie met tegelijkertijd het managen van de huidige business;
- de nog lopende afwikkeling van de onderzoeken naar aanleiding van het compliance dossier uit 2018.

Strategie

De mobiliteitsbranche staat steeds meer onder druk door alternatieve distributiekkanalen, nieuwe mobiliteitsoplossingen en steeds meer online aanbieders en vergelijkingssites.

Bovemij, met als onderdeel N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een unieke positie: al bijna 60 jaar betrokken bij de branche. Alles wat Bovemij doet, is ten dienste van de mobiliteitsbedrijven via verzekeringen, financieringen en data-oplossingen. Dat doet Bovemij goed. Maar deze nieuwe tijd met zijn nieuwe uitdagingen vraagt om nieuwe oplossingen.

Tegelijkertijd heeft ook de consument zijn uitdagingen op mobiliteitsgebied. Hij wil met een gerust hart zijn vervoer regelen, of het daarbij nu om een auto, een fiets of een camper gaat. Maar hij ziet door de bomen het bos niet meer.

Bovemij biedt met haar kennis en ervaring, die niemand anders in Nederland zo uniek ter beschikking heeft, inzichten waarmee zowel de branche als de consument vooruit wordt geholpen. Dat gebeurt met twee platforms: viaBOVAG.nl en viaBovemij.nl. Op viaBOVAG.nl kunnen consumenten terecht met al hun mobiliteitsvragen. De benodigde antwoorden op die vragen geeft Bovemij samen met de ondernemers, voor wie viaBovemij is opgezet. Daar kunnen zij terecht voor alle vertrouwde diensten

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij ondersteunt vanuit het verzekeringsbedrijf met haar eigen strategie de platformstrategie van Bovemij. Onder meer zullen producten en diensten van het verzekeringsbedrijf via de platforms worden ontsloten. Het afgelopen jaar is veel tijd besteed aan het gereed maken van de organisatie voor de nieuwe strategie en de implementatie daarvan.

De Raad van Commissarissen is hierin uitgebreid meegenomen en gelooft in de ontwikkeling van de platformstrategie en de ondersteuning hiervan vanuit het verzekeringsbedrijf. De commissarissen hebben alle vertrouwen in N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij om deze strategie te realiseren.

Impact coronapandemie

Helaas heeft ook het jaar 2021 in het teken gestaan van Corona. Waar Bovemij in 2020 een drietal steunpakketen heeft geboden voor de branche, heeft Bovemij in 2021 opnieuw een steunpakket geboden aan de zakelijke klanten. Voor alle klanten die in 2021 een zakelijk schadeverzekeringspakket (garagepolis of wagenparkverzekering) bij Bovemij afnamen, ontvingen zij een eenmalige restitutie op de jaarpremie. In totaal een steun van bijna 6 miljoen euro.

Voor de medewerkers waren er centrale updates na de persconferenties van de overheid, centraal thema was mild te zijn voor je zelf. Tevens is er voor gezorgd om de medewerkers inhoudelijk betrokken te houden door dialoogsessies. Daarnaast is er tevens voor gezorgd dat er op regelmatige basis informele virtuele activiteiten zijn aangeboden. De corona pandemie heeft ook voor de toekomst geleid tot een andere manier van werken bij Bovemij, namelijk het hybride werken. De commissarissen zijn een voorstander van deze wijze van werken die aansluit bij de huidige normen van het zijn van een goed werkgever.

Compliancedossier

In het vierde kwartaal van 2018 werd de toenmalige Raad van Commissarissen geconfronteerd met een interne melding in het kader van compliance. De RvC heeft een externe expert onderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek naar legacy issues uit de periode 2014-2019 is afgerond in 2019 en mede aan de hand hiervan zijn verbetermaatregelen doorgevoerd:

- Het verder aanpassen van de samenstelling en de rollen van bestuurders.
Zo is er inmiddels een volledig nieuwe statutaire directie en heeft Bovemij nu twee RvC's (voor de holding en voor het verzekeringsbedrijf) met nieuwe leden en aparte beleidsbepalende directies.
- Verdere acties op het gebied van het voorkomen van tegenstrijdig belang en verdere versterkte aandacht voor integere bedrijfsvoering.
De riskmanagement, compliance en audit functies zijn versterkt en verder geprofessionaliseerd, zodat Bovemij voldoet aan de eisen die aan een modern financieel bedrijf worden gesteld.
- Het voltallige personeel is extra getraind op cultuur, integriteit en ethiek.
- Het compliance beleid staat elk kwartaal op de agenda van de statutaire directie en de Raad van Commissarissen.

Door de Raad van Commissarissen en de statutaire directie zijn destijds als gevolg van het onderzoek meldingen gedaan bij de betreffende toezichtsinstituten, de Belastingdienst en het OM. De statutaire directie informeert de Raad van Commissarissen regelmatig over de status van de legacy issues.

Samenstelling en deskundigheid

De Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is gelinkt met de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V. via de gezamenlijke voorzitter in beide Raden van Commissarissen. De Raad van Commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en de Raad van Bestuur onafhankelijk en kritisch opereren. Om die reden zijn in artikel 2 van het Reglement Raad van Commissarissen van de N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij vereisten opgesteld waaraan de samenstelling van de Raad van Commissarissen dient te voldoen, en wordt bij vacatures gewerkt met een gedetailleerde profielschets ten behoeve van de gewenste invulling van de Raad van Commissarissen.

Bij de selectie van leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen streeft Bovemij naar selectie van de beste kandidaat en naar een balans tussen leeftijd, geslacht, werkervaring en opleidingsachtergrond, met inachtneming van de wettelijk voorgeschreven doelstelling voor de verhouding man-vrouw. Indien niet aan het wettelijke streefcijfer wordt voldaan, zal bij gelijke geschiktheid van kandidaten de voorkeur worden gegeven aan de kandidaat met wie het wettelijk streefcijfer wordt gehaald dan wel dichterbij wordt benaderd. De leden van de Raad van Commissarissen zijn door DNB getoetst op geschiktheid en betrouwbaarheid.

Voorzitter van de Raden van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en Bovemij N.V. is de heer Arjen Dorland. Hij is tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van 2021 benoemd tot voorzitter. In 2018 zijn de heer Erno Kleijnenberg en mevrouw Amba Zeggen benoemd als leden van de Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

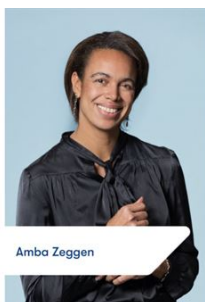
Het voornemen bestaat om de heer Erno Kleijnenberg te herbenoemen voor een periode van twee jaar en Mevrouw Amba Zeggen te herbenoemen voor een periode van vier jaar op de komende algemene vergadering.

Personalia

	G.J.N.H. (Gerlach) Cerfontaine (afgetreden per 23 april 2021)	A.C. (Arjen) Dorland (voorzitter vanaf 23 april 2021)	E.A. (Erno) Kleijnenberg	A.P. (Amba) Zeggen
Functie	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid
Geslacht	Man	Man	Man	Vrouw
Leeftijd	75	66	71	50
Nationaliteit	Nederlandse	Nederlandse	Nederlandse	Nederlandse
Tijdstip van eerste benoeming	Benoeemd in 2015 voor een periode van 4 jaar en in 2019 herbenoemd voor een periode van 2 jaar tot aan de AvA 2021	Benoeemd in april 2021 voor een periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar	Benoeemd in april 2018 voor een periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar	Benoeemd in juni 2018 voor een periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar
Relevante nevenfuncties	Voorzitter Advisory Committee Gilde Healthcare	Voorzitter RvC Bovemij N.V. Vice-voorzitter RvC ABN AMRO Bank Vice-voorzitter RvC Essent N.V. Voorzitter RvT Haaglanden Medisch Centrum Voorzitter RvT Naturalis Voorzitter RvT Japanmuseum Sieboldhuis	Voorzitter RVC WAA Groep B.V. Voorzitter RVC Translink Voorzitter RvT Longfonds	Lid RvC Roeminck Insurance N.V. Lid RvT New financial Forum (onbezoldigd)

Arjen Dorland

Amba Zeggen

Erno Kleijnenberg

Commissies

Ter ondersteuning van de Raad van Commissarissen zijn er een tweetal commissies ingesteld, te weten een Audit en Risk Commissie (ARC) en een Nominatie en Remuneratie Commissie (NRC). Deze beide commissies functioneren als voorbereidend adviesorgaan voor de Raad van Commissarissen.

In 2021 is de ARC zes keer bijeengekomen, telkens in voltallige samenstelling. De ARC wordt voorgezeten door Erno Kleijnenberg. De overige leden zijn Amba Zeggen, Pieter van der Burg en Ageeth Bakker. Belangrijkste onderwerpen zijn de integriteit en kwaliteit van de financiële verslaglegging, de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen en de besluitvoorbereiding hierover richting de Raad van Commissarissen.

De NRC heeft in 2021 twee keer vergaderd en dit was in voltallige samenstelling. De NRC wordt voorgezeten door Arjen Dorland. De overige leden zijn Erno Kleijnenberg en Pieter van der Burg. Belangrijkste onderwerpen zijn het beloningsbeleid en de beoordelingscriteria voor de statutaire directie.

Daarnaast bereidt de NRC besluitvorming over het beloningsbeleid voor de leden van de statutaire directie voor ten behoeve van besluitvorming door de Raad van Commissarissen.

Toezicht

Vergaderingen

In 2021 kwam de Raad van Commissarissen vier keer in aanwezigheid van de statutaire directie in reguliere vergaderingen bijeen. Eén van deze vergaderingen was in aanwezigheid van de accountant (EY). Ook heeft de Raad van Commissarissen zelfstandig vergaderd zonder aanwezigheid van de statutaire directie in een zogeheten Onderling Beraad.

Aanwezigheid	Reguliere vergaderingen	Extra vergaderingen
G.J.N.H. (Gerlach) Cerfontaine	100% (1 van 1)	Geen extra vergaderingen
A.C. (Arjen) Dorland	100% (3 van 3)	100% (4 van 4)
E.A. (Erno) Kleijnenberg	100% (4 van 4)	100% (4 van 4)
A.P. (Amba) Zeggen	100% (4 van 4)	100% (4 van 4)

Evaluatie functioneren

Aan het eind van 2021 heeft de Raad van Commissarissen een Onderling Beraad gehouden, zonder de aanwezigheid van de statutaire directie. In dit overleg stond de evaluatie van de statutaire directie, de Raad van Commissarissen, de onderliggende commissies en het individuele functioneren van de commissarissen centraal. Hiervoor zijn individueel evaluatieformulieren ingevuld; de samenvatting van de resultaten zijn met elkaar in het Onderling Beraad besproken.

De integriteit en beheersing van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is naar een hoger niveau gebracht en de statutaire directie heeft een duidelijke visie en strategie voor de toekomst die gedeeld wordt door de Raad van Commissarissen. Het afgelopen jaar heeft de statutaire directie leiding gegeven aan de start van de transformatie van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, conform de eerder bepaalde meerjarenstrategie. De relatie met het bestuur is open en constructief. De commissarissen worden tijdig op de juiste onderwerpen meegenomen in de inhoud en het proces.

De commissarissen ervaren een open cultuur en een goede samenwerking binnen de Raad van Commissarissen. Het team is complementair en raakt steeds beter op elkaar ingespeeld.

De onderliggende commissies (ARC en NRC) acteren op een volwassen niveau en zijn adviserend voor de Raad van Commissarissen. De juiste onderwerpen worden geagendeerd en besluitvorming wordt effectief voorbereid.

De Raad van Commissarissen kijkt terug op een intensief jaar maar ook op een jaar waar een verdere slag is gemaakt in de afstemming van de strategie met stakeholders en het leggen van de basis voor de verdere transformatie. Helaas heeft ook 2021 grotendeels virtueel plaatsgevonden gezien de coronapandemie.

Jaarrekening 2021

Dividend

Statutair ligt de bevoegdheid voor het reserveren van (een gedeelte) van de jaarwinst bij de directie van de vennootschap, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen. De Algemene Vergadering stelt de jaarrekening vast, inclusief het daarin opgenomen dividendvoorstel. De Raad van Bestuur heeft in overeenstemming met artikel 31 van de statuten een voorstel gedaan aan de Raad van Commissarissen betreffende de winstbestemming.

Met inachtneming van het kapitaalbeleid van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij wordt voorgesteld € 42.566.000,- toe te voegen aan de overige reserves en € 18.243.000,- uit te keren als slotdividend (dividend 2020: € 11.875.000,-). Dit voorstel tot slotdividend staat ter beschikking van de Algemene Vergadering en is nog niet in de jaarrekening verwerkt. Tijdens de buitengewone vergadering van aandeelhouders op 2 juli 2021 is € 30.600.000,- aan interim-dividend toegekend en uitgekeerd.

Decharge

De Raad van Commissarissen keurt op basis van artikel 31 van de statuten dit voorstel goed. Wij adviseren u de jaarrekening conform artikel 30 van de statuten vast te stellen. Wij vragen u decharge te verlenen aan de leden van de statutaire directie voor hun bestuur in 2021 en aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het uitgevoerde toezicht in 2021.

Tot slot

Samen vooruit is de oneliner van Bovemij. En terecht, Bovemij heeft een heldere visie voor de toekomst om haar mobiliteitsklanten zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. De groei van de onderneming gaat gepaard met een meer dan goede operationele rentabiliteit. De winstgevendheid is in belangrijke mate toe te schrijven aan de verzekeringsactiviteiten, maar de samenwerking tussen de verschillende onderdelen leidt tot duidelijk zichtbare voordelen voor Bovemij en het netwerk.

Bovemij, met als onderdeel N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een ambitieus groeitempo, waarbij er aandacht is en gehouden moet blijven op de lopende business naast de realisatie van de transformatie voor de platformstrategie. De Raad van Commissarissen ziet dat Bovemij voldoet aan de normen op het gebied van Integere Bedrijfsvoering, Risicomanagement, Cultuur en Compliance. De organisatie is dusdanig geprofessionaliseerd, dat de uitrol van de gekozen strategie binnen de kaders van wet en regelgeving gerealiseerd kan worden.

De Raad van Commissarissen complimenteert de statutaire directie met de strategische route, ambitie en het buitengewoon sterke financiële resultaat. Het financiële resultaat heeft het onder meer mogelijk gemaakt om de mobiliteitsbranche te ondersteunen. De Raad van Commissarissen wil in het bijzonder de medewerkers van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij danken voor hun inspanningen en betrokkenheid. Het werken in een organisatie die continu in beweging is, vergt veel van medewerkers. De meeste medewerkers werken sinds maart 2020 als gevolg van Corona thuis en dat brengt een andere dynamiek en daarmee gepaard gaan de uitdagingen met zich mee. De Raad van Commissarissen feliciteert hen dan ook van harte met de behaalde resultaten. De Raad van Commissarissen heeft er het volste vertrouwen in dat Bovemij een leidende rol blijft spelen in de veranderende markt met haar producten en diensten.

Jaarrekening 2021

Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(Voor resultaatbestemming)

Activa

(in duizenden euro's)		31-12-2021	31-12-2020
Immateriële vaste activa	1		
Software		4.377	2.113
Goodwill		137	-
Portefeuillerechten		-	-
		4.514	2.113
Beleggingen	2		
Terreinen en gebouwen			
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		20.560	21.240
Overige terreinen en gebouwen		48.728	43.113
		69.288	64.353
Overige financiële beleggingen			
Aandelen		61.097	47.013
Obligaties		37.171	-
Hypotheken		98.058	96.307
Uitstaande leningen		73.284	89.382
		269.610	232.702
Vorderingen	3		
Vorderingen uit herverzekering		8.147	194
Vorderingen uit directe verzekering		4.069	6.873
Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering		35.536	51.723
Overige vorderingen		5.353	15.213
		53.105	74.003
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		1.163	1.438
Liquide middelen		191.623	208.100
		192.786	209.538
Overlopende activa	5		
Overlopende acquisitiekosten		25.193	21.028
Overige overlopende activa		32.160	30.667
		57.353	51.695
		646.656	634.404

Passiva

(in duizenden euro's)		31-12-2021	31-12-2020
Groepsvermogen	6	193.833	175.347
Technische voorzieningen	7		
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's			
-Bruto		158.135	149.375
-Aandeel herverzekeraars		4.770	7.719
		153.365	141.656
Voor te betalen schaden			
-Bruto		288.361	300.406
-Aandeel herverzekeraars		49.158	48.452
		239.203	251.954
Overige technische voorzieningen		18.294	18.289
		410.862	411.899
Voorzieningen	8		
Voorziening voor latente belastingen		20.302	15.416
Overige voorzieningen		6.836	1.321
		27.138	16.737
Schulden	9		
Schulden uit herverzekering		365	4.493
Schulden uit directe verzekering		3.409	7.965
Belastingen en premies sociale verzekeringen		3.877	2.405
Overige schulden		4.003	3.852
		11.654	18.715
Overlopende passiva	10	3.169	11.706
		646.656	634.404

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021

Technische rekening

[in duizenden euro's]		2021	2020
Verdiende premie eigen rekening	11		
Premies			
-Bruto		366.488	377.755
-Aandeel herverzekeraars		13.787	21.563
		352.701	356.192
Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's			
-Bruto		-8.760	-15.388
-Aandeel herverzekeraars		2.949	-1.260
		-11.709	-14.128
		340.992	342.064
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		14.752	4.451
Schade eigen rekening	12		
Schaden			
-Bruto		205.981	197.512
-Aandeel herverzekeraars		10.608	8.354
		195.373	189.158
Wijziging technische voorziening voor te betalen schade			
-Bruto		-12.045	-11.332
-Aandeel herverzekeraars		706	3.269
		-12.751	-14.601
Wijziging overige technische voorzieningen		5	364
		182.627	174.921
Bedrijfskosten	13		
Acquisitiekosten		55.926	51.440
Wijziging overlopende acquisitiekosten		-3.319	-2.025
Beheers- en personeelskosten		40.909	50.898
Provisie van herverzekeraar		-1.359	-2.376
		92.157	97.937
Resultaat technische rekening		80.960	73.657

Niet-technische rekening

(in duizenden euro's)

2021

2020

Resultaat technische rekening		80.960	73.657
Beleggingsopbrengsten	14		
Opbrengst gebouwen en terreinen		3.981	4.755
Ongerealiseerde winst op beleggingen		18.773	7.253
Gerealiseerde winst op beleggingen		5.214	4.823
		27.968	16.831
Beleggingslasten	15		
Beheerskosten en rentelasten beleggingen		3.945	3.757
Ongerealiseerd verlies op beleggingen		2.055	1.646
Gerealiseerd verlies op beleggingen		49	4.835
		6.049	10.238
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		-14.752	-4.451
Niet-verzekeringstechnische activiteiten	16		
Omzet		487	313
Kostprijs van de omzet		19	11
		468	302
Beheerskosten niet-verzekeringstechnisch		1.132	206
Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten		-664	96
Andere baten	17	-	332
Andere lasten	18	4.237	6.400
Resultaat voor belastingen		83.226	69.827
Belastingen	19	-22.417	-18.306
Resultaat na belastingen		60.809	51.521

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

2021

2020

Stand liquide middelen per 1 januari		208.100	204.348
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		60.809	51.521
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa	4	352	400
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa	1	99	2.242
Waardeverandering beleggingen	2	-17.778	-5.548
Mutatie technische voorzieningen	7	-1.037	-109
Mutatie voorziening voor latente belastingen	8	4.886	1.342
Mutatie overige voorzieningen	8	5.515	378
Mutatie overige operationele activiteiten		-358	20.953
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		52.488	71.179
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
<i>Investerings- en aankopen</i>			
Aankopen beleggingen	2	-70.409	-98.504
Investerings materiële vaste activa	4	-77	-40
Investerings immateriële vaste activa	1	-2.495	-840
<i>Desinvesteringen en verkopen</i>			
Verkopen beleggingen	2	46.344	71.565
Desinvesteringen materiële vaste activa	4	-	6
Desinvesteringen desinvesteringen immateriële vaste activa	1	147	377
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-26.490	-27.436
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering		-42.475	-39.991
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-42.475	-39.991
Mutatie liquide middelen		-16.477	3.752
Stand liquide middelen per 31 december		191.623	208.100

De nummering in bovenstaand kasstroomoverzicht verwijst naar de nummering in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De mutatie van overige operationele activiteiten betreft de mutatie in het boekjaar van de vorderingen, de overlopende activa, de schulden en de overlopende passiva. Voor de kasstroom uit dividenduitkering wordt verwezen naar de specificatie van het eigen vermogen in de enkelvoudige balans.

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening

Algemeen

Op grond van Boek 2 Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder afdeling 15, zijn de voor verzekeringsmaatschappijen geldende voorschriften voor de jaarrekening toegepast.

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Alle bedragen in de jaarrekening zijn in duizenden euro's vermeld, tenzij anders aangegeven.

Activiteiten

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (KvK-nummer 10019550), gevestigd te Nijmegen, verzekert schade primair gericht op de mobiliteitsbranche. Hiertoe behoren inkomens-, casco-, aansprakelijkheids-, rechtshulp- en pechhulpverzekeringen.

Continuïteit

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft een specifieke beoordeling gemaakt van de huidige en toekomstige situatie, inclusief liquiditeit- en solvabiliteitsprognoses voor tenminste de komende 12 maanden, van de mogelijkheid om de continuïteitveronderstelling te handhaven. Op basis van deze beoordeling is Bovemij van mening dat er geen gerede twijfel bestaat ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling die aan deze jaarrekening ten grondslag ligt.

Presentatiewijzigingen

De in deze jaarrekening ter vergelijking opgenomen cijfers over 2020 zijn, waar nodig, ten behoeve van het inzicht geherrubriceerd en toegelicht. Zie uitloopresultaten 9. Technische voorzieningen.

Bij een aantal posten in de balans en winst-en-verliesrekening staat een genummerde verwijzing naar de overeenkomstig genummerde toelichtingen elders in de jaarrekening.

Gebruik van schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat Bovemij schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde activa en verplichtingen en de gerapporteerde baten en lasten voor de verslagperiode. De belangrijkste schattingen betreffen het vaststellen van de verzekeringstechnische (overige) voorzieningen en waardering van beleggingen.

De situaties worden hierbij beoordeeld op basis van beschikbare financiële informatie, marktgegevens, ervaring en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen naar beste weten van het management worden gemaakt, bestaat de mogelijkheid dat de feitelijke uitkomsten afwijken van de schattingen. Om dit risico te minimaliseren worden de schattingen en onderliggende veronderstellingen jaarlijks beoordeeld en waar nodig herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Voor de gehanteerde methodiek en aannames bij het vaststellen van de verzekeringstechnische voorzieningen en de waardering van de financiële beleggingen wordt verwezen naar de paragrafen 'Technische en overige voorzieningen' en 'Beleggingen' in de toelichting op de balans.

Schattingwijzigingen

In de jaarrekening van 2021 is ten opzichte van de jaarrekening van 2020 de volgende schattingswijziging opgenomen:

- In de jaarrekening voor 2021 is onder de balanspost overige voorzieningen voor de eerste maal een voorziening opgenomen voor de toekomstige inkoop van pensioenverplichtingen inactieven die voorheen een onvoorwaardelijke indexatieregeling als onderdeel van hun pensioen hadden. De inactieven hebben een aanbod gekregen tot afkoop van deze indexatieverplichting, vergelijkbaar met het aanbod actieven. Een gedeelte van de inactieven heeft niet ingestemd met de afkoop in 2021 en voor deze inactieven zal een jaarlijks indexatie worden ingekocht. Voor de berekening van deze voorziening per ultimo 2020 en 2021 wordt gebruik gemaakt van aannames omtrent inflatie en disconteringsvoet, zoals nader toegelicht in de Grondslagen voor de waardering van activa passiva, overige voorzieningen. Het effect van deze schattingswijziging bedraagt € 1 miljoen.

Grondslagen voor consolidatie

De volgende deelnemingen zijn in de consolidatie van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij betrokken:

Naam	Statutair gevestigd te	Aandeel 2021	Aandeel 2020
Enra Verzekeringen B.V.	Grootebroek	100%	100%
Quakel Assuradeuren B.V.	Alphen aan den Rijn	50%	50%
Bovemij Intermedair B.V.	Nijmegen	100%	100%
Bovemij Juridische Diensten B.V.	Nijmegen	100%	100%
Bovemij Services Holding B.V.	Nijmegen	n.v.t.	100%

Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin overheersende zeggenschap wordt uitgeoefend. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop overheersende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van overheersende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

Proportionele consolidatie wordt alleen toegepast op de joint venture Quakel Assuradeuren B.V.

Alle in de consolidatiekring betrokken deelnemingen zijn onderdeel van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting. Quakel Assuradeuren B.V. valt buiten de fiscale eenheid. Alle transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden onder normale marktvoorwaarden.

Voor de verslaglegging van bedrijfscombinaties van entiteiten of transacties onder gemeenschappelijke leiding hanteert Bovemij de 'pooling of interest' methode (vergelijkend cijfer aangepast).

Fusie

Op 30 juli 2021 is Bovemij Services Holding B.V. als verdwijnende vennootschap gefuseerd met N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Aankoop

Op 22 januari 2021 heeft Bovemij N.V. 100% van de aandelen in Autotrust Holding B.V. overgenomen, waarmee het economisch risico vanaf 1 januari 2021 volledig voor rekening van Bovemij komt. De verzekeringsactiviteiten van Autotrust zijn vervolgens middels de pooling of interest methode door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij overgenomen. De balansposten zijn integraal opgenomen in de jaarrekening en er is met betrekking tot deze transactie geen resultaat verantwoord in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2021.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders vermeld, zijn activa en passiva in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De activa en passiva worden indien mogelijk gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien dit niet mogelijk is wordt de alternatieve waarderingsgrondslag toegelicht.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van onvolwaardigheid op de betreffende activa worden in mindering gebracht. In vreemde valuta luidende bedragen worden omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Dit heeft uitsluitend betrekking op beleggingen. Valutaverschillen worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De rapportagevaluta van de jaarrekening is de euro.

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans verantwoord, wanneer Bovemij:

- Een direct afdwingbaar juridisch recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen.
- Voornemens is om op netto basis te verrekenen, dan wel de realisatie van het actief en de verrekening van de verplichting gelijktijdig te laten plaatsvinden.

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief zullen toekomen aan de groep en tevens de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Software

De gekochte software (licenties) en de door Bovemij ontwikkelde software onder de immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Uitgaven in verband met de ontwikkeling van software, die intern wordt gebruikt of toekomstige economische voordelen genereert en die de vast te stellen kosten overtreft, worden opgenomen als immateriële vaste activa en afgeschreven over de geschatte gebruiksduur. De geactiveerde kosten betreffen de personeelskosten van softwareontwikkeling en de toerekenbare overheadkosten. Uitgaven in verband met het onderhoud van software worden als kosten genomen in de periode waarin ze worden gemaakt.

Afschrijving van software wordt op lineaire basis berekend, afhankelijk van de geschatte gebruiksduur, vanaf de datum waarop ze in gebruik zijn genomen. De geschatte gebruiksduur voor software is drie tot vijf jaar of een kortere periode indien de licentieperiode korter is dan drie jaar. De geactiveerde kosten voor software worden jaarlijks op basis van de resterende gebruiksduur getest op indicaties voor bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardeverminderingen worden voornamelijk veroorzaakt door het stoppen van de verkoop of het gebruik van de software.

Goodwill

De goodwill is het surplus van de verkrijgingsprijs op overnamedatum van een bedrijf boven de reële waarde van het saldo van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, verworven op overnamedatum. De goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs en in tien jaar afgeschreven. Bovemij heeft de verworven goodwill uit bedrijfscombinaties toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden (CGU's) op basis van de verwachte synergie die de combinatie zal opleveren. De waarde van goodwill wordt gemonitord op het niveau van een bedrijfsonderdeel, dat gevormd wordt door een verzameling producten of productgroepen met dezelfde risicokenmerken, zijnde het niveau waarop de risico's worden beheerd en kapitaal wordt toegewezen. Een eventueel overschot van de boekwaarde van het bedrijfsonderdeel tegenover de realiseerbare waarde zal eerst worden toegewezen aan de goodwill.

Portefeuillerechten

De portefeuillerechten betreffen de winstrechten op de portefeuilles die bij aankoop van het 50%-aandeel van Bovemij Services Holding B.V. in 2019 zijn geactiveerd. In 2020 heeft op deze portefeuillerechten een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden, omdat Bovemij de winstverwachtingen op de overgenomen portefeuilles naar beneden heeft moeten bijstellen.

Beleggingen

Een belegging wordt bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde verhoogd met transactiekosten die direct gerelateerd zijn aan de aankoop of uitgifte van een belegging.

Bij afwezigheid van een actieve markt wordt de reële waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen geschat op basis van de contante waarde van de kasstromen of andere waarderingstechnieken.

Waarderingstechnieken zijn van nature subjectief van aard en kunnen een significante impact hebben op de bepaling van de reële waarden voor bepaalde beleggingen. Waarderingstechnieken bevatten verschillende aannames voor de prijsbepalende factoren. De toepassing van verschillende waarderingstechnieken en aannames kunnen effect hebben op de reële waarde.

Terreinen en gebouwen

De gebouwen en terreinen worden gewaardeerd op marktwaarde. Om dit accuraat vast te stellen vindt jaarlijks een taxatie plaats door externe deskundigen. De gebouwen zijn gewaardeerd tegen de getaxeerde onderhandse verkoopwaarde onder voortzetting van de lopende huurovereenkomsten.

Kosten ter instandhouding van het onroerend goed worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen worden direct ten gunste of laste van het resultaat gebracht. Waardemutaties worden tevens opgenomen in de herwaarderingsreserve. Ook wordt er rekening gehouden met belastinglatenties.

Overige financiële beleggingen

Financiële instrumenten

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting op de balanspost.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Aandelen en obligaties

Waardering van aandelenfondsen en obligaties geschiedt tegen marktwaarde. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeverschillen komen volledig ten gunste of ten laste van het resultaat van het boekjaar. De gerealiseerde waardeverschillen worden bepaald door de verkoopopbrengst te verminderen met de marktwaarde bij aanvang van het boekjaar.

Hypotheken

De waardering van hypotheekbeleggingsfondsen geschiedt tegen marktwaarde, welke ten minste eenmaal per maand wordt vastgesteld. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeverschillen komen volledig ten gunste of ten laste van het resultaat van het boekjaar. De gerealiseerde waardeverschillen worden bepaald door de verkoopopbrengst te verminderen met de marktwaarde bij aanvang van het boekjaar.

Uitstaande leningen

Uitstaande leningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Overige vorderingen, vorderingen uit herverzekering, vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering en vorderingen uit directe verzekering worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten. Na eerste verwerking worden deze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Deze bijzondere waardeverminderingen worden doorgevoerd indien daarvoor objectieve aanwijzingen bestaan, het incurred loss model. Waardeverminderingen worden teruggenomen ten gunste van het resultaat zodra deze hebben opgehouden te bestaan.

Vorderingen uit herverzekering

Vorderingen uit herverzekering bestaan uit inkomende en uitgaande herverzekeringen.

Voor de jaren vanaf 2021 treedt Bovemij op als herverzekeraar van het WIA Construct IV. De vordering op N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakken volgend uit deze herverzekering is op de balans van Bovemij opgenomen onder de vordering uit herverzekeringen.

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

De vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering hebben betrekking op de in WIA Construct III gezamenlijk met N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakken uitgevoerde WIA-verzekering voor de BOVAG-branche en de NVKL-branche. Voor de jaren 2014 en 2015 heeft Bovemij in het WIA Construct III als co-assurateur opgetreden, voor de jaren 2016 tot en met 2020 heeft Bovemij in het WIA Construct III als quotashare herverzekeraar opgetreden. De in de constructperiode ontvangen premies worden belegd door N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakken en zijn voor het gedeelte dat deze bij afrekening van het WIA Construct III aan Bovemij zal toekomen onder de vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering opgenomen. WIA Construct III loopt vanaf 2014 en is eind 2020 gesloten voor nieuwe instroom van verzekeringsrisico's.

Overige activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van kostprijs verminderd met lineaire afschrijvingen. Bij de waardering wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, de verwachte economische levensduur en een eventuele residuwaarde.

Afschrijvingen vinden plaats vanaf het moment van ingebruikneming. De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

- Inrichting gebouwen en kantoorinventaris: 5 - 10 jaar
- Informatieverwerkende systemen: 5 jaar

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare geldmiddelen bij bancaire instellingen en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

De overlopende acquisitiekosten worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde en betreffen de nog verdiend te maken acquisitiekosten. De acquisitiekosten worden evenredig verdiend gemaakt over de looptijd van de polis.

Overige overlopende activa

De overige overlopende activa worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve

Waardeverschillen die ontstaan bij herwaardering van tegen actuele waarden gewaardeerde beleggingen, worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor zover ongerealiseerde waardevermeerderingen betrekking hebben op beleggingen waarvoor geen frequente marktnotering beschikbaar is, zal een herwaarderingsreserve worden gevormd ten laste van de algemene reserve. Hierbij wordt rekening gehouden met de latente belastingverplichting.

Wettelijke reserve

Bovemij vormt een wettelijke reserve voor deelnemingen waarbij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij niet zelfstandig kan beslissen over het dividendbeleid en voor het nog niet afgeschreven deel van de ontwikkelde software. De wettelijke reserve wordt gevormd ten laste van de algemene reserve.

Technische voorzieningen

Toereikendheidstoets

Elk kwartaal voert Bovemij een toets uit op de toereikendheid van de balanswaarde van de technische voorzieningen inclusief de voorziening voor schadebehandelingskosten. Hiertoe wordt een toetsvoorziening vastgesteld. Deze toetsvoorziening is een benadering van de marktwaarde van de verplichtingen, waarbij rekening wordt gehouden met onzekerheidsmarges en sluit grotendeels aan op de Solvency II methodiek, waarbij ten opzichte van het Solvency II standaardmodel de risicomarge meer prudent is vastgesteld. De toets wordt op totaalniveau uitgevoerd, gesplitst naar de schadevoorziening, inclusief de voorziening voor schadebehandelingskosten en de premievoorziening (inclusief toekomstposten). Indien per jaareinde blijkt dat de balansvoorziening op totaalbasis buiten de gestelde grenzen valt, dan wordt de balansvoorziening hierop aangepast, zodanig dat deze na aanpassing weer binnen de gestelde grenzen valt. Hierbij zullen eventuele tekorten en overschotten op de schade- en premievoorziening niet onderling gecompenseerd worden. Er wordt gebruikgemaakt van gangbare actuariële methoden en technieken en van expert judgement.

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's betreft onverdiende brutopremies ultimo boekjaar na aftrek van het aandeel van de herverzekeraars. De premie wordt naar evenredigheid van de nog niet verstreken risicotermijnen verdiend gemaakt. De voorziening is nominaal opgenomen. Ongevallen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn, gezien het langlopende karakter, tegen contante waarde berekend.

Technische voorzieningen voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden betreft het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden. Tevens zijn voorzieningen voor schaden opgenomen die per balansdatum wel zijn voorgevallen, maar nog niet bij de verzekeraar zijn gemeld (IBNR), alsmede voor mogelijke mutaties in wel gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden (IBNER). De omvang van dit deel van de voorziening is onzeker en wordt geschat op basis van actuariële schade-uitloopenalyses, waarbij rekening gehouden wordt met verwachte subrogatie en de verkrijging van het eigendom van verzekerde zaken. Voor het schatten van de

totale schadelast tot aan balansdatum wordt gebruik gemaakt van algemeen gangbare actuariële technieken en modellen, die gebruik maken van basis van historische ontwikkelingen en verwachte trends van diverse interne en externe factoren en van expert judgement. Voorbeelden van dergelijke factoren zijn schadebehandelingsprocedures, inflatie, invaliderings- en revalideringskansen, sterftekansen, veranderingen in wet- en regelgeving, gerechtelijke uitspraken en het gedrag van polishouders.

De te regresseren schaden en het aandeel herverzekeraars zijn op de voorziening in mindering gebracht. Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn, vanwege het langlopende karakter van deze periodieke uitkeringen, tegen contante waarde berekend.

Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen bestaan uit twee posten. De eerste post is de voorziening voor de interne kosten van de schadeafhandeling van nog af te wikkelen schaden (voorziening voor schadebehandelingskosten) en wordt berekend naar rato van de dossiervoorzieningen. De toereikendheid hiervan wordt getoetst als onderdeel van de totale toets op de toereikendheid van de technische voorzieningen die op kwartaalbasis wordt uitgevoerd. De tweede post betreft het aandeel in de schadereserve van het Waarborgfonds Motorverkeer. Beide posten zijn op nominale waarde gewaardeerd.

Voorzieningen

Voorzieningen voor latente belastingen

De voorziening voor latente belastingen wordt berekend voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde voor financiële verslaggevingsdoeleinden van activa en verplichtingen en de fiscale boekwaarde van deze activa en verplichtingen zoals bij vastgoed, aandelen, obligaties en voorzieningen. Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er het komende jaar fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee ongebruikte fiscale verliezen kunnen worden verrekend. Daarnaast wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover er fiscaal geen voorziening is gevormd, terwijl deze wel in de commerciële jaarrekening is opgenomen (voorziening Waarborgfonds Motorverkeer). Het nominale belastingtarief in 2021 is 25,0% en in 2022 25,8%.

Overige voorzieningen

De volgende voorzieningen zijn opgenomen in de post overige voorzieningen:

- Voorziening voor jubileumuitkeringen aan medewerkers. Deze voorziening is gevormd ten behoeve van mogelijke verplichtingen aan medewerkers in verband met uitkeringen inzake jubilea gedurende de periode dat medewerkers werkzaam zullen zijn bij Bovemij. Hierbij is rekening gehouden met de blijfkans versus uitstroomkans en wordt er rekening gehouden met salarisstijgingen, doordat gerekend wordt met het gemiddelde van relevante actuele salarissen. Salarisstijgingen door CAO-verhogingen worden via het inflatiepercentage ondervangen. De voorziening is gebaseerd op actuariële grondslagen en opgenomen tegen contante waarde.
- Voorziening voor afkoop van pensioenverplichting. Dit betreft de voorziening voor de jaarlijkse compensatie van medewerkers die voorheen een onvoorwaardelijke indexatieregeling als onderdeel van hun pensioen hadden. Deze jaarlijkse compensatie zullen betreffende medewerkers bij vervroegde uitdiensttreding in één bedrag als afkoop ontvangen. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde, waarbij rekening wordt gehouden met de blijfkansen van betreffende medewerkers.
- Voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen. Dit betreft de verplichting van Bovemij aan haar medewerkers om niet opgenomen vakantiedagen alsnog te laten opnemen, dan wel uit te betalen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.
- Voorziening voor pensioenverplichting inactieven. Dit betreft een voorziening voor de toekomstige inkoop van indexatie voor inactieven. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde.

Voor de contante waardeberekening inflatie en disconteringsvoet is gebruik gemaakt van de standaard rekenwaarden van 2,2% (2020: 1,2%) respectievelijk 1,1% (2020: 0,8%).

Schulden

Overige schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde. De overlopende passiva worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en overige baten en de betaalde schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering of vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een waardeverandering van een actief of een mutatie van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord zodra zij te voorzien zijn.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde beleggingen.

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten als last opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Verdiende premies eigen rekening

Onder brutopremies wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen, na aftrek van de in rekening gebrachte assurantiebelasting, polis- en administratiekosten en wettelijke bijdragen.

De premies voor schadeverzekeringen worden gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn als opbrengst opgenomen. De wijziging in de technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's wordt tevens onder het premie-inkomen verantwoord. Dit gebeurt afzonderlijk voor iedere branche. Bovemij onderscheidt bij het opstellen van de jaarrekening de volgende branches: ongevallen en ziekte, motorrijtuigen aansprakelijkheid, casco, brand en andere schade aan goederen en overige branches. Kortingen die deel uitmaken van een op het risico afgestemd tarief worden in mindering gebracht op de brutopremies.

Toegerekende beleggingsopbrengsten

De beleggingen worden aangehouden ter afdekking van het eigen vermogen en de technische voorzieningen. De opbrengsten uit beleggingen worden aan de branches toegerekend op basis van de gemiddelde omvang van de technische voorzieningen.

Schade eigen rekening

De schade voor eigen rekening wordt per branche uitgewerkt. De branches die Bovemij onderscheidt bij het opstellen van de jaarrekening zijn: ongevallen en ziekte, motorrijtuigen aansprakelijkheid, casco, brand en andere schade aan goederen en overige branches.

Onder de schade voor eigen rekening wordt ook de mutatie van de technische voorziening weergegeven. Bij de bestaande schaden wordt een IBNER-voorziening opgenomen voor eventueel te laag uitgevallen reserveringen en een IBNR-voorziening voor de schaden die nog niet zijn gemeld.

Bedrijfskosten

Binnen Bovemij vallen de acquisitie-, bedrijfs- en personeelskosten onder de post bedrijfskosten. Al deze kosten worden gemaakt voor het voortbrengen van omzet, waarbij onderscheid gemaakt kan worden tussen kosten van aan de klant geleverde diensten en kosten van bedrijfsvoering.

De acquisitiekosten in verband met overeenkomsten die van kracht zijn op de balansdatum en die worden overgedragen naar volgende rapportageperiodes, worden geactiveerd voor de resterende risicoperiodes.

Pensioenen

Vanaf 1 januari 2019 zijn alle pensioenregelingen voor actieven aangepast naar moderne beschikbare premieregelingen. Hierbij zijn de onvoorwaardelijke indexatieregelingen voor actieven in zijn geheel gestopt. Voor een deel van de inactieven zijn de onvoorwaardelijke indexatieregelingen voorsnog intact gebleven.

Beleggingen

De beleggingsopbrengsten en beleggingslasten bestaan uit huuropbrengsten uit terreinen en gebouwen, dividenduitkeringen uit aandelenfondsen en rentebaten uit hypotheek, obligaties, uitstaande leningen en liquiditeiten, alsmede beleggingskosten, gerealiseerde beleggingswinsten en -verliezen en waardeveranderingen van beleggingen.

Niet-verzekeringstechnische activiteiten

Niet-verzekeringstechnische activiteiten betreffen de resultaten van activiteiten niet zijnde verzekeringstechnische activiteiten.

Belastingen

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is onderdeel van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting met Bovemij N.V., waarvan Bovemij N.V. het hoofd is. Fiscaliteiten zijn in de jaarrekening verwerkt alsof N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zelfstandig belastingplichtig is.

Vennootschapsbelasting over het resultaat voor het huidige boekjaar bestaat uit huidige en latente belastingen. Vennootschapsbelasting wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening tenzij deze betrekking heeft op posten opgenomen onder Groepsvermogen, in welk geval deze posten netto (na belasting) worden opgenomen onder Groepsvermogen. Verwachte te ontvangen/betalen belastingen worden gebaseerd op het belastbare resultaat voor het boekjaar op basis van de op de balansdatum vastgestelde belastingtarieven, evenals op eventuele aanpassingen in de te ontvangen of verschuldigde vennootschapsbelasting over voorgaande jaren. Het nominale belastingtarief is 25,0% in 2021 en in 2022 25,8%.

Grondslagen voor het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de kasstromen uit operationele activiteiten, kasstromen uit investerings-, beleggingsactiviteiten en kasstromen uit financieringsactiviteiten.

Investerings en desinvesteringen in terreinen en gebouwen evenals acquisitie deelnemingen worden verantwoord onder de investerings- en beleggingsactiviteiten. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn ook opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden worden verantwoord onder de financieringsactiviteiten. Overige geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Toelichting op geconsolideerde balans per 31 december 2021

1. Immateriële vaste activa

Software

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	2.338	2.074
Afschrijvingen	-225	-213
	2.113	1.861
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	2.495	840
Afschrijvingen	-84	-211
Desinvesteringen	-392	-576
Afschrijvingen desinvesteringen	245	199
	2.264	252
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	4.441	2.338
Afschrijvingen	-64	-225
	4.377	2.113

Goodwill

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	-	-
Afschrijvingen	-	-
	-	-
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	152	-
Afschrijvingen	-15	-
	137	-
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	152	-
Afschrijvingen	-15	-
	137	-

De goodwill heeft betrekking op de aankoop de verzekeringsportefeuille van Bovemij N.V. van Autotrust en is verwerkt als een informele kapitaalstorting (agio).

Portefeuillerechten

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	2.539	2.539
Afschrijvingen	-2.539	-508
	-	2.031
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	-	-
Afschrijvingen	-	-508
Desinvesteringen	-2.539	-
Afschrijvingen desinvesteringen	2.539	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-1.523
	-	-2.031
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	-	2.539
Afschrijvingen	-	-2.539
	-	-

De portefeuillerechten betreffen de winstrechten op de portefeuilles die bij aankoop van het 50%-aandeel van Bovemij Services Holding B.V. in 2019 zijn geactiveerd. In 2020 heeft op deze portefeuillerechten een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden, omdat Bovemij de winstverwachtingen op de overgenomen portefeuilles naar beneden heeft moeten bijstellen.

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	21.240	22.685
Aankoop in boekjaar	50	-
Verkoop in boekjaar	-	-225
Herwaardering in boekjaar	-730	-1.220
Stand per 31 december	20.560	21.240

Terreinen en gebouwen maken deel uit van de beleggingsportefeuille. Hierop wordt niet afgeschreven. Alle terreinen en gebouwen zijn getaxeerd per 31 december 2021.

De verkrijgingsprijs van de terreinen en gebouwen voor eigen gebruik bedraagt per 31 december 2021 € 20.653.000,- (2020: € 20.603.000,-). De huuropbrengsten hiervan bedragen € 2.347.000,- (2020: € 2.387.000,-) en de direct toerekenbare kosten bedragen € 1.740.000,- (2020: € 1.748.000,-). De netto-opbrengst van gebouwen en terreinen voor eigen gebruik, zijnde € 607.000,- (2020: € 639.000,-), is verantwoord als opbrengst uit beleggingen. De waardering van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 93.000,- negatief (2020: € 637.000,- positief).

Overige terreinen en gebouwen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	43.113	39.969
Aankoop in boekjaar	67	-
Herwaardering in boekjaar	5.548	3.144
Stand per 31 december	48.728	43.113

De verkrijgingsprijs van overige terreinen en gebouwen bedraagt per 31 december 2021 € 32.040.000,- (2020: € 31.973.000,-). De huuropbrengsten hiervan bedragen in 2021 € 1.635.000,- (2020: € 1.740.000,-) en de direct toerekenbare kosten bedragen € 268.000,- (2020: -€ 243.000,-). De negatieve direct toerekenbare kosten in 2020 worden veroorzaakt door een vrijval van eerder genomen reserveringen. De waardering van deze terreinen en gebouwen is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 16.688.000,- positief (2020: € 11.140.000,- positief).

Overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	2021		2020	
	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs
Aandelen	61.097	46.466	47.013	43.566
Obligaties	37.171	37.688	-	-
Hypotheken	98.058	91.006	96.307	88.688
Uitstaande leningen	73.284	73.284	89.382	89.381
Stand per 31 december	269.610	248.444	232.702	221.635

De uitstaande leningen betreffen voor een bedrag van € 73.001.000,- (2020: € 88.885.000,-) leningen verstrekt aan een gelieerde entiteit Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. Hierop is als zekerheid een pandrecht ontvangen op de met de lening gefinancierde leaseauto's. De leningen aan Bovemij Financieringsmaatschappij zijn verstrekt in de vorm van tranches, waarop de rentepercentages tussen de 0,9% en 1,7% (2020: tussen de 0,9% en 1,7%) liggen (gemiddeld: 1,4% (2020: 1,3%)). Voor een bedrag van € 29.004.000,- (2020: € 31.943.000,-) is de resterende looptijd van de leningen korter dan één jaar en voor een bedrag van € 43.997.000,- (2020: € 56.942.000,-) is de resterende looptijd tussen de één en vijf jaar. De onder Solvency II opgenomen benaderde marktwaarde van de leningen aan Bovemij Financieringsmaatschappij bedraagt per 31 december 2021 € 72.766.000,- (2020: € 90.261.000,-).

Verloop overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Totaal 2021	Totaal 2020
Stand per 1 januari	47.013	-	96.307	89.382	232.702	201.914
Aankopen en stortingen	8.552	38.008	6.026	17.706	70.292	98.504
Herwaardering ten gunste (- ten laste) van resultaat	13.800	-837	-3	-	12.960	3.624
Verkopen en aflossingen	-8.268	-	-4.272	-33.804	-46.344	-71.340
Stand per 31 december	61.097	37.171	98.058	73.284	269.610	232.702

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2021

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderings- modellen	Andere methoden	Totaal 2021
Terreinen en gebouwen	-	20.560	48.728	-	69.288
Aandelen	61.097	-	-	-	61.097
Obligaties	37.171	-	-	-	37.171
Hypotheke	-	-	-	98.058	98.058
Uitstaande leningen	-	-	-	73.284	73.284
Stand per 31 december	98.268	20.560	48.728	171.342	338.898

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2020

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderings- modellen	Andere methoden	Totaal 2020
Terreinen en gebouwen	-	21.240	43.113	-	64.353
Aandelen	39.854	-	-	7.159	47.013
Hypotheke	-	-	-	96.307	96.307
Uitstaande leningen	-	-	-	89.382	89.382
Stand per 31 december	39.854	21.240	43.113	192.848	297.055

Toelichting op waarderingsmethoden volgens andere methoden:

- De aandelen gewaardeerd op andere methoden betreffen aandelen via niet-genoteerde Nederlandse en Europese Small Cap-aandelenfondsen waarin Bovemij belegt. Deze zijn gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde, als benadering van de marktwaarde. De netto vermogenswaarde is afgeleid van aandelenmarktnoteringen.
- De waarde van de hypotheekfondsen waarin Bovemij belegt wordt bepaald op basis van de netto vermogenswaarde van het fonds. De netto vermogenswaarde wordt gebruikt als benadering van de marktwaarde. De netto vermogenswaarde wordt bepaald door de waarde van de hypotheke in de fondsen. De waarde van de hypotheke in de fondsen wordt bepaald door de toekomstige contractuele kasstromen contant te maken, waarbij rekening wordt gehouden met vervroegde aflossingen door de hypotheekgever.
- Uitstaande leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Terreinen en gebouwen

Onder terreinen en gebouwen zijn de gebouwen en terreinen voor eigen gebruik en woningprojecten voor commerciële verhuur opgenomen.

De gebouwen en terreinen voor eigen gebruik worden gewaardeerd op marktwaarde, welke middels taxaties wordt bepaald. De taxaties worden jaarlijks uitgevoerd of frequenter indien ontwikkelingen in de vastgoedmarkt daar aanleiding voor geven. De taxatie van de gebouwen en terreinen voor eigen gebruik is bepaald aan de hand van het gemiddelde van de BAR/NAR (bruto aanvangsrendement/netto aanvangsrendement) methode en de DCF (discounted cash flow) methode. Kasstromen worden bepaald aan de hand van bestaande huurcontracten, of een marktconform tarief in geval van leegstand. Hierbij wordt rekening gehouden met reeds bekende mutaties, verwachte exploitatiekosten en verwachte incidentele kosten, zoals groot onderhoud. De gehanteerde rentevoet wordt per object bepaald aan de hand van sector, regio en complexe opslagen. In de DCF methode wordt een afgeleid marktrendement variërend van 7,4% tot 8,1% gehanteerd. In de BAR/NAR methode wordt uitgegaan van een netto aanvangsrendement van 6,5%.

De woningen voor commerciële verhuur worden gewaardeerd op marktwaarde. Deze is afgeleid van de gepubliceerde verkoopprijzen per vierkante meter van vergelijkbare objecten.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd op genoteerde marktprijzen of tegen netto vermogenswaarde.

De aandelen die worden gewaardeerd op genoteerde marktprijzen betreffen passieve aandelenbeleggingsfondsen die de MSCI Europe Index en MSCI World Index volgen.

Aandelen gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde staan geclassificeerd onder 'andere methoden' en betreffen bij Bovemij aandelen via niet-genoteerde Nederlandse en Europese Small Cap-fondsen die minimaal 5% van de aandelen in kleine ondernemingen houden. De marktwaarde van de aandelenfondsen is gebaseerd op de netto vermogenswaarde. De netto vermogenswaarde is afgeleid van de aandelenmarktnoteringen.

Obligaties

Dit betreft Nederlandse staatsobligaties genoteerd op de openbare kapitaalmarkt en gewaardeerd tegen reële waarde.

Hypotheeken

Bovemij participeert in Nederlandse hypotheekbeleggingsfondsen met een portefeuille van uitsluitend Nederlandse hypotheeken die zijn verstrekt na 1 januari 2013. De particuliere Nederlandse woonhuizen dienen als onderpand. De hypotheekbeleggingsfondsen hebben de structuur van een fonds voor gemene rekening met een open-end karakter, met dien verstande dat de mate waarin participanten in en uit kunnen treden te allen tijde afhankelijk is van de hypotheekproductie, respectievelijk de beschikbare liquide middelen. De waardering van de hypotheekbeleggingsfondsen wordt bepaald op basis van de netto vermogenswaarde van het fonds. De netto vermogenswaarde wordt bepaald door de waarde van de hypotheeken in de fondsen. De waarde van de hypotheeken in de fondsen wordt bepaald door de toekomstige contractuele kasstromen contant te maken, waarbij rekening wordt gehouden met vervroegde aflossingen door de hypotheekgever.

Uitstaande leningen

Uitstaande leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die meestal gelijk is aan de verstrekte hoofdsom (nominaal) onder aftrek van cumulatieve aflossingen, gecorrigeerd voor cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

3. Vorderingen

Voor vorderingen uit herverzekering en uit direct verzekering is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

Vorderingen uit herverzekering

Voor de jaren vanaf 2021 treedt Bovemij op als herverzekeraar van het WIA Construct IV. De vordering op N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakken volgend uit deze herverzekering is op de balans van Bovemij opgenomen onder de vordering uit herverzekering en bedraagt € 5.448.000,-

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	51.723	44.889
Onttrekking/toevoeging WIA-construct III	-16.187	6.834
Stand per 31 december	35.536	51.723

De vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering hebben betrekking op de in WIA Construct III gezamenlijk met N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakken uitgevoerde WIA-verzekering voor de BOVAG-branche en de NVKL-branche.

De boekwaarde van de vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering zijn een redelijke inschatting van de reële waarde en deze vorderingen zullen naar verwachting niet binnen twaalf maanden na balansdatum worden afgewikkeld. In 2021 zijn er, evenals voorgaand jaar, geen bijzondere waardeverminderingen onderkend.

Overige vorderingen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Te vorderen omzetbelasting	4.163	4.192
Te vorderen vennootschapsbelasting	-	633
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	7.831
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	-	212
Vooruitbetaalde kostenfacturen	644	751
Overige vorderingen	546	1.594
Stand per 31 december	5.353	15.213

De overige vorderingen hebben overwegend een kortlopend karakter en bevatten geen materieel kredietrisico, de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

4. Overige activa

Materiële vaste activa

(in duizenden euro's)	Kantoor- inventaris	Informatie- verwerkende systemen	Totaal 2021	Totaal 2020
Stand per 1 januari				
Aanschaffingskosten	7.203	394	7.597	7.931
Afschrijvingen	-5.819	-340	-6.159	-6.127
	1.384	54	1.438	1.804
Mutaties in de boekwaarde				
Investeringen	77	-	77	40
Afschrijvingen	-322	-30	-352	-400
Desinvesteringen	-149	-80	-229	-374
Afschrijvingen desinvesteringen	149	80	229	368
	-245	-30	-275	-366
Stand per 31 december				
Aanschaffingskosten	7.131	314	7.445	7.597
Afschrijvingen	-5.992	-290	-6.282	-6.159
	1.139	24	1.163	1.438

Liquide middelen

(in duizenden euro's)	2021	2020
ING Bank	49.337	60.984
Rabobank	79.222	85.203
ABN AMRO	62.831	61.799
Overige banken	233	114
Stand per 31 december	191.623	208.100

De liquide middelen staan vrij ter beschikking, zijn direct opeisbaar en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

5. Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	620	482
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	2.726	1.984
Casco	22.144	18.561
Brand en andere schade aan goederen	174	291
Overige branches	-471	-290
	25.193	21.028

De overlopende acquisitiekosten zijn inclusief overlopende acquisitiekosten op quota share-herverzekeringen. De overlopende acquisitiekosten op herverzekeringen verklaren het negatieve bedrag bij overige branches. Voor overlopende acquisitiekosten is de boekwaarde een redelijke schatting van de reële waarde.

Overige overlopende activa

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Toekomstige termijnen te factureren verzekeringspremie	31.482	29.755
Overige overlopende activa	678	912
	32.160	30.667

De overige overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter, en de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

6. Groepsvermogen

Voor een toelichting op het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting van het eigen vermogen bij de enkelvoudige balans.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsvereisten in de tabel hierna zijn gebaseerd op Solvency II-grondslagen. De solvabiliteitsratio bedraagt 212% (2020: 205%). In de berekening van de solvabiliteit wordt rekening gehouden met alle voor N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij relevant geachte risico's. Voor een toelichting op het intern vastgesteld streefniveau (appetite) van de solvabiliteit wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Solvabiliteitsvereisten

(in miljoenen euro's)	%	2021	2020
Wettelijk vereist	100%	109,4	102,6
Intern vastgesteld minimumniveau	130%	142,2	133,4
Intern vastgesteld vereiste niveau	150%	164,0	154,0
Intern vastgesteld streefniveau (appetite)	170%	185,9	174,5
Aanwezige solvabiliteit		231,9	210,2
Solvabiliteitsratio		212%	205%

7. Technische voorzieningen

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's - bruto

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	5.519	6.050
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	25.255	25.473
Casco	117.856	108.787
Brand en andere schade aan goederen	1.045	1.323
Overige branches	8.460	7.742
	158.135	149.375

Technische voorzieningen voor niet-verdiende premies en lopende risico's - aandeel herverzekeraars

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	538	780
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	824	2.960
Casco	766	2.065
Brand en andere schade aan goederen	-424	-728
Overige branches	3.066	2.642
	4.770	7.719

Technische voorzieningen voor te betalen schade - bruto

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	77.399	96.790
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	178.841	171.723
Casco	7.845	7.722
Brand en andere schade aan goederen	11.444	9.593
Overige branches	12.832	14.578
	288.361	300.406

Onder de brutoschadevoorziening is voor € 34.000,- (2020: € 136.000,-) aan technische voorziening voor inkomende herverzekering opgenomen.

De waardering van de technische voorzieningen voor te betalen schade is een inherent onzeker proces dat aannames omvat voor wijzigingen in wetgeving, sociale, economische en demografische trends, inflatie, rendementen, gedrag van de polishouder en andere factoren. In het bijzonder vallen onder de aannames met betrekking tot deze aspecten rentetarieven, ziektecijfers en trends hierin, trends in schade-uitkeringen en aannames die in de toereikendheidstoets worden gebruikt.

Waar mogelijk maakt Bovemij gebruik van waarneembare marktvariabelen en modellen/technieken die algemeen worden gebruikt in de markt. Niet in de marktwaarneembare aannames zijn gebaseerd op een combinatie van de ervaringen binnen Bovemij en benchmarks vanuit de markt, zoals verstrekt door de afdeling statistiek van het Verbond van Verzekeraars, het Actuarieel Genootschap en vergelijkbare instellingen in Europa. De toepassing van verschillende aannames bij deze evaluatie kan effect hebben op de technische voorzieningen voor te betalen schade en de schade eigen rekening.

Technische voorzieningen voor te betalen schade - aandeel herverzekeraars

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	12.694	12.198
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	29.267	29.385
Casco	-	4
Brand en andere schade aan goederen	6.449	6.009
Overige branches	748	856
	49.158	48.452

Overige technische voorzieningen

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	4.149	4.475
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	12.036	11.768
Casco	667	656
Brand en andere schade aan goederen	928	767
Overige branches	514	623
	18.294	18.289

De totale technische voorzieningen bedragen € 410.862.000,- (2020: € 411.899.000,-). De looptijd van de technische voorzieningen is voor een bedrag van € 176.249.000,- (2020: € 161.158.000,-) korter dan één jaar, een bedrag van € 178.049.000,- (2020: € 173.986.000,-) heeft een looptijd tussen één en vijf jaar en een bedrag van € 56.564.000,- (2020: € 76.755.000,-) heeft een looptijd langer dan vijf jaar. De technische voorzieningen zijn actuariael getoetst.

Verloopoverzicht technische voorzieningen

(in duizenden euro's)	Premies		Schaden		Overige	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Stand per 1 januari	141.656	127.528	251.954	266.555	18.289	17.925
Mutatie boekjaar	11.709	14.128	-12.751	-14.601	5	364
Stand per 31 december	153.365	141.656	239.203	251.954	18.294	18.289

Uitloopresultaten technische voorzieningen 2021

Cumulatieve schadelast naar uitloopjaar (in duizenden euro's)	Schadejaar										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Einde schadejaar	170.890	181.341	177.538	197.551	224.008	265.815	250.513	244.677	223.276	196.843	197.281
1 jaar later	168.004	174.050	179.930	194.822	223.896	272.126	246.500	242.272	207.969	180.308	
2 jaar later	173.085	171.938	178.986	196.085	228.212	280.160	245.830	243.370	214.736		
3 jaar later	171.659	172.503	180.597	196.697	228.797	282.410	244.704	253.267			
4 jaar later	172.568	171.213	179.742	197.191	229.672	284.420	246.399				
5 jaar later	171.475	172.762	178.898	198.167	231.937	286.148					
6 jaar later	171.129	172.527	178.815	199.911	230.296						
7 jaar later	171.498	172.100	179.028	197.448							
8 jaar later	171.866	172.168	178.292								
9 jaar later	171.484	171.588									
10 jaar later	171.136										
Cumulatieve schadelast ultimo 2021	171.136	171.588	178.292	197.448	230.296	286.148	246.399	253.267	214.736	180.308	197.281
Cumulatief betaald ultimo 2021	171.089	166.150	170.199	187.061	216.452	257.484	223.130	221.559	181.448	144.240	101.046
Totaal:											
Openstaande voorziening ultimo 2021	47	5.438	8.093	10.387	13.844	28.664	23.269	31.708	33.288	36.068	96.235
Voorziening schadejaren voor 2011											
Totale brutoschadevoorziening											

Uitloopresultaten technische voorzieningen 2020

Cumulatieve
schadelast
naar

uitloopjaar Schadejaar

(in duizenden
euro's)

euro's)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Einde											
schadejaar	163.643	170.890	181.341	177.538	197.551	224.008	265.815	250.513	244.677	223.276	196.843
1 jaar later	166.113	168.004	174.050	179.930	194.822	223.896	272.126	246.500	242.272	207.969	
2 jaar later	166.589	173.085	171.938	178.986	196.085	228.212	280.160	245.830	243.370		
3 jaar later	168.581	171.659	172.503	180.597	196.697	228.797	282.410	244.704			
4 jaar later	166.865	172.568	171.213	179.742	197.191	229.672	284.420				
5 jaar later	167.431	171.475	172.762	178.898	198.167	231.937					
6 jaar later	166.585	171.129	172.527	178.815	199.911						
7 jaar later	166.168	171.498	172.100	179.028							
8 jaar later	165.451	171.866	172.168								
9 jaar later	164.510	171.484									
10 jaar later	164.835										
Cumulatieve schadelast ultimo 2020	164.835	171.484	172.168	179.028	199.911	231.937	284.420	244.704	243.370	207.969	196.843
Cumulatief betaald ultimo 2020	160.849	170.735	165.707	167.239	181.504	209.394	243.905	220.621	211.634	163.911	101.540
Totaal:											
Openstaande voorziening ultimo 2020	3.986	749	6.461	11.789	18.407	22.543	40.515	24.083	31.736	44.058	95.303
											299.630
Voorziening schadejaren voor 2010											776
Totale brutoschadevoorziening											300.406

De uitloopresultaten technische voorzieningen voor boekjaar 2020 zijn vanwege het inzicht geherrubriceerd. De herrubricering betreft een verschuiving tussen trefjaren als gevolg van een her-allocatie van de IBNER. De totale bruto schadevoorziening voor boekjaar 2020 is ongewijzigd gebleven. Door deze herrubricering zijn de uitloopresultaten technische voorzieningen 2020 consistent met de uitloopresultaten voorzieningen 2021.

Uitloopresultaten per branche

Ongevallen en ziekte

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	57.003	-12.834	39.742	4.427
Boekjaar -3	4.266	-1.804	5.462	-3.000
Boekjaar -2	10.278	-8.288	6.761	-4.771
Boekjaar -1	25.243	-12.422	10.216	2.605
Boekjaar	-	-6.736	15.218	
Stand per 31 december	96.790	-42.084	77.399	-739

Motorrijtuigen aansprakelijkheid

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	77.117	-18.774	59.858	-1.515
Boekjaar -3	24.866	-7.197	25.016	-7.347
Boekjaar -2	26.005	-7.180	20.901	-2.076
Boekjaar -1	43.735	-14.425	19.044	10.266
Boekjaar	-	-22.380	54.022	
Stand per 31 december	171.723	-69.956	178.841	-672

Casco

(in duizenden euro's)	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	-55	-28	39	-122
Boekjaar -3	362	99	53	408
Boekjaar -2	278	179	190	267
Boekjaar -1	7.137	-6.518	377	242
Boekjaar	-	-69.550	7.186	
Stand per 31 december	7.722	-75.818	7.845	795

Brand en andere schade aan goederen

(in duizenden euro's)	Voorz. schade ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schade ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	4.071	-158	3.992	-79
Boekjaar -3	1.266	-841	466	-41
Boekjaar -2	1.355	-447	947	-39
Boekjaar -1	2.901	-2.250	473	178
Boekjaar	-	-3.913	5.566	
Stand per 31 december	9.593	-7.609	11.444	19

Overige branches

(in duizenden euro's)	Voorz. schade ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schade ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	6.171	-1.515	3.895	761
Boekjaar -3	1.455	-239	1.133	83
Boekjaar -2	1.161	-436	872	-147
Boekjaar -1	5.791	-1.245	1.301	3.245
Boekjaar	-	-7.079	5.631	
Stand per 31 december	14.578	-10.514	12.832	3.942

Totaal alle branches

(in duizenden euro's)	Voorz. schade ultimo vorig boekjaar	Betaalde schaden in boekjaar	Voorz. schade ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Oudere jaren	144.307	-33.309	107.526	3.472
Boekjaar -3	32.215	-9.982	32.130	-9.897
Boekjaar -2	39.077	-16.172	29.671	-6.766
Boekjaar -1	84.807	-36.860	31.411	16.536
Boekjaar	-	-109.658	87.623	
Stand per 31 december	300.406	-205.981	288.361	3.345

8. Voorzieningen

Voorzieningen voor belastingen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Egalisatiereserve	8.919	1.418	-1.182	-	9.155
Gebouwen en terreinen	4.808	1.453	-	-	6.261
Aandelen en hypotheek	2.390	3.204	-	-	5.594
Voorziening Waarborgfonds Motorverkeer	-701	-7	-	-	-708
Totaal 2021	15.416	6.068	-1.182	-	20.302

Overige voorzieningen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Reclassi- ficatie	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Jubileumuitkeringen medewerkers	581	-	38	-17	-333	269
Afkoop pensioenverplichting	263	6.400	2.681	-5.210	-80	4.054
Niet opgenomen vakantiedagen	477	-	301	-265	-	513
Verplichting AFM	-	-	2.000	-	-	2.000
Totaal 2021	1.321	6.400	5.020	-5.492	-413	6.836

Onder 'reclassificatie' is de afkoop van pensioenverplichting verantwoord die in 2020 is genomen in verband met de afkoop van het onvoorwaardelijke recht op pensioen van oud-medewerkers die vallen onder de onvoorwaardelijke indexatieregeling. Deze post is voorgaand jaar verantwoord onder de overlopende passiva.

Bij de overige voorzieningen is de looptijd voor een bedrag van € 2.646.000,- (2020: € 582.000,-) korter dan één jaar.

9. Schulden

Belastingen en premies sociale verzekeringen

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Vennootschapsbelasting	1.398	-
Assurantiebelasting	2.250	2.193
Sociale lasten	229	212
Totaal	3.877	2.405

Overige schulden

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.743	1.990
Schulden aan groepsmaatschappijen	553	1.314
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	66	-
Overige schulden	641	548
Totaal	4.003	3.852

Alle schulden hebben een kortlopend karakter waarbij geen rente in rekening wordt gebracht.

10. Overlopende passiva

Overlopende passiva

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Reservering pensioenen	209	6.636
Reservering balansgratificatie personeel	630	1.415
Overige overlopende passiva	2.330	3.655
Totaal	3.169	11.706

De overlopende passiva hebben overwegend een kortlopend karakter.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Leaseverplichtingen

Ten behoeve van de bedrijfsvoering van Bovemij zijn operationele leaseverplichtingen aangegaan met een gemiddelde looptijd van twee jaar. Per balansdatum bedraagt de som van de verschuldigde maandelijkse termijnen € 380.000,- (2020: € 1.041.000,-). Hiervan vervalt € 194.000,- na één jaar en € 186.000,- vervalt tussen de één en vijf jaar.

Huurverplichtingen

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft voor één pand huurverplichtingen:

- Het huurcontract voor het pand dat in gebruik is van Enra locatie Duitsland loopt tot en met 30 november 2024 en heeft een huurprijs van € 42.000,- per jaar die jaarlijks wordt geïndexeerd.

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij van Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Op 1 juli 2003 is na overleg tussen verzekeraars, de overheid en de Pensioen- en Verzekeringskamer inzake het terrorismeverzekeringsprobleem de NHT, de zogenaamde terrorismepool, van start gegaan. De terrorismepool waarin verzekeraars, herverzekeraars en de overheid deelnemen maakt het mogelijk om op een verantwoorde wijze dekking te blijven bieden voor terrorismerisico's. Voor verzekeraars is het risico gemaximeerd tot € 200 miljoen. Bovemij neemt deel aan de NHT en staat vanaf 1 januari 2020 garant voor haar aandeel (het obligo) in de 1e layer (zijnde € 200 miljoen) tot maximaal € 1.404.000,-.

Investeringsverplichtingen

Ten behoeve van de vervanging van het verzekeringstechnische automatiseringssysteem voor bedrijfsmatige verzekeringen heeft Bovemij per 31 december 2021 een investeringsverplichting van € 1.300.000,- aan de leverancier van dit systeem.

Aansprakelijkheidsstelling

Overeenkomstig artikel 403, lid 1, Titel 9 Boek 2 BW heeft Bovemij N.V. een verklaring van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor de groepsmaatschappijen, met uitzondering van Bovemij Juridische Diensten B.V., Bovemij Services Holding B.V. (gefuseerd per 30 juli 2021), Quakel Assuradeuren B.V., IsHelder B.V. (geliquideerd per 30 september 2021), Bovemij Financieringsmaatschappij B.V., Bovemij Financieringen B.V., BOVAG Bovemij Platform B.V., Autotrust Holding B.V. en dochters (aankoop 22 januari 2021) en Impact Software N.V.

Fiscale eenheid

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en haar 100% dochterondernemingen zijn onderdeel van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van Bovemij N.V. en haar 100% dochterondernemingen. Alle entiteiten die deel uitmaken van de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelasting. Bovemij N.V. belast de vennootschapsbelasting door aan de dochtermaatschappijen op basis van het commerciële resultaat van betreffende entiteit, met uitzondering van verliesverrekening.

Tevens zijn N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij en haar 100% dochterondernemingen onderdeel van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting van Bovemij N.V. Voor de fiscale eenheid omzetbelasting geldt dat alle vennootschappen die deel uitmaken van een fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk zijn voor alle belastingschulden van alle verschillende belastingmiddelen.

Uitstaande leningen Bovemij Financieringsmaatschappij B.V.

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij heeft, als onderdeel van een consortium van financiers, een revolverende kredietfaciliteit beschikbaar gesteld aan Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. met een omvang van € 80 miljoen. Op balansdatum is € 73,0 miljoen van de faciliteit opgenomen en kan Bovemij Financieringsmaatschappij B.V. nog voor een bedrag van € 7,0 miljoen aan financiering opnemen bij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Melding compliance-issue

Naar aanleiding van het in 2019 door de Raad van Commissarissen uitgevoerd onderzoek naar het overtreden van de compliance regels heeft de AFM en DNB onderzoek gedaan.

In februari 2022 ontving N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij van de AFM een voorgenomen besluit tot het opleggen van een boete met een basisbedrag van € 2.000.000,- voor het overtreden van het provisieverbod bij een casus in de periode 2014-2019. Deze last die nog kan wijzigen is in de jaarrekening van 2021 verantwoord en is de beste inschatting op basis van de beschikbare informatie op dit moment. De komende periode presenteert Bovemij zijn zienswijze aan de AFM.

DNB heeft haar onderzoek afgerond en wettelijke overtredingen op het gebied van compliance vastgesteld in de periode 2014-2018. Of DNB daarvoor een sanctie oplegt is niet bekend. Het is voor de vennootschap daarom niet mogelijk om de eventuele financiële consequenties als gevolg van de resultaten van het DNB onderzoek in te schatten.

Gebeurtenissen na balansdatum

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij ondervindt geen directe gevolgen van de oorlog en de geopolitieke situatie in de Oekraïne, maar ziet wel dat de crisis invloed heeft op haar klanten, onder meer door stijging van energieprijzen en uitdagingen in de supply chain. De economische impact hiervan op de financiële markten wordt nadrukkelijk gevolgd.

Toelichting op geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021

Premies

De premies worden nagenoeg volledig gerealiseerd in Nederland. Voor de opsplitsing naar branches wordt verwezen naar het overzicht resultaat technische rekening per branchegroep.

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Ongevallen en ziekte		Motorrijtuigen aansprakelijkheid	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	37.583	56.911	125.178	119.787
-Aandeel herverzekeraars	1.358	1.642	3.940	8.116
	36.225	55.269	121.238	111.671
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	531	557	218	-2.263
-Aandeel herverzekeraars	242	182	2.136	-158
	289	375	-1.918	-2.105
	36.514	55.644	119.320	109.566
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.286	1.081	6.469	1.878
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	42.084	34.830	69.956	69.392
-Aandeel herverzekeraars	1.376	1.373	7.419	4.824
	40.708	33.457	62.537	64.568
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-19.391	4.474	7.118	-108
-Aandeel herverzekeraars	496	692	-118	4.050
	-19.887	3.782	7.236	-4.158
Wijziging overige technische voorzieningen	-326	1.058	268	-297
	20.495	38.297	70.041	60.113
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	5.603	5.413	16.725	15.823
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-109	665	-160	-1
Beheers- en personeelskosten	2.603	7.927	14.954	16.597
Provisie van herverzekeraars	-320	-451	-533	-1.109
	7.777	13.554	30.986	31.310
Resultaat technische rekening	11.528	4.874	24.762	20.021

Resultaat technische rekening per branchegroep (vervolg)

(in duizenden euro's)	Casco		Brand en andere schade aan goederen	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
Premies				
-Bruto	166.095	163.661	19.196	21.477
-Aandeel herverzekeraars	3.066	5.858	4.313	4.700
	163.029	157.803	14.883	16.777
Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's				
-Bruto	-9.069	-14.316	278	41
-Aandeel herverzekeraars	1.299	50	-304	-659
	-10.368	-14.366	582	700
	152.661	143.437	15.465	17.477
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.885	1.126	372	126
12. Schade eigen rekening				
Schaden				
-Bruto	75.818	74.988	7.609	8.606
-Aandeel herverzekeraars	676	1.674	1.004	444
	75.142	73.314	6.605	8.162
Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden				
-Bruto	123	-10.882	1.851	-3.472
-Aandeel herverzekeraars	-4	-300	440	-1.623
	127	-10.582	1.411	-1.849
Wijziging overige technische voorzieningen	11	-224	161	-225
	75.280	62.508	8.177	6.088
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	28.306	24.946	2.626	3.567
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-3.221	-3.447	117	-7
Beheers- en personeelskosten	18.416	20.690	2.764	3.283
Provisie van herverzekeraars	-345	-741	-	-
	43.156	41.448	5.507	6.843
Resultaat technische rekening	38.110	40.607	2.153	4.672

Resultaat technische rekening per branchegroep (vervolg)

(in duizenden euro's)	Overige branches		Totaal	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	18.436	15.919	366.488	377.755
-Aandeel herverzekeraars	1.110	1.247	13.787	21.563
	17.326	14.672	352.701	356.192
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-718	593	-8.760	-15.388
-Aandeel herverzekeraars	-424	-675	2.949	-1.260
	-294	1.268	-11.709	-14.128
	17.032	15.940	340.992	342.064
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	740	240	14.752	4.451
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	10.514	9.696	205.981	197.512
-Aandeel herverzekeraars	133	39	10.608	8.354
	10.381	9.657	195.373	189.158
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-1.746	-1.344	-12.045	-11.332
-Aandeel herverzekeraars	-108	450	706	3.269
	-1.638	-1.794	-12.751	-14.601
Wijziging overige technische voorzieningen	-109	52	5	364
	8.634	7.915	182.627	174.921
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	2.666	1.691	55.926	51.440
Wijziging overlopende acquisitiekosten	54	765	-3.319	-2.025
Beheers- en personeelskosten	2.172	2.401	40.909	50.898
Provisie van herverzekeraars	-161	-75	-1.359	-2.376
	4.731	4.782	92.157	97.937
Resultaat technische rekening	4.407	3.483	80.960	73.657

13. Bedrijfskosten

Beheers- en personeelskosten

2021

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	2.097	1.438	132	-	3.667
Lonen en salarissen	14.184	5.773	4.901	225	25.083
Sociale lasten	1.952	740	612	11	3.315
Pensioenlasten	1.921	682	662	23	3.288
Overige personeelskosten	5.211	963	636	-	6.810
Huisvesting	1.134	374	117	-	1.625
Automatiseringskosten	4.072	1.260	-	-	5.332
Reis- en verblijfkosten	472	166	615	-	1.253
Marketing- en communicatiekosten	94	67	1.247	-	1.408
Afschrijvingen	292	979	-	-	1.271
Ontvangen vergoeding exploitatiekosten	-	-	-	-	-
Totaal beheers- en personeelskosten	31.429	12.442	8.922	259	53.052
Toegerekend aan schadelast	-5.767	-	-	-	-5.767
Toegerekend aan acquisitiekosten	-6.376	-	-	-	-6.376
Beheers- en personeelskosten technische rekening	19.286	12.442	8.922	259	40.909

2020

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	5.483	772	-	2.370	8.625
Lonen en salarissen	18.928	5.441	-	1.543	25.912
Sociale lasten	2.686	747	-	41	3.474
Pensioenlasten	717	634	-	78	1.429
Overige personeelskosten	3.168	2.024	-	361	5.553
Huisvesting	1.533	341	-	15	1.889
Automatiseringskosten	4.616	1.687	-	48	6.351
Reis- en verblijfkosten	1.263	153	-	142	1.558
Marketing- en communicatiekosten	294	1.283	-	5	1.582
Afschrijvingen	2.599	962	-	-	3.561
Ontvangen vergoeding exploitatiekosten	-	-	-	-	-
Totaal beheers- en personeelskosten	41.287	14.044	-	4.603	59.934
Toegerekend aan schadelast	-5.436	-	-	-	-5.436
Toegerekend aan acquisitiekosten	-3.600	-	-	-	-3.600
Beheers- en personeelskosten technische rekening	32.251	14.044	-	4.603	50.898

De beheerskosten staf, commercie en holding betreffen kosten die vanuit Bovemij Interne Diensten B.V., Commercie Bovemij Groep B.V. respectievelijk Bovemij N.V. zijn doorbelast aan N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. De in 2020 opgerichte entiteit Commercie Bovemij Groep B.V. verricht vanaf 2021 de commerciële activiteiten van Bovemij.

In 2021 waren gemiddeld 268 medewerkers (2020: 357 medewerkers) in dienst bij de vennootschappen behorende tot N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. Dit betreft 232 FTE (2020: 314 FTE). Voor een overzicht van de bezoldiging van commissarissen en bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening.

Honoraria externe accountant

(in duizenden euro's)	2021	2020
Controle van de jaarrekening en andere wettelijke rapportages	324	312
Totaal	324	312

Bovenstaande honoraria (incl. BTW) van Ernst & Young Accountants LLP zijn ten laste gebracht van Bovemij N.V. en haar deelnemingen, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. De honoraria van de externe accountant zijn inclusief kosten in verband met controle van de jaarrekening voor 2021 en hebben betrekking op de kosten lopend boekjaar.

14. Beleggingsopbrengsten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Opbrengst gebouwen en terreinen	2.346	1.635	-	-	-	-	-	3.981	4.755
Ongerealiseerde winst op beleggingen	-	5.548	12.691	-	534	-	-	18.773	7.253
Gerealiseerde winst op beleggingen	-	-	1.560	519	1.754	1.381	-	5.214	4.823
	2.346	7.183	14.251	519	2.288	1.381	-	27.968	16.831

De opbrengst bij terreinen en gebouwen betreft huuropbrengsten.

15. Beleggingslasten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	1.740	268	42	-	-	486	1.409	3.945	3.757
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	730	-	-	837	488	-	-	2.055	1.646
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-	-	-	-	49	-	-	49	4.835
	2.470	268	42	837	537	486	1.409	6.049	10.238

16. Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten

(in duizenden euro's)	2021	2020
Omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	487	313
Kostprijs van de omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	19	11
	468	302
Beheerskosten niet-verzekeringstechnische activiteiten	1.132	206
Totaal	-664	96

Het resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten betreft het resultaat van Bovemij Ondernemersportaal en dochteronderneming Bovemij Juridische Diensten B.V.

17. Andere baten

Andere baten bevat in 2020 de verkoopopbrengst van de deelneming Bovemij Services B.V. In het kader van de strategische heroriëntatie heeft Bovemij deze deelneming per 31 december 2020 verkocht.

18. Andere lasten

De andere lasten bedragen in 2021 € 4.237.000,- (2020: € 6.400.000,-). Deze post bevat een éénmalige last van € 2.237.000,- (2020: € 6.400.000,-) in verband met de afkoop van het onvoorwaardelijke recht op indexatie van pensioen voor oud-medewerkers die vallen onder de onvoorwaardelijke indexatieregeling, alsmede een last van € 2.000.000,- in verband met een voorgenomen besluit van de AFM tot het opleggen van een boete.

19. Belastingen

De effectieve belastingdruk is 26,9% (2020: 26,2%). De belastingdruk is hoger dan de nominale belastingdruk van 25% door een correctie op de latente belastingschuld. In de jaarrekening 2020 zijn de latente belastingschulden gewaardeerd tegen het toekomstige vennootschapsbelasting tarief van 25%. In 2021 is het tarief vanaf 2022 vastgesteld op 25,8%. Als gevolg hiervan zijn de latente belastingschulden aangepast en is de effectieve belastingdruk hoger dan 25%.

Enkelvoudige balans per 31 december 2021

(Voor resultaatbestemming)

Activa

(in duizenden euro's)		31-12-2021	31-12-2020
Immateriële vaste activa	1		
Software		4.326	2.072
Goodwill		137	-
Portefeuillerechten		-	-
		4.463	2.072
Beleggingen	2		
Terreinen en gebouwen			
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		19.310	19.925
Overige terreinen en gebouwen		48.728	43.113
Deelnemingen		3.139	2.238
		71.177	65.276
Overige financiële beleggingen			
Aandelen		61.097	47.013
Obligaties		37.171	-
Hypotheken		98.058	96.307
Uitstaande leningen		73.001	88.886
		269.327	232.206
Vorderingen	3		
Vorderingen uit herverzekering		8.147	194
Vorderingen uit directe verzekering		4.355	8.933
Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering		35.536	51.723
Overige vorderingen		5.005	15.050
		53.043	75.900
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		962	1.139
Liquide middelen		188.362	204.474
		189.324	205.613
Overlopende activa	5		
Overlopende acquisitiekosten		25.193	21.028
Overige overlopende activa		32.123	30.650
		57.316	51.678
		644.650	632.745

Passiva

(in duizenden euro's)		31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	6		
Geplaatst kapitaal		2.500	2.500
Herwaarderingsreserve		12.496	8.842
Wettelijke reserve		277	223
Overige reserves		117.751	112.261
Resultaat boekjaar		60.809	51.521
		193.833	175.347
Technische voorzieningen	7		
<i>Voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>			
-Bruto		158.135	149.375
-Aandeel herverzekeraars		4.770	7.719
		153.365	141.656
<i>Voor te betalen schaden</i>			
-Bruto		288.361	300.406
-Aandeel herverzekeraars		49.158	48.452
		239.203	251.954
Overige technische voorzieningen		18.294	18.289
		410.862	411.899
Voorzieningen	8		
Voorziening voor latente belastingen		20.303	15.416
Overige voorzieningen		6.706	1.114
		27.009	16.530
Schulden	9		
Schulden uit herverzekering		365	4.493
Schulden uit directe verzekering		3.927	8.323
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.503	1.705
Overige schulden		3.460	3.371
		10.255	17.892
Overlopende passiva	10	2.691	11.077
		644.650	632.745

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021

Technische rekening

(in duizenden euro's)		2021	2020
Verdiende premie eigen rekening	11		
Premies			
-Bruto		366.488	377.755
-Aandeel herverzekeraars		13.787	21.563
		352.701	356.192
Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's			
-Bruto		-8.760	-15.388
-Aandeel herverzekeraars		2.949	-1.260
		-11.709	-14.128
		340.992	342.064
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		14.752	4.451
Schade eigen rekening	12		
Schaden			
-Bruto		205.981	197.512
-Aandeel herverzekeraars		10.608	8.354
		195.373	189.158
Wijziging technische voorziening voor te betalen schade			
-Bruto		-12.045	-11.332
-Aandeel herverzekeraars		706	3.269
		-12.751	-14.601
Wijziging overige technische voorzieningen		5	364
		182.627	174.921
Bedrijfskosten	13		
Acquisitiekosten		65.211	63.599
Wijziging overlopende acquisitiekosten		-3.319	-2.025
Beheers- en personeelskosten		35.899	42.399
Provisie van herverzekeraar		-1.359	-2.376
		96.432	101.597
Resultaat technische rekening		76.685	69.997

Niet technische rekening

(in duizenden euro's)		2021	2020
Resultaat technische rekening		76.685	69.997
Beleggingsopbrengsten	14		
Opbrengst gebouwen en terreinen		3.981	4.755
Ongerealiseerde beleggingsopbrengsten		18.773	7.253
Gerealiseerde winst op beleggingen		5.163	4.757
		27.917	16.765
Beleggingslasten	15		
Beheerskosten en rentelasten beleggingen		3.822	3.627
Ongerealiseerd verlies op beleggingen		1.940	1.536
Gerealiseerd verlies op beleggingen		49	4.785
		5.811	9.948
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		-14.752	-4.451
Niet-verzekeringstechnische activiteiten			
Omzet		204	-
Beheerskosten niet-verzekeringstechnisch		889	-
Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten		-685	-
Andere lasten	16	4.237	6.400
Resultaat voor belastingen		79.117	65.963
Belastingen		-21.403	-17.388
Resultaat deelnemingen	17	3.095	2.946
Resultaat na belastingen		60.809	51.521

Enkelvoudig kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

2021

2020

Stand liquide middelen per 1 januari		204.474	200.672
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		60.809	51.521
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa	4	249	264
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa	1	83	2.187
Waardeverandering beleggingen	2	-17.893	-5.658
Mutatie deelnemingen	2	-901	-2.532
Mutatie technische voorzieningen	7	-1.037	-109
Mutatie voorziening voor belastingen	8	4.887	1.342
Mutatie overige voorzieningen	8	5.592	317
Mutatie overige operationele activiteiten		1.196	24.196
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		52.985	71.528
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
<i>Investerings- en aankopen</i>			
Aankopen beleggingen	2	-70.344	-98.479
Investerings materiële vaste activa	4	-72	-8
Investerings immateriële vaste activa	1	-2.469	-840
<i>Desinvesteringen en verkopen</i>			
Verkopen beleggingen	2	46.116	71.302
Desinvesteringen materiële vaste activa	4	-	1
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	147	289
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-26.622	-27.735
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering	6	-42.475	-39.991
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-42.475	-39.991
Mutatie liquide middelen		-16.112	3.802
Stand liquide middelen per 31 december		188.362	204.474

De nummering in bovenstaand kasstroomoverzicht verwijst naar de nummering in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening. De mutatie van overige operationele activiteiten betreft de mutatie in het boekjaar van de vorderingen, de overlopende activa, de schulden en de overlopende passiva.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021

Algemeen

De waarderingsgrondslagen voor activa en passiva, alsmede de grondslagen van de resultaatbepaling, zijn identiek aan die van de geconsolideerde jaarrekening. Deelnemingen worden opgenomen op basis van netto vermogenswaarde. De netto vermogenswaarde wordt vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelneming en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelneming. Deze waardering vindt plaats vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening en verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de deelnemingen in groepsmaatschappijen opgenomen.

Overeenkomstig artikel 403, lid 1, Titel 9 Boek 2 BW heeft de vennootschap een verklaring van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor de groepsmaatschappijen.

1. Immateriële vaste activa

Software

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	2.259	1.804
Afschrijvingen	-187	-127
	2.072	1.677
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	2.469	840
Afschrijvingen	-68	-156
Desinvesteringen	-392	-385
Afschrijvingen desinvesteringen	245	96
	2.254	395
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	4.336	2.259
Afschrijvingen	-10	-187
	4.326	2.072

Goodwill

Voor een toelichting op goodwill wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de toelichting goodwill.

Portefeuillerechten

Voor een toelichting op portefeuillerechten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop portefeuillerechten.

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	19925	21.260
Verkoop in boekjaar	-	-225
Herwaardering in boekjaar	-615	-1.110
Stand per 31 december	19.310	19925

Terreinen en gebouwen maken deel uit van de beleggingsportefeuille. Hierop wordt niet afgeschreven. Alle terreinen en gebouwen zijn getaxeerd per 31 december 2021.

De verkrijgingsprijs van de terreinen en gebouwen voor eigen gebruik bedraagt per 31 december 2021 € 19.144.000,- (2020: € 19.144.000,-). De waardering van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik is inclusief een cumulatieve herwaardering van € 166.000,- positief (2020: € 781.000,- positief).

Voor een toelichting op de huuropbrengsten en de direct toerekenbare kosten van gebouwen en terreinen voor eigen gebruik wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Overige terreinen en gebouwen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Stand per 1 januari	43.113	39.969
Aankoop in boekjaar	67	-
Herwaardering in boekjaar	5.548	3.144
Stand per 31 december	48.728	43.113

Voor een toelichting op de verkrijgingsprijs en de waardering van overige terreinen en gebouwen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	2021		2020	
	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs	Balanswaarde	Verkrijgingsprijs
Aandelen	61.097	46.466	47.013	43.566
Obligaties	37.171	37.688	-	-
Hypotheken	98.058	91.006	96.307	88.688
Uitstaande leningen	73.001	73.001	88.886	88.885
Stand per 31 december	269.327	248.161	232.206	221.139

Verloop overige financiële beleggingen

(in duizenden euro's)	Aandelen	Obligaties	Hypotheken	Uitstaande leningen	Totaal 2021	Totaal 2020
Stand per 1 januari	47.013	-	96.307	88.886	232.206	201.180
Mutaties in het boekjaar						
Aankopen en stortingen	8.552	38.008	6.026	17.691	70.277	98.479
Herwaardering ten gunste (- ten laste) van resultaat	13.800	-837	-3	-	12.960	3.624
Verkopen en aflossingen	-8.268	-	-4.272	-33.576	-46.116	-71.077
Stand per 31 december	61.097	37.171	98.058	73.001	269.327	232.206

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2021

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2021
Terreinen en gebouwen	-	19.310	48.728	-	68.038
Aandelen	61.097	-	-	-	61.097
Obligaties	37.171	-	-	-	37.171
Hypotheken	-	-	-	98.058	98.058
Uitstaande leningen	-	-	-	73.001	73.001
Stand per 31 december	98.268	19.310	48.728	171.059	337.365

Toelichting waarderingsmethoden beleggingen 2020

(in duizenden euro's)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	Waarderingsmodellen	Andere methoden	Totaal 2020
Terreinen en gebouwen	-	19.925	43.113	-	63.038
Aandelen	39.854	-	-	7.159	47.013
Hypotheken	-	-	-	96.307	96.307
Uitstaande leningen	-	-	-	88.886	88.886
Stand per 31 december	39.854	19.925	43.113	192.352	295.244

Voor een toelichting op waarderingsmethoden wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop beleggingen.

Deelnemingen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Deelneming Enra B.V.	2.424	2.083
Deelneming Bovemij Intermediair B.V.	915	291
Deelneming Bovemij Juridische Diensten B.V.	-200	-213
Deelneming Bovemij Services Holding B.V.	-	77
Totaal	3.139	2.238

3. Vorderingen

Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering

Voor een toelichting op vorderingen uit co-assurantie wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop Vorderingen uit co-assurantie en inkomende herverzekering.

Overige vorderingen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Vorderingen op groepsmaatschappijen	318	8.290
Te vorderen omzetbelasting	4.175	4.197
Te vorderen vennootschapsbelasting	-	1.104
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	-	212
Vooruitbetaalde kostenfacturen	454	597
Overige vorderingen	58	650
Stand per 31 december	5.005	15.050

De overige vorderingen hebben overwegend een kortlopend karakter en bevatten geen materieel kredietrisico.

4. Overige activa

Materiële vaste activa

(in duizenden euro's)	Kantoor- inventaris 2021	Kantoor- inventaris 2020
Stand per 1 januari		
Aanschaffingskosten	6.144	6.366
Afschrijvingen	-5.005	-4.970
	1.139	1.396
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	72	8
Afschrijvingen	-249	-264
Desinvesteringen	-138	-230
Afschrijvingen desinvesteringen	138	229
	-177	-257
Stand per 31 december		
Aanschaffingskosten	6.078	6.144
Afschrijvingen	-5.116	-5.005
	962	1.139

Liquide middelen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Rabobank	77.476	83.113
ABN AMRO	62.590	61.763
ING Bank	48.185	59.593
Overige banken	111	5
Stand per 31 december	188.362	204.474

De liquide middelen staan vrij ter beschikking, zijn direct opeisbaar en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

5. Overlopende activa

Overlopende acquisitiekosten

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Ongevallen en ziekte	620	482
Motorrijtuigen aansprakelijkheid	2.726	1.984
Casco	22.144	18.561
Brand en andere schade aan goederen	174	291
Overige branches	-471	-290
	25.193	21.028

Overige overlopende activa

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Toekomstige termijnen te factureren verzekeringspremie	31.482	29.755
Overige overlopende activa	641	895
	32.123	30.650

De overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en de boekwaarde is een redelijke schatting van de reële waarde.

6. Eigen vermogen

2021

(in duizenden euro's)	Geplaatst kapitaal	Herwaar- derings- reserve	Wettelijke reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2021
Stand per 1 januari	2.500	8.842	223	112.261	51.521	175.347
Resultaatverdeling vorig boekjaar	-	-	-	51.521	-51.521	-
Mutatie herwaarderingsreserve	-	3.654	-	-3.654	-	-
Mutatie wettelijke reserve	-	-	54	-54	-	-
Agio storting door Bovemij N.V.	-	-	-	152	-	152
Dividendbetalingen	-	-	-	-42.475	-	-42.475
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	60.809	60.809
Stand per 31 december	2.500	12.496	277	117.751	60.809	193.833

De wettelijke reserve, zijnde € 277.000,- wordt genomen in verband met niet volledig door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehouden deelnemingen.

De agio storting van €152.000,- is het gevolg van de aankoop en herstructurering verzekeringsactiviteiten Autotruster.

De dividendbetalingen ten bedrage van € 42.475.000,- zijn inclusief een uitkering van interim dividend ten bedrage van € 30.600.000,- die in boekjaar 2021 heeft plaatsgevonden.

Per balansdatum bedraagt het maatschappelijk en volgestort kapitaal twee miljoen vijfhonderd duizend euro (€ 2.500.000,-). Dit betreft 5.000 gewone aandelen van nominaal vijfhonderd euro (€ 500,-).

2020

(in duizenden euro's)	Geplaatst kapitaal	Herwaar- derings- reserve	Wettelijke reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2020
Stand per 1 januari	2.500	8.470	170	122.485	30.192	163.817
Resultaatverdeling vorig boekjaar	-	-	-	30.192	-30.192	-
Mutatie herwaarderingsreserve	-	372	-	-372	-	-
Mutatie wettelijke reserve	-	-	53	-53	-	-
Dividendbetalingen	-	-	-	-39.991	-	-39.991
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	51.521	51.521
Stand per 31 december	2.500	8.842	223	112.261	51.521	175.347

Bestemming van het resultaat 2020

In de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 23 april 2021 is besloten € 11.875.000,- uit te keren als dividend. Dit in de lijn met het reserverings- en dividendbeleid en rekening houdend met een voor de vennootschap toereikend geachte solvabiliteit. Het resultaat is toegevoegd aan de overige reserves.

Voorstel voor bestemming van het resultaat 2021

Met inachtneming van het kapitaalbeleid van Bovemij N.V. heeft de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, voorgesteld om 30% van het operationeel resultaat na belasting uit te keren als dividend en het resterende gedeelte van het resultaat na belastingen toe te voegen aan de overige reserves. Het operationeel resultaat is het resultaat na belastingen, aangepast voor de eenmalige bijzondere last in verband met pensioencompensatie voor oud medewerkers. Dit betekent dat een bedrag van € 18.243.000,- ter beschikking staat van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Voorgesteld wordt het bedrag van € 18.243.000,- uit te keren als dividend.

7. Technische voorzieningen

Voor een toelichting op de technische voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop technische voorzieningen.

8. Voorzieningen

Voorzieningen voor belastingen

Voor een toelichting op de voorzieningen voor belastingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop voorzieningen.

Overige voorzieningen

(in duizenden euro's)	Stand per 1 januari	Reclassi- ficatie	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31 december
Jubileumuitkeringen medewerkers	484	-	32	-17	-274	225
Afkoop pensioenverplichting	240	6.400	2.681	-5.210	-57	4.054
Niet opgenomen vakantiedagen	390	-	280	-243	-	427
Verplichting AFM	-	-	2.000	-	-	2.000
Totaal 2021	1.114	6.400	4.993	-5.470	-331	6.706

Bij de overige voorzieningen is de looptijd voor een bedrag van € 2.559.000,- (2020: € 488.000,-) korter dan één jaar.

9. Schulden

Belastingen en premies sociale verzekeringen

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Assurantiebelasting	1.617	1.658
Vennootschapsbelasting	682	-
Sociale lasten	204	47
Totaal	2.503	1.705

Overige schulden

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.516	1.724
Schulden aan groepsmaatschappijen	530	1.314
Rekening courant Stichting Rechtsbijstand Mobiliteitsbranche	66	-
Overige schulden	348	333
Totaal	3.460	3.371

Alle schulden hebben een kortlopend karakter waarbij geen rente in rekening wordt gebracht.

10. Overlopende passiva

Overlopende passiva

(in duizenden euro's)	31-12-2021	31-12-2020
Reservering afkoop pensioenregeling	209	6.636
Reservering balansgratificatie personeel	492	1.123
Overige overlopende passiva	1.990	3.318
Totaal	2.691	11.077

De overlopende passiva hebben overwegend een kortlopend karakter.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Voor een toelichting op niet in de balans opgenomen regelingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop overlopende passiva.

Toelichting op eenvoudige winst-en-verliesrekening over 2021

Premies

De premies worden nagenoeg volledig gerealiseerd in Nederland. Voor de opsplitsing naar branches wordt verwezen naar het overzicht resultaat technische rekening per branchegroep vanaf de pagina hierna.

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Ongevallen en ziekte		Motorrijtuigen aansprakelijkheid	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	37.583	56.911	125.178	119.787
-Aandeel herverzekeraars	1.358	1.642	3.940	8.116
	36.225	55.269	121.238	111.671
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	531	557	218	-2.263
-Aandeel herverzekeraars	242	182	2.136	-158
	289	375	-1.918	-2.105
	36.514	55.644	119.320	109.566
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.286	1.081	6.469	1.878
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	42.084	34.830	69.956	69.392
-Aandeel herverzekeraars	1.376	1.373	7.419	4.824
	40.708	33.457	62.537	64.568
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-19.391	4.474	7.118	-108
-Aandeel herverzekeraars	496	692	-118	4.050
	-19.887	3.782	7.236	-4.158
Wijziging overige technische voorzieningen	-326	1.058	268	-297
	20.495	38.297	70.041	60.113
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	5.705	8.896	18.807	17.190
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-109	665	-160	-1
Beheers- en personeelskosten	2.533	5.190	14.490	16.022
Provisie van herverzekeraars	-320	-451	-533	-1.109
	7.809	14.300	32.604	32.102
Resultaat technische rekening	11.496	4.128	23.144	19.229

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Casco		Brand en andere schade aan goederen	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
Premies				
-Bruto	166.095	163.661	19.196	21.477
-Aandeel herverzekeraars	3.066	5.858	4.313	4.700
	163.029	157.803	14.883	16.777
Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's				
-Bruto	-9.069	-14.316	278	41
-Aandeel herverzekeraars	1.299	50	-304	-659
	-10.368	-14.366	582	700
	152.661	143.437	15.465	17.477
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.885	1.126	372	126
12. Schade eigen rekening				
Schaden				
-Bruto	75.818	74.988	7.609	8.606
-Aandeel herverzekeraars	676	1.674	1.004	444
	75.142	73.314	6.605	8.162
Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden				
-Bruto	123	-10.882	1.851	-3.472
-Aandeel herverzekeraars	-4	-300	440	-1.623
	127	-10.582	1.411	-1.849
Wijziging overige technische voorzieningen	11	-224	161	-225
	75.280	62.508	8.177	6.088
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	34.983	32.201	2.626	3.567
Wijziging overlopende acquisitiekosten	-3.221	-3.447	117	-7
Beheers- en personeelskosten	14.048	15.534	2.764	3.282
Provisie van herverzekeraars	-345	-741	-	-
	45.465	43.547	5.507	6.842
Resultaat technische rekening	35.801	38.508	2.153	4.673

Resultaat technische rekening per branchegroep

(in duizenden euro's)	Overige branches		Totaal	
	2021	2020	2021	2020
11. Verdiende premies eigen rekening				
<i>Premies</i>				
-Bruto	18.436	15.919	366.488	377.755
-Aandeel herverzekeraars	1.110	1.247	13.787	21.563
	17.326	14.672	352.701	356.192
<i>Wijziging technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>				
-Bruto	-718	593	-8.760	-15.388
-Aandeel herverzekeraars	-424	-675	2.949	-1.260
	-294	1.268	-11.709	-14.128
	17.032	15.940	340.992	342.064
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	740	240	14.752	4.451
12. Schade eigen rekening				
<i>Schaden</i>				
-Bruto	10.514	9.696	205.981	197.512
-Aandeel herverzekeraars	133	39	10.608	8.354
	10.381	9.657	195.373	189.158
<i>Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden</i>				
-Bruto	-1.746	-1.344	-12.045	-11.332
-Aandeel herverzekeraars	-108	450	706	3.269
	-1.638	-1.794	-12.751	-14.601
Wijziging overige technische voorzieningen	-109	52	5	364
	8.634	7.915	182.627	174.921
13. Bedrijfskosten				
Acquisitiekosten	3.090	1.745	65.211	63.599
Wijziging overlopende acquisitiekosten	54	765	-3.319	-2.025
Beheers- en personeelskosten	2.064	2.371	35.899	42.399
Provisie van herverzekeraars	-161	-75	-1.359	-2.376
	5.047	4.806	96.432	101.597
Resultaat technische rekening	4.091	3.459	76.685	69.997

13. Bedrijfskosten

Beheers- en personeelskosten

2021

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	1.267	1.438	132	-	2.837
Lonen en salarissen	11.752	5.773	4.901	225	22.651
Sociale lasten	1.538	740	612	11	2.901
Pensioenlasten	1.708	682	662	23	3.075
Overige personeelskosten	5.104	963	636	-	6.703
Huisvesting	913	374	117	-	1.404
Automatiseringskosten	3.587	1.260	-	-	4.847
Reis- en verblijfkosten	320	166	615	-	1.101
Marketing- en communicatiekosten	-	67	1.247	-	1.314
Afschrijvingen	230	979	-	-	1.209
Ontvangen vergoeding exploitatiekosten	-	-	-	-	-
Totaal beheers- en personeelskosten	26.419	12.442	8.922	259	48.042
Toegerekend aan schadelast	-5.767	-	-	-	-5.767
Toegerekend aan acquisitiekosten	-6.376	-	-	-	-6.376
Beheers- en personeelskosten technische rekening	14.276	12.442	8.922	259	35.899

2020

(in duizenden euro's)	Beheerskosten direct	Beheerskosten staf	Beheerskosten commercie	Beheerskosten holding	Beheerskosten totaal
Algemene kosten	4.537	771	-	2.370	7.678
Lonen en salarissen	14.664	5.441	-	1.542	21.647
Sociale lasten	1.998	747	-	41	2.786
Pensioenlasten	284	634	-	78	996
Overige personeelskosten	2.968	2.024	-	361	5.353
Huisvesting	1.038	341	-	15	1.394
Automatiseringskosten	3.956	1.688	-	48	5.692
Reis- en verblijfkosten	868	153	-	142	1.163
Marketing- en communicatiekosten	-	1.283	-	6	1.289
Afschrijvingen	2.475	962	-	-	3.437
Ontvangen vergoeding exploitatiekosten	-	-	-	-	-
Totaal beheers- en personeelskosten	32.788	14.044	-	4.603	51.435
Toegerekend aan schadelast	-5.436	-	-	-	-5.436
Toegerekend aan acquisitiekosten	-3.600	-	-	-	-3.600
Beheers- en personeelskosten technische rekening	23.752	14.044	-	4.603	42.399

In 2021 waren gemiddeld 182 medewerkers (2020: 258 medewerkers) in dienst bij de vennootschap. Dit betreft 206 FTE (2020: 232 FTE).

Commissarissen en bestuurders

Ultimo 2021 bestaat de Raad van Commissarissen uit drie leden (2020: drie) en de Raad van Bestuur uit twee leden (2020: twee). De uit hoofde van artikel 383 lid 1, Titel 9 Boek 2 BW, voorgeschreven melding wordt hierna toegelicht.

2021

(in duizenden euro's)	Directe beloning vast	Directe beloning diversen	Uitgestelde beloning pensioen	Totaal beloning
P.J. van der Burg	249	34	138	421
M.G. Bakker	283	41	24	348
Totaal	532	75	162	769

2020

(in duizenden euro's)	Directe beloning vast	Directe beloning diversen	Uitgestelde beloning pensioen	Totaal beloning
P.J. van der Burg (vanaf 30 maart 2020)	192	23	105	320
M.G. Bakker	257	47	25	329
R.P.A. Leander (t/m 30 maart 2020)	114	84	88	286
M.A. van Steenis (t/m 30 maart 2020)	59	59	6	124
Totaal	622	213	224	1.059

De directe beloning diversen bevat autokosten, sociale lasten werkgever en overige.

M.G. Bakker is tevens lid van de Raad van Bestuur van Bovemij N.V. De bezoldiging zoals opgenomen in de tabel heeft betrekking op beide functies.

De per 31 december 2013 bestaande pensioenregeling van de Raad van Bestuur is als gevolg van wijzigingen in het fiscale kader per 1 januari 2014 fiscaal bovenmatig geworden. Om deze reden is de pensioenregeling vanaf die datum aangepast aan de nieuwe fiscale kaders, die daarna nog verder zijn aangescherpt. Ten gevolge van deze is aan de toenmalige leden van de Raad van Bestuur aanvullend te verstrekken pensioencompensatie op basis van kostenneutraliteit berekend. De periodieke uitkering aan P.J. van der Burg in verband met deze pensioencompensatie bedraagt over de periode van 30 maart tot en met 31 december 2021 € 23.000,-.

Honorering Raad van Commissarissen

(in duizenden euro's)	2021	2020
A.C. Dorland (vanaf 23 april 2021)	19	-
E.A. Kleijnenberg	58	67
A.P. Zeggen	50	57
G.J.N.H. Cerfontaine (tot en met 23 april 2021)	9	30
Totaal	136	154

Waar van toepassing zijn de hierboven vermelde bedragen inclusief BTW.

A.C. Dorland is tevens voorzitter van de Raad van Commissarissen van Bovemij N.V.

Aandelenbezit Raad van Bestuur

Voor de Raad van Bestuur is een certificatenplan opgesteld. Dit certificatenplan, van Bovemij N.V., is in lijn gebracht met de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft. Het aandelenbezit van de Raad van Bestuur is als volgt te specificeren:

(aantal stuks certificaten van aandelen)	31-12-2021	31-12-2020
P.J. van der Burg	9.599	9.599
Totaal	9.599	9.599

14. Beleggingsopbrengsten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheek	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Opbrengst gebouwen en terreinen	2.346	1.635	-	-	-	-	-	3.981	4.755
Ongerealiseerde winst op beleggingen	-	5.548	12.691	-	534	-	-	18.773	7.253
Gerealiseerde winst op beleggingen	-	-	1.560	519	1.754	1.330	-	5.163	4.757
	2.346	7.183	14.251	519	2.288	1.330	-	27.917	16.765

15. Beleggingslasten

(in duizenden euro's)	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obligaties	Hypotheek	Uitstaande leningen	Liquide middelen	Totaal 2021	Totaal 2020
Beheerskosten en rentelasten beleggingen	1.740	268	42	-	-	486	1.286	3.822	3.627
Ongerealiseerd verlies op beleggingen	615	-	-	837	488	-	-	1.940	1.536
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-	-	-	-	49	-	-	49	4.785
	2.355	268	42	837	537	486	1.286	5.811	9.948

16. Resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten

(in duizenden euro's)	2021	2020
Omzet niet-verzekeringstechnische activiteiten	204	-
Beheerskosten niet-verzekeringstechnische activiteiten	889	-
Totaal	-685	-

Het resultaat niet-verzekeringstechnische activiteiten betreft het resultaat van Bovemij Ondernemersportaal.

17. Andere lasten

Voor een toelichting op de andere lasten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder de kop andere lasten.

18. Resultaat deelnemingen

Resultaat deelnemingen

(in duizenden euro's)	2021	2020
Enra B.V.	2.186	1.841
Bovemij Intermediair B.V.	896	273
Bovemij Juridische Diensten B.V.	13	69
Bovemij Services Holding B.V.	-	763
Resultaat deelnemingen	3.095	2.946

Nijmegen, 6 april 2022

Raad van bestuur
P.J. van der Burg
M.G. Bakker

Raad van Commissarissen
A.C. Dorland (voorzitter)
A.P. Zeggen AAG
E.A. Kleijnenberg

Overige gegevens

Statutaire regeling van de winstbestemming

De bestemming van het resultaat is geregeld in artikel 31 van de statuten:

- 31.1. De Raad van Bestuur bepaalt, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, welk deel van de winst, zoals blijkt uit de vastgestelde jaarrekening, wordt gereserveerd opdat de vennootschap voldoet/blijft voldoen aan de voor haar op grond van wet en regelgeving geldende - solvabiliteitseisen; het daarna overblijvende gedeelte van de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
- 31.2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal van de vennootschap, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden en voor zover de vennootschap blijft voldoen aan de voor haar op grond van wet en regelgeving geldende solvabiliteitseisen.
- 31.3 Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 31.4 De algemene vergadering kan, doch slechts met goedkeuring van de - raad van commissarissen, besluiten tot het doen van tussentijdse (winst)uitkeringen indien aan het vereiste van lid 2 is voldaan blijkt een tussentijdse vermogensopstelling.
- 31.5 Bij de berekening van de verdeling van een voor uitkering op aandelen bestemd bedrag tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouder en Raad van Commissarissen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2021 van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
- De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021;
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij (hierna ook wel: de vennootschap of de onderneming) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is een schadeverzekeraar primair gericht op de mobiliteitsbranche. De groepsstructuur bestaat uit verschillende groepsonderdelen en wij hebben onze controle daarop ingericht. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de groep en onze risicoanalyse.

Wij beginnen met het bepalen van de materialiteit en het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Materialiteit

Materialiteit	€ 3,9 miljoen (2020: € 3,6 miljoen)
Toegepaste benchmark	2% van het groepsvermogen (2020: 2%)
Nadere toelichting	Het groepsvermogen wordt relevant geacht door stakeholders en is een relatief stabiele basis voor de bepaling van de materialiteit. Derhalve achten wij het groepsvermogen de meest geschikte basis voor het bepalen van de materialiteit. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 197 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op het N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zelf, die circa 99% van het totale groepsvermogen vertegenwoordigt. Hierbij hebben wij zelfstandig controlewerkzaamheden uitgevoerd. Op de financiële informatie van de overige groepsonderdelen hebben we op groepsniveau, onder meer, cijferanalyses uitgevoerd om onze inschatting, dat deze onderdelen geen significante risico's op materiële fouten bevatten, te bevestigen.

Vanwege voortdurende beperkingen ten aanzien van reizen en social distancing als gevolg van de Covid-19 pandemie, hebben wij voornamelijk gebruik gemaakt van communicatietechnologie en schriftelijke informatie-uitwisseling teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen. Verder hebben wij gedurende onze controlewerkzaamheden, naast de gebruikelijke contactmomenten met de medewerkers van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij, aanvullend op wekelijkse basis besprekingen gehouden met een van de leden van de raad van bestuur.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij de groepsonderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een schadeverzekeraar. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, forensische accountancy, actuariële-, juridische-, en belastingspecialisten. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van vastgoed.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van iedere wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij identificeren en schatten risico's in op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de onderneming en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk Risicomanagement en beloningsbeleid van het jaarverslag, waarin de raad van bestuur zijn (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen en hoofdstuk Terugblik 2021 in het verslag van de raad van commissarissen van het jaarverslag waar de raad van commissarissen gedeeltelijk op deze (fraude)risicoanalyse reflecteert.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Daarnaast hebben wij overwogen of eerdere observaties inzake de werking van interne beheersmaatregelen mogelijk een impact hebben op dit jaar.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Risico van doorbreking van interne beheersmaatregelen door management

Frauderisico	Bij het identificeren en inschatten van frauderisico's gaan wij uit van de veronderstelling dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. In onze controleaanpak houden wij er rekening mee dat dit frauderisico op de eerste plaats tot uitdrukking zou komen bij de waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden en de waardering van vorderingen uit hoofde van financial lease. Ook hebben wij overwogen of oordeelsvorming en veronderstellingen bij de bepaling van deze posten wijzen op een tendentie bij het bestuur die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang.
Onze controleaanpak	Wij hebben onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de sectie "Gebruik van schattingen en veronderstellingen" in de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen. Verder verwijzen wij naar het kernpunt van onze controle 'Schattingonzekerheid aangaande de bepaling en toetsing van de waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden'.

Wij hebben de opbrengstenverantwoording niet geïdentificeerd als een frauderisico bij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij aangezien er sprake is van relatief eenvoudige en in hoge mate geautomatiseerde omzetstromen en relatief kleine bedragen.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de raad van bestuur, stafafdelingen (waaronder de interne accountantsdienst, risk afdeling en compliance afdeling) en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de raad van bestuur, het lezen van notulen, het kennisnemen van de integriteitsrisicoanalyse (SIRA) van de raad van bestuur, rapporten van de interne accountant, juridische zaken en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld. Wij verwijzen verder naar ons kernpunt van de controle Compliance risico ten aanzien van incidentmelding 2018.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht onder 'Continuïteit' in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, heeft de raad van bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de onderneming om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende 12 maanden. Wij hebben de specifieke beoordeling met de raad van bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de raad van bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, waarbij wij ons ook hebben gericht op de vraag of de maatschappij kan blijven voldoen aan de wettelijke solvabiliteitsvereisten voor een verzekeraar. Hiertoe hebben wij onder andere kennis genomen van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA).

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen serieuze bedreiging van de continuïteit geïdentificeerd voor de komende 12 maanden. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Het kernpunt van onze controle in voorgaand boekjaar 'Aanvaardbaarheid van de stelselwijziging ten aanzien van het voorzieningenbeleid' beschouwen wij niet langer als kernpunt van deze controle, aangezien de overgang naar een ander stelsel vorig jaar plaatsvond en sindsdien consistent is toegepast. Er zijn geen wijzigingen aangebracht in de andere kernpunten van onze controle in vergelijking met vorig jaar.

Schattingonzekerheid aangaande de bepaling en toetsing van de waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden

Risico	Per 31 december 2021 bedraagt de schadevoorziening (bestaande uit de technische voorziening voor te betalen schaden verminderd met het aandeel herverzekeraars en de overige technische voorzieningen voor schadebehandelingskosten) € 257,5 miljoen, ofwel circa 40% van het balanstotaal. In de bepaling van de technische voorzieningen voor te betalen schaden neemt N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij een inschatting op voor schaden die per balansdatum zijn voorgevallen maar nog niet bij N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij zijn gemeld (IBNR), alsmede voor mogelijke mutaties in wel gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden (IBNER). In de berekening van deze schadevoorziening worden door het management schattingen en veronderstellingen gehanteerd ten aanzien van het verwachte schadeverloop, raming van de verwachte na-meldingen en schadeontwikkeling en de schadebehandelingskosten. Deze schattingen en veronderstellingen zijn subjectief van aard en het gebruik van andere schattingen en veronderstellingen kan een materiële impact hebben op het vermogen en resultaat van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. Het gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de bepaling van de schadevoorziening brengt significante onzekerheden met zich mee. Het risico bestaat dat de berekende schadevoorziening niet juist is gewaardeerd en/of niet toereikend is om de verplichtingen uit hoofde van schadeclaims te kunnen afwikkelen. Hierbij is in beschouwing genomen het fraude risico met betrekking tot doorbreking van interne beheersmaatregelen door management. Wij hebben dit derhalve als een kernpunt van onze controle aangemerkt. Wij verwijzen naar de “Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening” onder “Gebruik van schattingen en veronderstellingen”, “Grondslagen voor waardering activa en passiva” inzake de Technisch voorzieningen, noot 7 “Technische voorzieningen” (voor de te betalen schaden en overige technische voorzieningen) en noot 12 “Schade eigen rekening” in het Resultaat technische rekening per branchegroep.
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor de waardering van de schadevoorziening in overeenstemming zijn met Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 605 ‘Verzekeringsmaatschappijen’ en of deze grondslagen en de gehanteerde modellen en veronderstellingen bij de bepaling van de schadevoorziening consistent zijn toegepast. Wij hebben met inzet van onze actuariële specialisten controlewerkzaamheden verricht op de waardering en toereikendheid van de schadevoorziening. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de relevante interne beheersingsmaatregelen in de processen gerelateerd aan de schadevoorziening onderzocht. In het bijzonder hebben wij de interne controles onderzocht die zijn gericht op de vaststelling van de schadevoorziening, de uitvoering van de toereikendheidstoets en de betrouwbaarheid van de basisgegevens die daarbij zijn gebruikt. Verder hebben wij kennisgenomen van de rapportages en werkzaamheden beoordeeld van de actuariële functiehouder. Onze voornaamste overige controlewerkzaamheden hebben betrekking op: • Het beoordelen van de gebruikte data en het toetsen daarvan aan de hand van de onderliggende interne en externe informatie; • Het evalueren van de aanvaardbaarheid van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen op basis van historische ervaringen en sectorinformatie, en door middel van het analyseren van de uitloopresultaten; • Het beoordelen van de post-voor-post bepaalde voorziening voor te betalen schaden op basis van deelwaarnemingen; • Het beoordelen van de voorziening voor niet-gemodelleerde portefeuilles; • Het beoordelen van de modellen waarmee de schadevoorziening is berekend en waarmee de toereikendheidstoets is uitgevoerd; • Door middel van het testen van journaalposten en het uitvoeren van cijferanalyses beoordelen of er sprake is geweest van doorbreking van interne beheersmaatregelen door management. Tenslotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting op de schadevoorziening voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.
Belangrijke observaties	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de methoden gehanteerd voor de waardering van de schadevoorziening passend zijn. De schattingen en veronderstellingen waarop de bepaling en de toetsing van de toereikendheid van de schadevoorziening zijn gebaseerd, bevinden zich binnen aanvaardbare bandbreedtes. Wij hebben vastgesteld dat de schadevoorziening nauwkeurig is gewaardeerd en toereikend is. De toelichting op de schadevoorziening voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.

Schattingonzekerheid ten aanzien van de solvabiliteitsratio onder Solvency II

Risico	Per 31 december 2021 bedraagt de solvabiliteitsratio van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij 212%, gebaseerd op de Solvency II regelgeving. In de toelichting op de geconsolideerde en enkelvoudige balans is deze solvabiliteitsratio toegelicht en biedt informatie over de kapitaalspositie op basis van Solvency II ten opzichte van de kapitaalspositie op basis van Titel 9 Boek 2 BW. Bij de vaststelling van de solvabiliteitsratio wordt gebruik gemaakt van diverse schattingen, waaronder:
--------	--

	- De vaststelling van de best estimate technische voorzieningen inclusief schadebehandelingskosten; - De vaststelling van de voorziening voor niet-gemodelleerde portefeuilles; - Het verlies-compenserende effect van uitgestelde belastingen (Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes; LAC DT) bij de bepaling van de Solvency Capital Requirement (SCR). Het gebruik van schattingen bij de bepaling van de solvabiliteitsratio onder Solvency II brengt onzekerheden met zich mee. Het risico bestaat dat de berekende solvabiliteitsratio niet in overeenstemming is met de Solvency II regelgeving. Gezien het belang van de solvabiliteitsratio voor de beoordeling van de kapitaalspositie onder Solvency II van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij hebben wij dit als een kernpunt van onze controle aangemerkt. Wij verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021 onder "Solvabiliteit".
Onze controleaanpak	Wij hebben met inzet van onze actuariële specialisten systeemgerichte- en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd bij de controle van de aan de solvabiliteitsratio ten grondslag liggende berekeningen, welke onder meer omvatten: - Evaluatie van de aanvaardbaarheid van veronderstellingen zoals gehanteerd voor de waardering van de best estimate technische voorzieningen. Hierbij is gebruik gemaakt van marktgegevens, gegevens beschikbaar in de sector en verwachtingen van de onderneming; - Evaluatie van de passendheid van de methodiek voor het waarderen van niet-gemodelleerde portefeuilles, waarbij wij gebruik gemaakt hebben van methoden zoals algemeen geaccepteerd in de actuariële praktijk; - Evaluatie van de veronderstellingen voor de verwerking van "Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes" (LAC DT), waarbij wij onder meer gebruik gemaakt hebben van bedrijfsgegevens, en gegevens beschikbaar in de financiële sector. Wij hebben de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen met betrekking tot Solvency II berekeningen geëvalueerd en de werking getoetst. Deze evaluatie omvatte tevens, waar van toepassing, interpretatie van regelgeving, alsmede het uitvoeren van herberekeningen op basis van deelwaarnemingen. Tevens hebben wij kennisgenomen van de rapportages en werkzaamheden van de actuariële functiehouder. Ten slotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting inzake de solvabiliteit toereikend is.
Belangrijke observaties	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de solvabiliteitsratio nauwkeurig is berekend. De toelichting op de solvabiliteit onder Solvency II voldoet aan de eisen van Titel 9 Boek 2 BW.
Schattingonzekerheid aangaande de waardering van niet-(beurs)genoteerde beleggingen	
Risico	Per 31 december 2021 bedragen de niet-(beurs)genoteerde beleggingen € 191,9 miljoen. De niet-(beurs)genoteerde beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde en worden onderscheiden in terreinen en gebouwen, hypotheke en uitstaande leningen. De reële waarde van niet-(beurs)genoteerde beleggingen wordt bepaald op basis van onafhankelijke taxaties, waarderingsmodellen of andere methoden. De waardering is afhankelijk van de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens en andere informatie. Dit verhoogt de schattingonzekerheid met betrekking tot de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen. Derhalve hebben wij dit als kernpunt van onze controle aangemerkt. Wij verwijzen naar de "Toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening" onder "Gebruik van schattingen en veronderstellingen", "Grondslagen voor waardering activa en passiva" en naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021 onder noot 2 "Beleggingen".
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen in overeenstemming zijn Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen consistent zijn toegepast. Wij hebben systeemgerichte- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de waardering van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen. Onze voornaamste werkzaamheden betroffen: - Met gebruikmaking van eigen vastgoedspecialisten hebben wij voor een selectie van objecten de onafhankelijke taxaties en daarbij gehanteerde uitgangspunten getoetst aan de hand van beschikbare marktgegevens (bandbreedtes); - Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen in hypotheke hebben wij de waarderingen geverifieerd met gecontroleerde jaarrekeningen 2021 van deze fondsen. Waar deze (nog) niet beschikbaar zijn, is de aansluiting vastgesteld met de meest recente (niet gecontroleerde) NAV-rapportages van de fondsmanagers, alsmede hebben wij back-testing procedures uitgevoerd (met gecontroleerde jaarrekeningen) en de interne beheersingsorganisatie beoordeeld van de fondsmanager aan de hand van ISAE 3402 rapportages. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van de onderneming. Ten slotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting op de niet-(beurs)genoteerde beleggingen voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.

Belangrijke observaties	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de reële waardes van de niet-(beurs)genoteerde beleggingen nauwkeurig zijn gewaardeerd en/of zich bevinden binnen aanvaardbare bandbreedtes. De toelichting op de niet-(beurs)genoteerde beleggingen voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.
Compliance risico ten aanzien van incidentmelding 2018	
Risico	Eind 2018 is de raad van commissarissen (RvC) van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij op de hoogte gesteld van een melding in het kader van mogelijke non-compliance met wet- en regelgeving (hierna: incidentmelding 2018). De RvC heeft naar aanleiding hiervan een onafhankelijk extern onderzoek laten uitvoeren welke is afgerond in 2019. Mede aan de hand hiervan zijn door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij verbetermaatregelen geïmplementeerd in 2020 en 2021. De toezichthouders DNB en AFM hebben eigen onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van de incidentmelding 2018. Op basis hiervan heeft de AFM een voorgenomen besluit gecommuniceerd aan N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij tot het opleggen van een boete met een basisbedrag van € 2 miljoen in verband met het overtreden van het provisieverbod. Dit bedrag is ten laste van 2021 verantwoord. Dit bedrag kan echter nog wijzigen. Het is onduidelijk of DNB claims en/of boetes zal gaan opleggen. Daarnaast is de Belastingdienst haar eigen onderzoek gestart naar aanleiding van de incidentmelding 2018 welke gedeeltelijk is afgerond. Het risico bestaat dat de verdere uitkomsten van deze onderzoeken leiden tot (materiële) boetes en/of financiële verplichtingen als gevolg van het niet-naleven van wet- en regelgeving door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen indien deze betrouwbaar kunnen worden geschat en waarschijnlijk zijn. Wij hebben dit derhalve als kernpunt van onze controle aangemerkt. Wij verwijzen naar de paragraaf "Risicomanagement" onder "4. Compliance risico's", de paragraaf "Compliance dossier" in het verslag van de raad van commissarissen en "Niet in de balans opgenomen regelingen" onder "Melding compliance issue".
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij gehanteerde grondslagen voor opname en verwerking van voorzieningen en/of de toelichting van niet in de balans opgenomen verplichtingen ("contingent liabilities") in overeenstemming zijn Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen consistent zijn toegepast. Wij hebben informatie ingewonnen over het verloop en de uitkomsten van de onderzoeken bij de raad van bestuur en raad van commissarissen. Wij hebben in het kader van de jaarrekeningcontrole detail controles uitgevoerd. Hierbij zijn wij ondersteund door onze eigen specialisten met juridische kennis en specifieke kennis op het gebied van forensische onderzoeken. Onze voornaamste werkzaamheden betroffen: • Het toetsen van de impact van de (lopende) onderzoeken van toezichthouders en de Belastingdienst op de jaarrekening en het beoordelen van de noodzaak tot het treffen van een voorziening; • Het beoordelen van de verwerking van boetes en/of financiële verplichtingen van reeds gecommuniceerde uitkomsten door toezichthouders en/of de Belastingdienst; • Het kennismaken van de communicatie met toezichthouders en de Belastingdienst; • Het opvragen en beoordelen van advocatenbrieven met de ondersteuning van eigen juristen; • Het uitvoeren van extra detailcontroles ten aanzien van marketinguitgaven over 2021 met inachtneming van de bevindingen uit het onderzoeksrapport in opdracht van de RvC; • Evalueren van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.
Belangrijke observaties	Per balansdatum en tot de datum van onze controleverklaring hebben wij geen reden te veronderstellen dat de uitkomsten van de afgeronde onderzoeken door de AFM en DNB en het gedeeltelijk afgeronde onderzoek door de Belastingdienst niet adequaat zijn verantwoord en toegelicht in de jaarrekening. De toelichtingen in de jaarrekening voldoen aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW.
Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking	
Risico	N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij is voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen en voor het opmaken van de jaarrekening sterk afhankelijk van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van haar geautomatiseerde systemen. De diversiteit aan informatietechnologie binnen de verschillende bedrijfsentiteiten van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij brengt het risico van ineffectief systeembeheer in relatie tot de informatiesystemen met zich mee relevant voor onze jaarrekeningcontrole. Ook maakt dat de huidige uitbestedingen kunnen leiden tot complexiteit in de dienstverlening en contractbeheer. Daarnaast zijn (veronderstelde) cyber security risico's onverminderd aanwezig. Wij hebben dit derhalve als kernpunt van onze controle aangemerkt. Wij verwijzen naar de paragraaf "Risico management" onder "Operationele risico's".

Onze controleaanpak	Wij hebben de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking vastgesteld voor zover dit relevant is in het kader van de jaarrekeningcontrole. Wij hebben met name de processen logische toegangsbeveiliging, wijzigingenbeheer en continuïteitsbeheer onderzocht. Daarnaast hebben wij kennis genomen van het uitbestedingsbeleid en contractmanagement van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij. In aanvulling hierop hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht met betrekking tot de informatie die wordt geregistreerd in en gegenereerd vanuit de betreffende systemen. Tenslotte hebben wij kennis genomen van de gemelde IT en cyber-incidenten en de impact hiervan op de jaarrekening geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Gebaseerd op een combinatie van het testen van de IT controles en aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden ten aanzien van het systeembeheer, hebben wij ten aanzien van de systemen binnen de reikwijdte van onze controle geen tekortkomingen geïdentificeerd ten aanzien van de continuïteit en de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de raad van commissarissen op 25 april 2014 benoemd als accountant van N.V. Schadeverzekering-Maatschappij Bovemij vanaf de controle van het boekjaar 2014 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de

raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderneming te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderneming.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de audit en risk commissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 6 april 2022

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA